

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 381

Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 22 sierpnia 1935

Rok 30

Poznań, 21 sierpnia.

Rocznica pamiętna i uwagi godna

W roku bieżącym mija 50 lat od momentu, gdy kanclerz Bismark, wyszukując ciężkie położenie ziemianstwa polskiego, wydał 26 marca 1885 r. zarządzenie, urągające kardynalnym zasadom prawa międzynarodowego i współczesnej cywilizacji, a nakazujące władzom prowincjonalnym wydalenie z granic państwa pruskiego wszystkich obcych obywateli narodowości polskiej. Oslawione na całą Europę rugi objęły wszystkie kategorie mieszkańców, starców i dzieci, osoby, przebywające w Prusach po kilkadziesiąt lat. Wydalono w całości aż do końca 1885 r. z górą 30 000 osób. Barbarzyńskie zarządzenie to wywołało debaty w parlamencie wiedeńskim (interpelacje Hausnera i Czerkawskiego z 10 listopada 1885 r.) a w parlamencie niemieckim wniosek posła Windhorsta, wyrażający przekonanie, iż wydalenia nie są uzasadnione, uzyskał większość.

Wszystko to nie zmieniło kierunku polityki Bismarka ani o jotę. Przeciwnie, opierając się na raportach ministra Puttkamera, że element polski wzmacnia się, z podszeptu właściwego autora ustawy kolonizacyjnej z r. 1886 Krzysztofa Tiedemanna, ówczesnego prezesa rejencji bydgoskiej, który wskazywał na kryzys i upadek większych gospodarstw polskich i na niską cenę polskich majątków, wystąpił z szeregiem nowych projektów ustawowych, wymierzonych przeciw Polakom. Utworzenie funduszu 100-miljonowego na wykupno ziemi polskiej i na osiedlanie na niej kolonistów niemieckich było największym taranem, mającym uruchomić w następstwie słynną Komisję Kolonizacyjną, która, kilkakrotnie zasilana wydatnie, aż do wyzwolenia była głównym narzędziem eksterminacyjnym przeciw polskiej własności ziemskiej.

Do końca 1890 r. Komisja nabyła 82 majątki szlacheckie i 32 gospodarstwa włościańskie o łącznej przestrzeni 50 000 hektarów po bardzo niskich cenach, nie wykupując początkowo z zasady ani jednego hektara ziemi niemieckiej. Liczba osiedlonych kolonistów w pierwszych pięciu latach 1886 do 1890 wynosiła zaledwie 690 osadników, z tych połowa, bo 333 pochodziło z Poznańskiego i Prus Zachodnich. Szło więc opornie. Następnie jednak tempo wzmogło się, przyczem tworzone gospodarstwa większe, powyżej 20 hektarów.

Lecz strona polska, zagrożona w swym bycie, uruchomiła niezwykłą żywotność. Miljonom niemieckim przeciwstawiono dorobek krwawo zapracowany skromnych ciulaczy. Parcelacja prywatna polska mimo ogromnych trudności paraliżowała zresztą działalność Komisji Kolonizacyjnej, dyscyplina wewnętrzna i piętnowanie sprzedawczykw stworzył z polskiego stanu posiadania mur, który każdy wylom skwapliwie latał i uzupełniał.

Londyn wobec sporu włosko-abisyńskiego

ZWOŁANIE ANGIELSKIEJ RADY GABINETOWEJ

Londyn (PAT). Agencja Reutersa donosi:

Po otrzymaniu sprawozdania Vansittarta z konferencji paryskiej premier Baldwin wyznaczył posiedzenie gabinetu na 22 b. m. Posiedzenie będzie trwało przez cały dzień.

Londyn. (Tel. wł.) Według zdania korespondenta „Timesa” w Paryżu, stanowisko rządu angielskiego znane będzie dopiero po posiedzeniu rady ministrów. Po konferencji premiera Baldwina z Vansittartem sytuacja jest następująca:

Rząd angielski nie spodziewał się tak szybkiego zerwania konferencji, to też wiadomość o zawieszeniu obrad w Paryżu zaskoczyła wszystkich członków gabinetu. Min. spraw zagran. Hoare nie oczekiwał przyjęcia przez Mussoliniego stawianych mu propozycji, nie spodziewał się jednak tak stanowczego ich odrzucenia. Spodziewano się raczej, że Włochy wysuną zastrzeżenia wobec propozycji i że zgodzą się na nie jako podstawę do rokowań, które w końcu doprowadziłyby do wyrównania sprzeczności. Nawet drobne ustępstwo Włoch umożliwiłoby Abisynji za radą Francji i Anglii spełnić życzenia włoskie. Mussolini znajdował się rzeczywiście w położeniu bardzo korzystnym i otrzymałby zadośćuczynienie, a dążenie jego do rozstrzygnięcia sprawy wojną wydaje się niezrozumiałe.

JAKĄ DECYZJĘ POWEŻMIĘ RADA SESJI L. N.?

Gdy obecnie rokowania zostały rozbite nie należy się spodziewać niczego, co by mogło zmienić położenie przed dniem 4 września, t. j. chwili otwarcia sesji rady Ligi Narodów. Jeżeli L. N. uchwali zastosowanie sankcji w stosunku do Włoch, to będą one natury gospodarczej. Wstrzymane zostaną kredyty i dostawa surowców do Włoch. Liga Narodów będzie się jednak musiała zastanowić nad faktem, czy istnieją sankcje, które nie oznaczają wojny. Przy obecnym nastroju Włoch stosowanie sankcji przedstawia bardzo poważne niebezpieczeństwo.

Zaatakowane społeczeństwo polskie w Wielkopolsce i na Pomorzu ujawniło zdumiewające cechy solidarności i twórczości. Rosnąc w liczbę i siłę, mając ograniczone pole na wsi, skierowało żywy potok narastającej i oświeconej ludności do miast, biorąc je w zdumiewającym uporze i przyswajając sobie umiejętności mieszczkańskie, kupieckie i rzemieślnicze w jednym pokoleniu. Czyniło to pod patronatem inteligencji, przede wszystkim duchowieństwa, które, kierując akcją obronną i oszczędnościową, dopomogło sieci spółek i banków ludowych umocnić wał polski.

Stała się zatem rzecz niesłychana. Nowoczesnej sile potężnego prusactwa, rozporządzającej milionami marek, przeciwstawił się polski element, opierając się tylko na własnej sile, i wytrwał, czynił nawet wylomy w niemieckim stanie posiadania! Rzuty antypolskie Bismarka, w konsekwencji swej obliczone na nasze zniszczenie, wykłuły charaktery i polską siłę, która

Najskuteczniejszą sankcją, która przeszkodziłaby zdobyciu Abisynji przez Włochy byłoby zamknięcie kanału Sueskiego, czyli zamknięcie wszystkich dopływów do niego dla statków włoskich. Wobec stanowiska Francji jest więcej niż pewne, że Laval w Genewie występować będzie z największą ostrożnością. Z drugiej strony ponieważ nie może być mowy o indywidualnym wystąpieniu Anglii, zastosowanie sankcji wydaje się bardzo problematyczne.

WOJNA, KTÓRA MOŻE POTRWAĆ 15 LAT.

Rząd włoski liczy się z szybkim i łatwym zwycięstwem w Abisynji. Opinia publiczna Italji nie zdaje sobie wi-

docznie sprawy, że gdyby teren Abisynji wart był zdobycia, dawno byłby już znalazł zdobywcę. Interesującym będzie śledzić, jaki nastrój panować będzie we Włoszech po trzech miesiącach wojny. Nikt poza Włochami nie zdziwi się, jeżeli wojna z Abisynją potrwa 5, 10 lub nawet 15 lat, pociągając za sobą nieobliczalne wydatki. Czy Włochy mogą sobie pozwolić na to, aby trzymać pod bronią milion ludzi i być wyplacalnemi?

W zakończeniu swych ciekawych wywodów korespondent wyraża przekonanie, że obecnie niewielu jest takich mężów stanu w Anglii czy Francji, którzyby nie uznawali popełnionego przez aliantów błędu nieprzyznania Włochom po wojnie światowej kolonij.

Rozwiązanie śląskiej organizacji

Agendy jej przejął wydział zagraniczny partji narodowo-socjalistycznej

Berlin. (PAT). Nadprezydent Śląska Wagner rozwiązał t. zw. organizację śląską niemieckich uchodźców.

Jak wiadomo, po podziale Śląska wielu Niemców z terenu województwa śląskiego przeniosło się na terytorjum Rzeszy. Zadaniem „Organizacji śląskiej” było uzyskiwanie pracy dla uchodźców, później zaś, gdy w okresie kryzysu gospodarczego, uchodźcy ci

stali się ciężarem dla Rzeszy, wspomniana organizacja starała się umożliwić im powrót.

Agendy rozwiązanej organizacji przejął wydział zagraniczny partji narodowo-socjalistycznej, który, jak podano w motywach rozporządzenia, rozszerzył zakres swej pracy tak dalece, iż z powodzeniem może przejąć zadania związku.

Znamienne uchwały Senatu waszyngtońskiego

Uzupełnienia do konstytucji St. Zjednoczonych wobec możliwości wybuchu wojny

Waszyngton, (PAT). Komisja senacka, prowadząca dochodzenia w sprawie zbrojeń, wystąpiła z wnioskiem trzech uzupełnień do konstytucji:

1) rząd St. Zjedn. w czasie wojny miałby prawo opodatkować niektóre

papiery wartościowe, obecnie zwolnione od podatku;

2) zostałyby wprowadzony specjalny podatek od dochodów wojennych;

3) rząd miałby prawo, nie czekając na decyzję sądu najwyższego, objąć zarząd niektórych zakładów przemysłowych.

Wydalenie korespondenta sowieckiego

Warszawa. (PAT). Charge d'affaires R. P. w Moskwie p. Sokolnicki oświadczył dn. 20 b. m. w komisarjacie ludowym spraw zagranicznych, że rząd polski odmówił prawa pobytu w Polsce i że nie udzieli wizy powrotnej p. Józefowi Kowalskiemu, korespondentowi warszawskiemu agencji sowieckiej „Tass” oraz „Izwestiji”, występującemu pod pseudonimem „Wolski” i przebywającemu obecnie w Z. S. R. R.

Jak się dowiadujemy, powyższy krok rządu polskiego stoi w związku z wydaleniem z Z. S. R. R. p. Jana Otmaro Bersona, korespondenta moskiewskiego „Gazety Polskiej” i Polskiej Agencji Telegraficznej.

Błękitna wstęga Atlantyku

Genewa. (PAT.) Fundator „Niebieskiej wstęgi Atlantyku” deputowany angielski Harold Hales wręczył honorową odznakę kapitanowi włoskiego okrętu „Rex”, podkreślając w przemówieniu znaczenie pokojowej rywalizacji narodów na morzach.

(m)

Po katastrofie budowlanej w Berlinie

Dotychczas nie ustalono jeszcze dokładnej liczby ofiar

Berlin. (PAT.) Według ostatnich wiadomości, prace nad wydobywaniem ofiar katastrofy przy budowie kolei podziemnej w Berlinie trwają w dalszym ciągu. Z nastaniem nocy dużo trudności przedstawiało oświetlenie miejsca wypadku, gdyż słup, na którym przymocowana była rozdzielnia światła elektrycznego został zasypany, wskutek czego plac Hindenburga wraz z Bramą Brandenburską oraz cała ulica Hermana Goeringa przez długi czas znajdowały się w ciemnościach. Obecnie założono reflektory, częściowo na Bramie Brandenburskiej, częściowo

zaś wokoło miejsca wypadku. Dotychczas nie udało się stwierdzić liczby zaginionych robotników.

Minister Goebbels po konferencji z dr. Leyem i kierownikiem robót ra-

townicznych zarządził zwołanie wszystkich robotników zatrudnionych przy budowie kolei, aby przez stwierdzenie nieobecnych otrzymać liczbę zasypanych.

Skandaliczna afera w Warszawie

Wykrycie domu schadzek „hrabiny“ z nieprawdziwego zdarzenia

Warszawa. (Tel. wł.) Policja obyczajowa wykryła dom schadzek przy ul. Marszałkowskiej 31. Było to 5-pokojowe luksusowo umeblowane mieszkanie, należące do b. wołyżerki cyrkowej Mielżyńskiej, tytułującej się hrabiną Mielżyńską, osoby o awanturczej i romantycznej przeszłości.

Niejaki Ludwik Braudysiewicz, który poprzednio pełnił u „hrabiny“ funkcje chłopca stajennego, w czasie gdy występowała ona w cyrku jako wołyżerka, stał się później jej przyjacielem i sekretarzem.

Przyjaciel wychodził z chartami na spacery w Aleje Ujazdowskie i poznawał młode i eleganckie damy, wprowadzając je następnie do „hrabiny“

która tam różnymi sposobami wprowadzała je na drogę występku.

Mielżyńska prowadziła wystawny tryb życia, utrzymywała stałnię wyścigową, złożoną z 5 koni.

Policja podczas rewizji zastała w mieszkaniu 12 osób, pań i panów; nazwiska narazie trzymane są w tajemnicy. Wszyscy sprowadzeni zostali do urzędu śledczego, gdzie po przesłuchaniu zwolniono ich. Będą oni występować jako świadkowie w przyszłym procesie, który niewątpliwie będzie wielką sensacją stolicy.

„Hrabina“ i jej przyjaciel Braudysiewicz po opieczowaniu mieszkani, osadzeni zostali w więzieniu śledczym. (w)

Z turnieju szachowego

Warszawa. (Tel. wł.) Po 6-ciu rundach na czele tabeli turniejowej znajduje się Szwecja, która zdobyła 16,5 punktów. Na drugie miejsce wysunęła się Polska z 16 punktami, dalej idą Jugosławia i Czechosłowacja po 15 punktów, Austria i Stany Zjednoczone po 14,5 punktów, Węgry 14 pkt. i jedna partja niedokończona, Anglia 14 pkt., Francja 13 pkt., Lotwa i Palestyna po 12,5 pkt., Finlandja — Estonia i Litwa po 12 pkt., Argentyna 11,5 pkt., Rumunia 10,5 pkt., Danja 9 pkt., Włochy 6,5 pkt. i jedna partja niedokończona, Szwajcaria 4,5 pkt. oraz Irlandja 3,5 pkt.

Nowy rok szkolny

Warszawa. (Tel. wł.) Z dniem 20 b. m. weszło w życie rozporządzenie ministerstwa oświaty, wprowadzające zmianę w podziale roku szkolnego.

W myśl tego rozporządzenia rok szkolny rozpoczynać się będzie dnia 3 września, przyczem podzieleniu będzie na dwa półroczia, z których pierwsze trwać będzie do 22 grudnia, drugie zaś rozpoczynać się będzie 9 stycznia.

Dzieci zatrute jagodami

Warszawa. (Tel. wł.) Wydarzył się tutaj wypadek zatrucia jagodami t. zw. datura stremanium. Jest to mało znana roślina, mająca owoce podobne do śliwek. Dziesięcioro dzieci z domu przy ul. Karolkowej wybrało się na wycieczkę za rogatką Wolską. Widząc owoce, podobne do śliwek, dzieci poczęły je zrywać i zjadać.

Objawy zatrucia wystąpiły dopiero wieczorem. Wezwany lekarz orzekł, że stan pięcioro dzieci jest groźny i polecił je przewieźć do szpitala.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5,23 — 5,24 zł, w Gdańsku na Warszawie 5,25 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski oddział w Poznaniu, nienotowany.

Wiadomości

W dniu dzisiejszym w Morawskiej Ostrawie odbyła się rozprawa przeciwko redaktorowi „Dziennika Polskiego“, p. J. Woźnicy, oskarżonemu o obrazę republiki czechosłowackiej. Sąd uwolnił p. Woźnicę od winy i kary.

Według oficjalnych danych 400 000 hektarów zostało zalanych w zachodnim Szantungu. Liczba uchodźców przewyższa dwa miliony. Szkody, wyrządzone przez powódź, oceniane są na 50 milionów dolarów.

Pani von Schuschnigg, matka kancлера Austrii, zmarła w Wiedniu po długotrwałej chorobie. Pani Schuschnigg liczyła lat 64.

„Matin“ donosi z Londynu, iż według nadeszłych tam wiadomości, były król Afganistanu Amanullah przygotowuje zbrojne wystąpienie, celem odzyskania tronu. Akcja rozwijałaby się rzekomo w pobliżu granicy sowiecko-afganistańskiej.

Agencja Havasa donosi z Amsterdamu, iż b. kronprinz niemiecki przybył wczoraj wieczorem do Dorn, gdzie zabawi kilka dni.

Trumny ze zwłokami lotników Wilej Posta i Willy Rogersa przybyły dziś do Los Angeles. Senat uchwalił jednogłośnie i przesłał do izby reprezentantów, aby obaj lotnicy zostali pochowani na cmentarzu narodowym w Arlington.

Straszna burza nad Neapolem

Zabici i ranni — Miasto Castellamare stoi pod wodą

Rzym. (Tel. wł.) We wtorek w godzinach wieczornych przeszła nad Neapolem i okolicą straszna burza, połączone z oberwaniem się chmury. — Gromy i masy wody wyrządziły duże szkody, pociągając za sobą 11 ofiar śmiertelnych. Połączenia telefoniczne zostały pozrywane, komunikacja tram-

wajowa unieruchomiona z powodu zniszczenia dróg. W leżącym nad morzem miasteczku Castellamare woda miejscami zalała ulice na wysokość dwóch metrów. Cztery osoby utonęły, pięć zostało ciężko rannych. W Gragnano straciło życie siedem osób.

Przed rewizytą wojennej marynarki niemieckiej

Pobyt marynarzy niemieckich w Gdyni potrwa trzy dni — Wizyty oficjalne w Warszawie

Warszawa. (PAT.) Dnia 22-go sierpnia przybywa do Gdyni z rewizytą do polskiej marynarki wojennej krążownik niemiecki „Koenigsberg“. Pobyt w Gdyni przedstawicielei marynarki wojennej niemieckiej potrwa 3 dni. W piątek dn. 23 b. m. o godz. 10 przybędą do Warszawy samolotem: dowódca krążownika „Koenigsberg“ oraz 6 oficerów załogi. Program pobytu gości w Warszawie przewiduje szereg wizyt oficjalnych, złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza oraz zwiedzenie miasta. W godzinach południowych szef kierownictwa marynarki wojennej będzie podejmował gości śniadaniem.

Krążownik „Koenigsberg“ należy do tej samej klasy, co i krążowniki

„Karlsruhe“ i „Koeln“ i został zbudowany w latach 1926—1929.

Wyporność: 6.000 tonn, długość: 173,85 m., szerokość: 15,21 m., zanurzenie: 5,41 m., uzbrojenie: 9 dział 150 mm., 4 działa pl. 88 mm., 12 pokładowych wyrzutni torpedowych 500 mm. Artylerja główna umieszczona jest w 3 wieżach po 3 działa w każdej wieży, przyczem na rufie są 2 wieże. Rufa jest przystosowana do stawiania min. Opancerzenie obejmuje pas 76—102 mm., wieże armatnie i baszty bojową okrętu. Okręt posiada turbiny o łącznej mocy 65.000 koni maszynowych, szybkość 32 węzły, promień pływania do 10.000 mil morskich.

Załoga składa się z 25 oficerów i 550 szeregowych.

Samobójstwo regenta Sjamu

Londyn. (PAT.) Agencja Reutersa donosi z Bangkoku, że książę Anuwatana, przewodniczący rady regencyjnej, popełnił samobójstwo. Dochodze-

nie stwierdziło, iż przyczyną rozpaczliwego czynu księcia były przykrości i krytyki, z jakimi spotkał się ze strony innych członków rodziny królewskiej w związku z zarządami i dobrami b. króla Prajadhipoka. Stan nerwowy regenta od dłuższego czasu wzbudzał zaniepokojenie.

Wypadek biskupa sufragana

Warszawa. (Tel. wł.) Biskup sufragan śląski ks. Brombosz pośliznął się na schodkach probostwa w Mysłowicach i doznał złamania 2 żeber. Odwieziono go do miejscowego szpitala. (w)

„Izby Pracy“

Warszawa. (Tel. wł.) Ministerstwo opieki społecznej opracowało projekt ustawy o izbach pracy w Polsce. Projekt ten złożony będzie w nowym sejmie.

Z chwilą powołania Izb Pracy zlikwidowane będą wszystkie instytucje fundacyjne, działające w zakresie obowiązującego ustawodawstwa pracy oraz ubezpieczeń społecznych.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO DĘBIEC
Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w czwartek 22 bm, o godz. 20 w lokalu p. Figla przy ul. Świerczewskiej.

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE
Zebranie Młodych odbędzie się w czwartek 22 bm, o godz. 20 w sali S. N. św. Marcin 65.

KOŁO LAZARZ
Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w środę 21 bm, o godz. 20 w świetlicy przy ul. Gąsiorowskich 4a. Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

błona fotograficzna

nie zawodzi nigdy

nr 13 501

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 21. 8. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była słaba.

Z pożyczek państwowych ofiarowano 5% pożycz. państw. po 66,75%. Pozatem poszukiwano 4% premj. dol. po 53,50 bez od dawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. doszło do notowania tylko 4 1/2% złotowemu listami zast. po 42% w obrotach zaś 4% listy zast. konwert. handlowano po 38% w zaofiarowaniu. 4 1/2% listy dolarowe ofiarowano po 41% natomiast 4 1/2% listy złote w złocie poszukiwano po 42% bez obrotu.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 92,25.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. pożycz. konwers. 66,75 O.

4 1/2% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933

Pozn. Ziem. Kred. 42,— +

4% listy zast. konwert. oestempl. P. Z. K.

38,— O.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 92,25 P.

Tendencja słaba.

Urzędowa cedula

Giełdy Żyźowej i Towarowej

Poznań, 21. 8. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznani, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Ceny orientacyjne:

Żyto zdr. suche (Usp. stałe) 10,50—10,75

Pszennica (Usp. stałe) 14,75—15,00

Jęczmień 700—725 g/l. 13,25—14,00

Jęczmień 670—680 g/l. 12,50—12,75

Uspokobienie spokojne.

Owies nowy (Usp. spok.) 10,75—11,25

Maka

żytnia I gat. 0,55% wł. w. 17,00—18,00

żytnia I gat. 0,65% wł. w. 16,00—17,00

żytnia II gat. 55—70% wł. w. 13,75—14,75

żytnia pośl. pon. 70% wł. w. 11,75—12,75

Uspokobienie stałe.

pszenna gat. IA 0-20% wł. w. 26,75—29,25

pszenna gat. IB 0-45% wł. w. 23,25—26,75

pszenna gat. IC 0-55% wł. w. 25,25—26,75

pszenna gat. ID 0-60% wł. w. 24,25—25,75

pszenna gat. IE 0-65% wł. w. 23,25—23,75

pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 22,75—23,25

pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 22,25—22,75

pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 20,00—20,50

pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 18,50—19,00

psz. gat. IIIA 65-70% wł. w. 17,50—18,00

psz. gat. IIIB 70-75% wł. w. 15,50—16,00

Uspokobienie spokojne.

Otręby żytnie stand. 8,00—8,50

Otręby pszen. grube stand. 8,75—9,25

Otręby pszenne średnie et. 8,00—8,50

Otręby jęczmienne 8,25—9,50

Rzepak zimowy 29,50—30,50

Gorzycyca 33,00—35,00

Groch Viktorja 25,00—27,00

Mak niebieski 39,00—41,00

Inkarnatka 35,00—38,00

Makuch lnian. w taflach 17,25—17,50

Makuch rzepakowy w taf. 12,25—12,50

Makuch sian. w taf. 42/43% 16,25—16,75

Srut Soja 18,00—19,00

Stoma pszenna luzem 1,75—1,95

„ pszena prasowana 2,35—2,55

„ żytnia luzem 2,00—2,25

„ żytnia prasowana 2,50—2,75

„ owsiana luzem 2,75—3,00

„ owsiana prasowana 3,25—3,50

„ jęczmienna luzem 1,25—1,75

„ jęczmienna prasow. 2,15—2,35

Siano zwykłe luzem 5,25—5,75

„ zwykłe prasowane 5,75—6,25

„ nadnoteckie luzem 6,25—6,75

„ nadnoteckie pras. 6,75—7,25

Ogólne uspokobienie stałe.

Transakcje na odmiennych warunkach:

żyta 344 tonn, pszenicy 283 tonn, jęczmienia 579 tonn, owsa 75 tonn, maki żytniej 190,7 tonn, maki pszennej 135 tonn, otrąb żytnich 570,5 tonn, otrąb pszennych 555 tonn, otrąb jęczmiennych 45 tonn, grochu Viktorja 60 tonn, rzepaku 15 tonn, wyki 1,55 tonn, maku niebieskiego 10 tonn, kasy jęczmiennej 3 tonn, makuchu lnianego 105 tonn, makuchu rzepakowego 70 tonn, makuchu słonecznikowego 65 tonn, makuchu kokosowego 20 tonn, makuchu z orzecha ziemnego 10 tonn.

Letnie kłopoty polityki angielskiej

Konferencja paryska, utrzymująca w Londynie, rozbiła się nie z winy Anglii. W osobach min. Edena i stałego podsekretarza stanu w Foreign Office, Vansittarta, przybyli do Paryża ludzie, reprezentujący frankofilski kierunek w polityce brytyjskiej, których zadaniem było załatwić zagadnienia sporne w ramach paktu Ligi Narodów. Londyn bronił zasad ligowych w imię utrzymania pokoju.

Powszechna jest też świadomość, że włosko-abisyński konflikt narusza interesy angielskie, jednak nie na tym punkcie, na którym się ogólnie przypuszcza, t. zn. nie w Afryce, lecz na Morzu Śródziemnym. Groźba włoska ataku na Maltę wyjaśniła wielu politykom angielskim poważne konsekwencje, do jakich doprowadzić może konflikt abisyński. W tych warunkach najważniejszą sprawą paryskich rokowań była dla Londynu obrona angielskiej pozycji na Morzu Śródziemnym. W londyńskich kołach politycznych wątpliwość, czy Mussolini zechce uznać hegemonję brytyjską na Morzu Śródziemnym i przypominają, że podczas rokowań rzymskich Mussolini dał do zrozumienia min. Edenowi, że pragnie dla siebie prymatu na tem morzu. Odpowiedzią delegacji angielskiej było wskazanie, że poparcie, jakiego Londyn udzielał francusko-włoskiej polityce w południowo-wschodniej Europie, wynikało z brytyjskich interesów śródziemnomorskich i że dzięki temu Niemcy zostały wyłączone z basenu naddunajskiego, a Anglija zamknęła Rzeszy dostęp do Morza Śródziemnego. Poparcie brytyjskie jest dla Włoch w chwili obecnej, kiedy ich siły wojskowe nie są skoncentrowane nad Brennerem, niezbędne. Na tym punkcie Francja opowiada się bez zastrzeżeń po stronie angielskiej.

Nikt już nie wątpi teraz, że wojna jest nieunikniona. Stanowisko Wielkiej Brytanji na wypadek wojny nie jest jeszcze przesądzone. W poważnych kołach politycznych mówi się o „zbrojnej” neutralności. Ma to oznaczać, że w razie przelotu samolotów stron walczących przez teren brytyjski zostaną one zmuszone do lądowania. Na stanowisko Anglii wpływa nie tylko opinia metropolji, ale w dużym stopniu nastawienie dominjów i kolonij. Oświadczenie gen. Smutsa, wiceprezjera Unji Południowo-Afrykańskiej, że wojna w Abisynji wywoła zaburzenia między rasą białą a czarną, odbiło się silnym echem i jest uważane za groźbę pod adresem Włoch.

Kłopoty Foreign Office nie kończą się jednak na Morzu Śródziemnym. Również sprawa Bałtyku zajmuje dużo uwagi. Pozycja angielska na Bałtyku wobec zbrojeń niemieckich jest zagrożona. Państwa północne: Szwecja, Norwegja i Danja — pewne angielskiej opieki i pomocy, zaniedbały rozbudowę floty wojennej. Dopiero teraz przystępują do naprawy błędów i projektują wspólny plan zbrojenia, do którego pragną również wciągnąć Finlandję. Ta ostatnia jednak zwleka z przystąpieniem do bloku północnego, gdyż uważa, że pozycja strategiczna bloku jest słaba. Londyn natomiast pragnie gwarantować neutralność państw, położonych nad Bałtykiem, i dlatego z niepokojem obserwuje wzrost wpływów Niemiec.

Zrozumiałem jest, że w tych warunkach Anglija zbroi się gwałtownie na morzu. Wywody szeregu pism, że flota brytyjska jest przestarzała i t. p. są przesadzone i służą jedynie jako argumenty na korzyść dozbrojenia morskogo. Znamienna jest pogłoska, która obiega koła giełdowe, iż rząd udzielił stoczniom 200.000.000 funtów pożyczki Pogłoska ta została natychmiast zdementowana, ale w kilka dni

później minister handlu Runciman w przemówieniu, wygłoszonym w Newcastle, dał do zrozumienia, że rząd udzieli wydajnej pomocy finansowej stoczniom w Tyne i Clyde.

Wszystkie te sprawy spowodowały pierzchnięcie nastrojów wakacyjnych. Niepokój udzielił się Anglikom, obawiającym się o losy swojej prosperity. City i giełda londyńska są podniecone, zdenerwowane.

Wiadomości abisyńskie podziały wyjątkowo niepokojąco. Utrzymuje się wieść, że min. Eden oświadczył Lavalowi, iż Anglija godzi się jedynie na pokojowe załatwienie konfliktu. Gdyby Francja nie podzielała stanowiska Anglii — miał dalek oświadczyć min. Eden — na nią spadnie odpowiedzialność za wycofanie się Wielkiej Brytanji z polityki europejskiej. Według dalszych informacji, Eden następująco uzasadniał swój punkt widzenia: „Jeśli Anglija nie znajdzie poparcia i zrozumienia dla swojego stanowiska, będzie zmuszona zmienić swoją dotychczasową linię polityki zagranicznej i szukać dla siebie bezpieczeństwa na drodze dwustronnych umów.”

Oto, do jak poważnych i niespodziewanych posunięć może doprowadzić wojenna ekspedycja Włoch przeciwko Abisynji. Zdanie Snowdena, że kon-

Nowy Brockhaus

Uwagę przechodniów koło „Posener Tageblattu”, gdzie znajduje się niemiecka księgarnia „Kosmos”, przyciąga plakat w oknie wystawowym księgarni z napisem, widocznym na naszej fotografii. Ręka, wymalowana na plakacie, wskazuje na nowy słownik Brockhaus jako na zachwalany i reklamowany obiekt księgarski.

chodzi w tym wypadku o t. zw. „Sprach-Brockhaus”, wydany w Lipsku, jak brzmi reklama: „pierwszy ilustrowany kompletny słownik języka niemieckiego”, który „nie pozostaje dłużny żadnej odpowiedzi”.

Książka, jak to książka, zawsze ciekawia; więc przyszła ochota przyjrzeć się i temu wydawnictwu. Na chybił trafił otwieramy je; nawija się głoska „P”. W długim korowodzie znajdujemy: „Polen”, „polnischer Korridor”, „polnische Wirtschaft”, — Polska, polski korytarz, polska gospodarka.

Brockhaus tak odpowiada i poucza: „Pod korytarzem rozumie się: 1. długą sien, przejście, przedpokój; 2. pasmo ziemi, które łączy państwo niemające dostępu do morza poprzez obszar ziemi obcego kraju z tem morzem”.

Dalej czytamy: „Polski korytarz, zabezpieczając Polsce dostęp do Bałtyku, oddziela Prusy Wschodnie od reszty Niemiec”. Wynika z tego, że w pojęciu Brockhaus Pomorze to nie polska ziemia, lecz ziemia obcego kraju, poprzez który Polska ma dostęp do morza.

„Polnische Wirtschaft” — czytamy dalej — to pojęcie równające się wielkiemu nieporządkowi”. Nie chcemy być złośliwi, ale z granicą od pewnego czasu „Deutsche

NOWA KATASTROFA W NIEMCZECH

Obraz katastrofy w Berlinie, gdzie wskutek zapadnięcia się tunelu zginęło kilkanaście osób.

flikt abisyński mieści w sobie wszystkie zarodki nowej wojny światowej, uważane jest za zgodne z faktycznym stanem rzeczy.

Niemcy widzą już chwilę, w której sięgną po Austrię, a Europa, rozbita, nie będzie w stanie im w tem przeszkodzić. Z zakłopotaniem śledzi się wysiłki agentów niemieckich, zmierzające do rozbicia Małej Ententy.

BYS.

jak ostatnio przy budowie kolejki podziemnej itp.

Przewracamy z niesmakiem kartki Brockhausu i napotykamy na „Poznań”. I tu z niedowierzaniem czytamy: „Posen to dawna pruska prowincja, to byłe miasto pruskie”. I nic więcej!

Exempla docent — Przykłady uczą! Czy to samo nie mówi za siebie, co powyżej zacytowano? Rzeczywiście, zachwalany Brockhaus „który nie pozostaje dłużnym żadnej odpowiedzi”, jest uzupełnieniem wszechniemieckiej literatury, nie cofającej się przed kłamstwem i fałszem, jak to wielokrotnie wykazywano i udowodniano.

Kobiety w całych Niemczech rozumieją doniosłość obrony przeciwlotniczogawowej. Kobiety w całych Niemczech są zorganizowane do obrony. Czy i ty jesteś przygotowana?

Z życia

W ub. tygodniu pisaliśmy na tem miejscu o smutnych wynikach naszej polityki drogowej. Dzisiaj wracamy do tego tematu, który posiada pierwszorzędne znaczenie strategiczne, gospodarcze i turystyczne.

Kto ostatnio miał możność wyrzecz z granicę i dotknąć się n. p. kołami samochodu dróg obcych, musiał spostrzec, jak bardzo zaniedbana jest sprawa konserwacji i budowy dróg w Polsce w porównaniu z zagranicą. Istnieje jeden chlubny wyjątek: jest nim Śląsk zarówno Górny, jak Cieszyński, gdzie stan dróg na głównych szlakach jest naprawdę pierwszorzędny i w niczem nie ustępuje najlepszym drogom zagranicznym.

W Czechosłowacji, Austrii, na Węgrzech, a zwłaszcza we Włoszech, a więc w krajach, bynajmniej nie stojących na wyżynach dobrobytu, jakim szczycić się mogą n. p. Francja, czy W. Brytanja, Belgja, czy Holandja, albo nawet Rzesza niemiecka, istnieje wszakże przy często trudniejszych warunkach stosunkowo gęsta sieć dróg znakomych, asfaltowych, czy betonowych, po których samochód czy wóz sunie bez najmniejszych wstrząsów. Całe wielkie szlaki przystosowuje się do potrzeb ruchu automobilowego, znosi się krzywizny dróg i ostre zakręty, skracając przez to znakomicie przestrzeń, dzieląc ważniejsze ośrodki miejskie i podnosząc warunki bezpieczeństwa jazdy.

Polska jest krajem wybitnie etatystycznym. Gdybyż ten etatyzm wyładowywał się w właściwym kierunku, w pracy naprawdę produktywniej, podnoszącej warunki ogólne dla rozwoju gospodarczego kraju! U nas o potrzebie poprawy stanu dróg pisze się dużo, organizuje się biura i instytucje z wielkim aparatem, tworzy się specjalne fundusze — ale efekt tej papierowej roboty jest nikły. Brak środków finansowych nie jest dostatecznym usprawiedliwieniem tego poniżającego nas w oczach zagranicy stanu rzeczy.

Trzeba, aby wreszcie czynniki administracyjne zrozumiały ważność tego problemu. W poszczególnych powiatach Wielkopolski n. p. zaobserwować można tak rażące odchylenia przeciętnego stanu dróg, że trudno je tłumaczyć większą czy mniejszą zamożnością, a raczej stopniem dbałości i sprężystości staro-

stów. Jadąc z Poznania na Śląsk, z przyjemnością konstatuje się bardzo dobry stan dróg w powiecie jarocińskim, natomiast fatalny, jak na stosunki wielkopolskie, w powiecie ostrowskim, gdzie drogi miejscami są gorsze, niż w sąsiedniej b. Kongresówce.

Jest rzeczą charakterystyczną, iż uwagę „czynników miarodajnych” w powiecie ostrowskim pochłaniają w dużej mierze zadania polityczne. Ruch narodowy napotyka tam na poważne przeszkody ze strony tych czynników. Czyżby dlatego właśnie drogi w tym powiecie były tak zaniedbane?

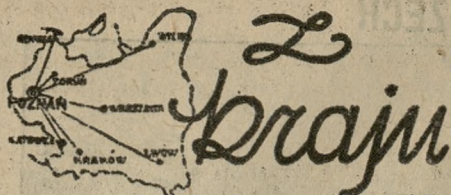
*

(—) Nowa ustawa przemysłowa ograniczyła zakres działania i władzę cechów, a przewidziała możność organizowania dobrowolnych i przymusowych branżowych organizacji gospodarczych w zakresie rzemiosła. Dalszy plan organizacji rzemiosła na „nowoczesnych podstawach” pchnął rząd na drogę zniesienia cechów. Minister przemysłu i handlu nakazał zarazie zlikwidowanie związku cechów do dnia 16 sierpnia br. Likwidacja samych cechów ma nadejść niedługo.

Cechy przetrwały wieki całe. Różne przechodziły koleje. Był czas, gdy rządziły wszechwładnie miastami, decydowały bezapelacyjnie o stanie i rozwoju rzemiosła. Był potem czas ich upadku. Panowanie Niemców na zachodzie odbiło się i na cechach. Zażydzenie rzemiosła i opacowanie niektórych cechów w Małopolsce i Kongresówce przez niechujne żydostwo bardzo cechom szkodziło. Poza tem łączenie w wielu cechach przy wspólnym stole Żydów i Polaków było wielkim błędem. Urządzenia cechów i ich prawa uznawano w wielu wypadkach za przestarzałe. Reforma była potrzebna, domagali się też tej reformy najwybitniejsi działacze rzemieślniczy z obozu narodowego. Ale same cechy były pożyteczne i rzemieślnikom bardzo bliskie.

Zamiast reformy przyszła gilotyna: likwidacja związku cechów, przeniesienie uprawnień cechowych na izby rzemieślnicze i odesłanie rzemieślników do dobrowolnych lub przymusowych zrzeszeń wyłącznie gospodarczych.

Musimy stwierdzić, iż żal nam starej, zasłużonej, a tak polskiej organizacji. Z prawdziwym wzruszeniem żegnamy ich stare sztandary. Nie tracimy nadziei, że wrócą one na swoje miejsca w chwili, gdy i Polsce i rzemiosłu polskiemu lepsza zablyśnie gwiazda.

NOWY ROK SZKOLNY

W dniu 20 bm. weszło w życie rozporządzenie min. oświaty, wprowadzające zmiany w podziale roku szkolnego. Według tego rozporządzenia rok szkolny rozpoczynać się będzie 3 września, przyczem podzielony będzie na dwa okresy, z których pierwszy trwać będzie do 22 grudnia, a drugi rozpoczynać się będzie 9 stycznia.

RUCH POCZTOWY, TELEGRAFICZNY I TELEFONICZNY

W ciągu pierwszego półrocza rb. wysłano z ważniejszych miast Polski 253.554 tys. przesyłek listowych zwykłych, 6.008 tys. poleconych, 2.878 tys. listów wartościowych i paczek, 85.982 tys. czasopism, oraz 733 tys. telegramów.

W tym samym czasie nadeszło do ważniejszych miast 151.813 tys. przesyłek listowych zwykłych i paczek, 10.417 tys. dzienników i czasopism, oraz 884 tys. telegramów.

Suma wpłaconych przekazów telegraficznych wynosiła 196 milj. zł, wypłaconych 187,2 milj. zł.

Rozmów telefonicznych miejscowych przeprowadzono w ważniejszych miastach 233.755 tys., pozamiejscowych 6.417 tys.

KOMUNIKAT

Absolwenci szkół rzemieślniczych pragnący poświęcić się zawodowej służbie wojskowej w charakterze majstrów, powinni ukończyć roczne kursy wojskowo-przetwórcze. Absolwenci tych kursów posiadają specjalne uprawnienia w wojsku i marynarce wojennej. Niezamożni, zdolni i pilni uczniowie mogą uzyskać stypendja. Informacji udziela Towarzystwo Wojskowo-Techniczne — Warszawa, Al. Róż 8. Tel.: 9-55-91.

NOWI KANONICY W DIECEZJI PŁOCKIEJ

Honorowymi kanonikami kolegiaty pułtuskiej mianowani zostali ks. Władysław Skierkowski, proboszcz z Imielnicy pod Płockiem, ks. Ludomir Lisowski, proboszcz w Wicznicy, ks. Kazimierz Zagroba, proboszcz z Gozdowa i ks. Henryk Olszewski, proboszcz z Jońca. Równocześnie honorowym kanonikiem kapituły katedralnej w Płocku mianowany został ks. dr. Wacław Jezusek. ((KAP))

STARCIE POLICJI Z PRZESTĘPCAMI

W Lublinie dwaj policjanci, Jakubczyk i Zak, natknęli się przy nocnym obchodzie na dwóch podejrzanym osobnikach, których wezwali do wylegitymowania się. Wtenczas jeden z nich rzucił się na Jakubczyka i zadał mu ranę nożem w pierś, po czym obaj zaczęli uciekać. Posterunkowy Zak puścił się w pogoń za nimi i oddał kilka strzałów w karabinu. Jeden z uciekających został raniony śmiertelnie, a drugi uszedł cało. Przy zabitym znaleziono dokumenty chemicznie wyprane; nazwiska dotąd nieustalono.

ZWIERZOSTAN PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ

Na terenie Puszczy Białowieskiej znajduje się 14 żubrów, 540 jeleni, około 3.150 sarn, 740 dzików, 2.500 zajęcy, 50 rysiów, 40 wilków, 420 lisów, 170 borsuków, 1.000 guszców i 750 cietrzewi. Niektóre z tych zwierząt, jak żubry i rysie, należą do unikatów zoologicznych, niezmiernie rzadko spotykanych w innych częściach Europy.

Obecnie na całym świecie jest już tylko 70 sztuk żubrów czystej krwi i około 60 mieszane. Polska posiada 14 żubrów czystej krwi oraz 10 mieszanych, z czego w Puszczy znajduje się 7 sztuk żubrów czystej krwi i 7 mieszanych. Hodowla żubrów w Puszczy Białowieskiej jest drugą pod względem wielkości na globie i ustępuje tylko hodowli ks. Bedford w Anglii, liczącej 35 żubrów.

Żubry w Puszczy hodowane są pod bezpośrednim kierownictwem sanitarno-hodowlanym, sprawowanym przez Instytut Badawczy Dyrekcji Lasów Państwowych, za pośrednictwem lekarza weterynarii, posiadającego w Białowieży specjalną pracownię bakteriologiczną - łowiecką.

SPRAWA KOLEJKI GÓRSKIEJ W TATRACH

Z Zakopanego donoszą, iż mimo licznych protestów organizacji turystycznych, krajoznawczych, a także państwowej rady ochrony przyrody, projekt kolejki linowej na Kasprowy ma być zrealizowany. Kolejka budować będzie stocznia gdyniska przy współudziale prywatnych kapitalistów. Kosztorys wynosi podobno około 3 milj. zł. Cena biletu za przejazd, ma wynosić 4 zł.

POCIĄGI POPULARNE DO LWOWA

Ministerstwo komunikacji postanowiło uruchomić szereg pociągów popularnych do Lwowa. W dniu 1 i 2 września rb. na otwarcie Targów Wschodnich ojadą pociągi popularne z Warszawy, Katowic, Krakowa, Łodzi i Stanisławowa, w okresie późniejszym zaś z Tarnopola, Przemyśla, Borysławia, Złoczowa, Stryja, Poznania, Lublina i Wilna.

Cena przejazdu będzie bardzo niska, a oprócz tego karta uczestnictwa będzie upoważniała do wstępu na Targi Wschodnie i 30 proc. zniżki w teatrach lwowskich.

Zawiedzione nadzieje

W związku z wyznaczeniem kandydatów na posłów „Warszawski Dziennik Narodowy” kreśli takie uwagi:

Stosunek ogółu polskiego do wyborów jest dość jednolity. Jednolitość ta została przerwana przez dwie grupy secesyjne.

Grupa pierwsza to ci, co porzucili Stronnictwo Narodowe w okresie prac przygotowawczych do uchwalenia nowej konstytucji i ordynacji wyborczej. Przez długie miesiące członkowie tej grupy chwaliли w słowie i piśmie zasady nowej konstytucji, uważając — zdaje się — jej uchwalenie za moment przełomowy w powojennej historii naszego kraju. Oddali oni przez to pewne usługi stronnictwu rządzącemu, dając mu poparcie z poza własnych jego szeregów.

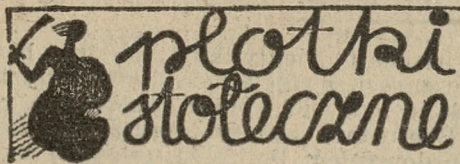
Grupa druga, to przywódcy dawnego „Wyzwolenia”, którzy w ostatniej chwili, tuż przed zebraniem się kolegów wyborczych, ogłosili światu, że są przeciwnikami bojkotu wyborów. Oddali przez to także usługę stronnictwu rządzącemu, bo wprowadzili pewien zamęt w umysłach szerszego ogółu włościańskiego.

Zdawało się ludziom z boku patrzącym na to wszystko, że za wyświadczone w ten sposób usługi uzyskają owi secesjoniści — i ci z prawa i ci z lewa — już conajmniej mandaty poselskie. Spodziewali się zapewne tego samego oni sami.

Tymczasem cóż się stało?

Z pośród secesjonistów z prawej strony tylko dwóch przedostało się na kandydatów, lecz na miejscach dalszych, a więc beznadziejnych. Jeden z nich, dr. Zdzisław Stahl ze Lwowa, który, jak wszyscy to pamiętamy, tak pięknie zaczął swą karierę polityczną w Obozie Wielkiej Polski, dostrzegł fałszywość swej pozycji i oświadczył publicznie, że o mandat się nie ubiega... Nie lepiej powiodło się secesjonistom z lewicy. Mimo, że są starzy działacze parlamentarni, mimo, że są spowinowaceni duchowo z pewnymi ludźmi w „sanacji”, także tylko w małej liczbie przeszli przez ucho igielne zgrupowań wyborczych i także na miejscach nie rokujących możliwości wyboru. Jeśli więc nie dostaną się secesjoniści do Senatu przez mianowanie, to ich usługi, oddane stronnictwu rządzącemu, pozostaną bez wzajemności, a mandaty pozostaną w krainie marzeń.

Nie zwracalibyśmy uwagi na rzeczy, które nie zaważą na dziejach Polski. Jeśli do tego powracamy, to dlatego, by ustalić pewien fakt i wyprowadzić pewne wnioski. Fakt jest ten, że obóz rządzący pozwala chętnie wyświadczać sobie usługi polityczne, lecz nie jest wcale skłonny wzamian za to dopuszczać do swego grona ludzi poza nim stojących. Bodaż, że korzysta z usług, lecz nie darzy wielkiem zaufaniem i szacunkiem tych, co mu te usługi oddają.

20 sierpnia.

Przed paru dniami wspominaliśmy na tem miejscu o wydaniu nowej książki żydoznawczej S. Kowalskiego pt.: „Żydzi chrześni”, charakteryzującej przechrztów. Nie spodziewaliśmy się, że tak szybko będziemy musieli do niej znowu wrócić. Tymczasem „świeżo uległa” ona konfiskacie z polecenia komisariatu rządu.

Coraz częściej pojawiają się rozmaite domysły na temat, co będzie po wyborach. Półoficjalny organ zastanawia się kolejno nad różnymi zagadnieniami aktualnymi. Po zapowiedzi dalszej walki z „partjami” ale z łaskawem zezwoleniem na zachowanie kierunków ideowych, zajął się niedawno szeroko zagadnieniem kompetencji Prezydenta i zaczął ją interpretować w ten sposób, że wedle nowej konstytucji Prezydent winien powoływać i odwoływać rząd i premiera, ale sprawowanie bieżącej polityki miałyby zostawić tylko ministrom. Organ B. B. stanowczo wypowiada się przeciwko bezpośredniemu oddziaływaniu Prezydenta na załatwianie bieżących spraw politycznych.

Takie ograniczanie kompetencji Prezydenta w rozważaniach zresztą czysto teoretycznych jest bardzo zna-

czące. Jest to faktycznie chęć eliminowania Prezydenta od polityki. Tymczasem nawet przy t. zw. konstytucjach liberalnych szef państwa posiada duży wpływ na regulowanie kwestyj trudnych i nie bywa właśnie w takich momentach pomijany. W potępianej przez rządzących obecnie u nas konstytucji francuskiej rola prezydenta nigdy nie jest usuwana na bok w tak ważnych kwestiach, jak np. przy reformie Poincarégo czy Laval'a. Zresztą odbywają się tam bardzo często u prezydenta zebrania rady gabinetowej, aby powziąć decyzje, czy też udzielić wskazań wyucznych.

I w naszych warunkach, gdy obowiązywała konstytucja marcowa, tak potępiana przez twórców nowej, Prezydent Rzplitej nieraz oddziaływał bezpośrednio na bieg życia państwowego, uczestniczył w obradach Rady Ministrów, i decydował w rzeczach spornych. Pamiętamy, że np. podczas pamiętnego zjawienia się grupy oficerów w sejmie, gdy powstał konflikt między marszałkiem i Daszyńskim a J. Piłsudskim na temat zwolania zapowiedzianego posiedzenia Sejmu, rozstrzygnął sprawę ostatecznie Prezydent, doradzając nieotwieranie i odroczenie posiedzenia Sejmu.

Dlaczego dzisiaj pragnie się usunąć Prezydenta od bezpośredniego stykania się z życiem?...

Wybory sejmowe wyznaczono na 8 września, a senackie na 15 września. W ciągu trzech dni po ich dokonaniu mają być ogłoszone wyniki. Przy-

„Miałeś chacie złoty róg...”

Ludowic: I koby to był pomyślał, kumie, że ten nasz Róg nie był z czystego złota?

puszczalnie tedy do 20 września akt wyborów będzie zakończony. Na mocy nowej konstytucji nowo wybrany Sejm musi się z samego prawa zebrać w przeciągu miesiąca. T. zn., że około 20 października należy oczekiwać zebrań się parlamentu.

Jaki mu materiał rząd przedłoży? Budżet? Jeszcze zawczesne. Materiału ustawodawczego nie widać. Chyba, że omawianie spraw gospodarczych, które się wtedy ogromnie zaktualizują.

*

W okolicach Warszawy gospodarze sprzedają zboże po 6,50—7,50 zł za ctr. O 40—60 procent taniej, aniżeli roku poprzedniego. Kartofle nie zapowiadają się zbyt świetnie.

Jak tu można mówić o jakimś zwyciężeniu przesilenia, kiedy chłop tak marnie sprzedaje swój produkt. Z czego i za co można kupować co innego? Gdzie jest siła konsumpcyjna?

WARSZAWIANIN.

Prawda o zajściach w Kielcach

Sprostowanie błędnych doniesień P. A. T.-a.

Polska Katolicka Agencja prasowa donosi:

W związku z tem, że powtórzona przez pewne dzienniki — niektóre opatrzyły ją znaczącymi tytułami — i Polskie Radio wiadomość Polskiej Agencji Telegraficznej z 13 sierpnia o przybyciu do Kielc kompanii ze Strawczyna tendencyjnie przedstawia stosunek ks. biskupa Łosińskiego do ludności tej parafii, podajemy faktyczny stan zajęć we wspomnianej miejscowości:

Z powodu przyczyn przewidzianych Prawem Kanonicznym, został w dniu 10 maja b. r. zasuspendowany przez biskupa ordynariusza kieleckiego ks. Franciszek Smolarski, wikariusz parafii Strawczyn. Ksiądz Smolarski przyjął suspense, ale nie opuścił zajmowanego mieszkania, a ludność zbuntowana przez niego i przez osoby z poza parafii, zablokowała plebanję i kościół, brojąc przeniesionemu na inną parafię proboszczowi ks. Królówi zabrania swych ruchomości, i nie dopuszczając dziekana do przejęcia inwentarza kościelnego, ani też ks. Kłuskiewicza, wyznaczonego na proboszcza przez ordynariusza.

Parafia Strawczyn liczy 4.500 dusz, z czego około 400 osób uległo podstępom podżegaczy, reszta zaś oczekuje od władz przywrócenia stanu normalnego, bo tęskni za nabożeństwami i sakramentami św. Wśród tych, którzy manifestują swoje niezadowolenie, można wyróżnić dwie grupy. Kilku gospodarzy, którzy dawniej nie interesowali się sprawami kościelnymi i których dawniej w kościele nie widywano, stanęło nagle w obronie ks. Smolarskiego i steroryzowało resztę mieszkańców pogroźkami spalenia i pobicia. — Większość wśród stronników ks. Smolarskiego stanowią ludzie bierni, którym wmówiono, że zasuspendowanemu wikariuszowi stała się krzywda, więc trzeba się za nim upomnieć. Dodatnio charakteryzuje tych ludzi, że chociaż zbuntowani, nie mają zamiaru odpaść od Kościoła Katolickiego.

Zatarg byłby już dawno zlikwidowany, gdyby komuś z poza Strawczyna nie zależało, aby nie został zlikwidowany. Na ks. Smolarskiego wywiera, jak się zdaje, ktoś wpływ, aby wbrew logice i własnemu interesowi trwał w oporze i palił za sobą mosty porozumienia z władzą duchowną. Do Strawczyna zjeżdżają jacyś wyścinnicy, którzy rozpowiadają, że ks. biskup Kielecki musi naznaczyć ks. Smolarskiego proboszczem, bo będzie od tego zmuszony. Niech tylko ludzie idą procesjonalnie do Kielc i stoj przed pałacem biskupim aż do skutku.

Po wyczerpaniu wszystkich środków moralnego oddziaływania na zasuspendowanego ks. Smolarskiego i ludność, Kurja Biskupia zwróciła się oficjalnie do pana wojewody przez starostwo, aby w myśl Konkordatu art 4 I rozp. wykonawcz. Ministra W. R. i O. P. z dn. 23 marca 1926 r. zarządził usunięcie ks. Smolarskiego z plebanji i umożliwił objęcie parafii wyznaczonemu proboszczowi.

Rozumni katolicy, widząc, że przewinienia kapłanów są przez powołane do tego władzę duchowną karane, nie mogą popierać ks. Smolarskiego, błądzącego i opornego względem swych przełożonych. (KAP).

Poza czerwienią i fioletem

Pierwsza naukowa rozprawa Newtona, przedstawiona w r. 1671 Towarzystwu Królewskiemu w Londynie, dotyczyła zjawiska rozszczepienia światła. Codzienne, dobrze nam znane zjawisko. Wiązkę światła słonecznego, wpadającą przez wąską szczelinę do ciemnego pokoju, rzucimy na ścianę; zauważymy na niej jasną, białą plamkę, mniej lub więcej wyraźnie odwzorującą obraz szczeliny. Jeżeli jednak na drodze wiązki świetlnej ustawimy szklany pryzmat, to wiązka załamuje się, rozszczepia i rozwija, jak wachlarz, rzucając na ścianę zupełnie inny, niż poprzednio obraz, któremu Newton dał nazwę widma słonecznego.

Wydłużona plama o niestęchanem bogactwie barw tęczy, których rozmaitości żaden język nie potrafi odtworzyć, zaczyna się od ciemno-czerwonego końca; jasno czerwona i pomarańczowa barwa przechodzi łagodnie w żółtą, i przez wszystkie odcienie zielone i niebieskie kończy się ciemno-fioletową. Zjawisko to poraz pierwszy wytłumaczył Newton: światło słoneczne, i wogóle każde światło białe, powiada, jest złożone z nieskończonej rozmaitości gatunków światła jednobarwnego, monochromatycznego, jak dziś mówimy. Każdy z nich odznacza się różną lamliwość; przechodząc przez pryzmat, fioletowe światło silnie załamuje się, niż czerwone. Przepuszczając je przez pryzmat drugi, wielki uczoney rzekonał się, że światło jednobrawne jest proste i już rozłożyć się nie da. Tak odczuwa różnice pomiędzy temi rodzajami światła oko ludzkie, dostrzegając różne ich barwy; fizyk dostrzega w nich tylko różną długość fali.

Wyobraźmy sobie, że ktoś dorosły idzie na spacer z dzieckiem; starsza osoba, posuwając się naprzód, stawia równe kroki, dziecko w tym samym czasie stawia kroki drobniejsze; tych drobnych kroków na pewnej drodze jest więcej, niż kroków osoby dorosłej. Tak zgrubsza — wyraźnie zastrzegam się; zgrubsza — można sobie wytłumaczyć długość fali: promieniowanie fioletowe, to dziecko, które, idąc z prędkością 300 000 km na sekundę, stawia kroki drobniejsze, długość fali ma mniejszą, okrągło 0,0004 mm; czerwone, osoba dorosła, stawia kroki większe, okrągło 0,0008 mm. Widmo słoneczne rozciąga się przeto od fioletu do czerwieni, albo, jak mówi fizyk, od 0,0004 do 0,0008 mm. długości fali.

Gdzie zmysły niedoskonałe zawadzają, tam człowiek znalazł inne sposoby badania natury. Poza fioletem, w stronę fal krótszych, gdzie pozornie panuje ciemność, płyta fotograficzna pozwala wykryć promieniowanie niewidzialne, które nazwano pozafioletkowym.

Obfitem, niewyczerpanym źródłem jego jest światło słoneczne; wiadomo, jak często stosowane jest leczenie niektórych chorób słońcem. Tym czynnikiem leczącym jest właśnie przeważnie niewidzialna, pozafioletkowa część promieniowania słonecznego. W okolicach górskich część ta, słabiej pochłaniana przez rozrzedzone powietrze, działa o wiele skuteczniej, niż na nizinach; stąd zbawienne działanie lecznicze słońca górskiego. Dawniej już próbowano je zastąpić źródłami sztucznymi; dobrze znana lampa kwarcowa (rtęciowa), a także i lampa łukowa wysłała światło, bardzo bogate w promienie pozafioletkowe.

Lecznicze działanie powietrza wysokogórskiego opiera się nietylko na silniejszym działaniu promieni słonecznych; dużą rolę odgrywa zmniejszone ciśnienie powietrza, ilość zawartej w niem elektryczności, jego wilgotność i inne czynniki, które wspólnie działając dają górskiemu powietrzu te jego cenne zalety. Źródła promieni pozafioletkowych, dobrze zastępujących górskie słońce, uzupełniono innymi przyrządami, których zespół ma wytworzyć sztuczny klimat wysokogórski: stworzono kabiny, zaopatrzoną w pompy, rozrzedzające powietrze i wytwarzające zmniejszone ciśnienie, w lampy i szereg innych urządzeń. Kabiny takie od kilku już lat funkcjonują w niektórych szpitalach w Niemczech; u nas w tej dziedzinie pracuje, jak wiadomo, prezydent Rzeczypospolitej, prof. Mościcki.

Promienie pozafioletkowe stosowano nieraz także i do leczenia ran; leczenie polega na zwykłych naświetla-

niach, po których, w ciągu kilku tygodni, ciężkie nawet rany goją się zupełnie.

Powszechnie znane są znakomite wyniki, jakie dają naświetlania kwarcówką dzieci rachitycznych (krzywic-rachitis). W ostatnich kilkunastu latach stwierdzono, że krzywica jest awitaminozą, chorobą, której ulega organizm wskutek braku witaminy D w pożywieniu. W dużej ilości znajduje się ona w tranie, również powszechnie używanym dla leczenia krzywicy i jej zapobiegania. Rzecz ciekawa, okazało się, że w organizmie ludzkim znajduje się pewna substancja, ergosteryna, która, pod wpływem promieniowania pozafioletkowego, zamienia się na witaminę D; tem tłumaczy się stosowanie kwarcówki w leczeniu krzywicy. Niedawno dopiero nauczono się wytwarzać w laboratorjach wspomnianą ergosterynę; odpowiednio naświetlana promieniami pozafioletkowymi, daje ona witaminę D, której użycie w postaci ergosteryny naświetlanej, rozpuszczonej w oliwie, jest obecnie bardzo rozpowszechnione, zastępując doskonale kurację tranową wzgl. słoneczną.

Wśród licznych zastosowań promieniowania pozafioletkowego wymienić wypada cenne ich własności w walce z fałszerstwami; dokumenty, papiery wartościowe, banknoty w tem promieniowaniu sfotografowane dają inny obraz, niż w świetle zwykłym. Miejsca wyskrobane, wywabione, inny atrament, inny papier, wszelkie, choćby najrzeczniej w nich dokonane zmiany ujawniają się natychmiast.

Poza czerwienią, stanowiącą drugi koniec widma widzialnego, rozciąga się dziedzina promieniowania podczerwonego, o długości fali przekraczającej 0,0008 mm. Oko już go nie dostrzega, ciemne te promienie łatwo jednak wykryć. „Okiem“, widzącem je, jest nasza skóra, która odczuwa je jako promieniowanie ciepłe; odpowiednio przyrządzona płyta fotograficzna również nie pozostaje ślepa na to „ciemne światło“. Ogromne znaczenie naukowe i praktyczne zyskała sobie już ta podczerwona dziedzina widma.

Wiadomo, że gwiazdy wysyłają światło różnych barw; istnieją gwiazdy białe, żółte, niebieskie, czerwone. Są i takie, niedostrzegalne dla oka, które przysyłają nam promienie podczerwone. Nawet normalna płyta fotograficzna ich nie wykryje; natomiast sensybilizowane, uczulone pewnymi barwikami płyty, czule na promieniowanie podczerwone, pozwalają odtworzyć ich obraz fotograficzny. Tak odkryto niejedną gwiazdę i mgławicę, niewidzącą dla oka.

Promienie podczerwone łatwo przenikają przez chmury, mgłę, dym i inne podobne przeszkody. Ta cenna ich właściwość daje im olbrzymie znaczenie praktyczne. Umożliwiają one fotografowanie przedmiotów, będących w ciemności, a nawet obiektów wojskowych, spitych w zastony dymne, tajną sygnalizację (stosowano ją już w wielkiej wojnie), sygnalizację kolejową i morską w czasie mgły. W dziedzinie fotografii amatorskiej fotografowanie promieniami podczerwonymi zyskuje sobie coraz więcej zwolenników.

Na tem nie koniec. Nauczycywszy się wytwarzać promieniowanie podczerwone o coraz dłuższej fali, fizyk odkrył, że najdłuższe z nich są identyczne z najkrótszymi falami Hertza, których typowym przykładem są fale radjowe. Ta łączność między promieniami podczerwonymi i Hertza niedawno dopiero została ustalona. To ostatnie, również dla oka niedostrzegalne, umiemy wykrywać inaczej niż promienie podczerwone. Posuwając się w tak rozszerzonym widmie w stronę dłuższych fal, spotykamy w ten sposób najkrótsze fale Hertza, około 0,3 mm., dalej fale centymetrowe ultrakrótkie, którymi obecnie zajmuje się Marconi, dalej fale krótkie od 1 do 100 m., średnie, na których słuchamy radja, do 1000 m., i wreszcie długie, do 30 km sięgające, fale stacyj radiotelegraficznych.

Jeszcze ciekawsza jest dziedzina, rozciągająca się poza fioletem. Znane nam już promieniowanie pozafioletkowe, idąc ku falom coraz krótszym, przez t. zw. promienie pośrednie, w ostatnich zaledwie 15 latach odkryte, przechodzi w promieniowanie Roentgena, znane już od 40 lat; dalej, jeszcze krótszą falę ma promieniowanie

gamma pierwiastków promieniotwórczych i wreszcie najkrótsze, najprzenikliwsze promieniowanie kosmiczne, którego pochodzenie i natura, niezupełnie jeszcze wyjaśnione, są w tej chwili przedmiotem gorączkowych, wszechstronnych badań na całym świecie.

Tak więc widmo elektromagnetyczne (pod tą nazwą obejmuje się obecnie wszystkie wymienione promieniowania), rozciąga się gdzieś od 30 km. do 0,000 000.000.01 cm. Siatkówka oka czu-

U kobiet w ciąży i młodych matek
stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszek.
Tg 1542

ła jest, jak widzieliśmy zaledwie na promienie od 0,0004 do 0,0008 mm. Jakże to znikoma cząstka wobec bogactwa gam tego promieniowania, tak przeróżnego w swych przejawach a jednak tak wspaniałego, zwartą stanowiącego całość. Podziwiać należy potęgę umysłu ludzkiego, który tak głęboko zdołał dotrzeć wgłąb otaczających go tajemnic. Czemże są jednak te zdobycze wobec wielkich zagadek, które pozostały jeszcze nierozwiązane?

J. BRZEZIŃSKI.

POŻAR NA WYSTAWIE RADJOWEJ W BERLINIE

Straż pożarna dogasza zgliszcze spalonych hal wystawy radjowej.

Aresztowania narodowców na Śląsku

Z Katowic donosi „Warsz. Dziennik Nar.“:

W ciągu ostatniej niedzieli i poniedziałku na Górnym Śląsku nastąpiły masowe aresztowania wśród miejscowego społeczeństwa. Aresztowania dotknęły głównie członków Stronnictwa Narodowego. W Katowicach aresztowano kierownika powiatowego S. N Romana Ingłota, sekretarza powiatowego Polewczyńskiego i kier. wydziału grodzkiego Ruffa. W Chorzowie 2 członków koła Chorzów VI, 5 członków koła Chorzów I i t. d.

Poza tem w Katowicach aresztowano wszystkich kolporterów pism narodowych w liczbie 20 i odebrano im gazety, jak: „Warszawski Dziennik Narodowy“, „Orełdownik“, „Samobronę“ i „Wielką Polskę“. W sobotę wieczorem otoczono lokal S. N. w Katowicach policją i przeprowadzono rewizję nawet osobistą, konfiskując wszystkie papiery i pieczętkę organizacyjną. Po rewizji przed lokalem postawiono stały posterunek policyjny.

W ten sam dzień bojówka żydowska napadła na członkinię Str. Narod. w Katowicach p. Zaborowską, bijąc ją do nieprzytomności. Wywołało to natychmiastową, a odpowiednią reakcję. Policja ograniczyła się tylko do przesłuchania Żydów i spisania protokołu, natomiast Polaków aresztowała. Poza członkami Str. Nar. został aresztowany p. Adam Gacek, członek zarządu wojewódzkiego Śl. Chrz. Demokracji.

Aresztowania wywołały na Śląsku ogromne wrażenie, tem bardziej, że na każdym kroku można się spotkać z antypaństwową robotą Niemców, którzy swobodnie głoszą wprost niebezpieczne dla państwa polskiego hasła, jak np. na uroczystości „Jungdeutsche Partei“ w Chorzowie w „Domu Polskim“ na t. zw. „Sommerfest“.

Nic jednak nie potrafi zahamować żywiołowego napływu Polaków do szeregów Str. Nar., czego najlepszym dowodem było np. zebranie I obwodowy powiatu chorzowskiego w Świętochłowicach, na którym mimo ulewnego deszczu stawiło się 1200 członków. Na zebraniu tem uczczono przez 1-minutowe milczenie pamięć kolegów, poległych w boju o Wielką Polskę, i postanowiono wysłać telegram do biskupa Łosińskiego treści następującej: „Robotnicy, członkowie S. N., zebrani w Świętochłowicach, w liczbie 1200, przesyłają wyrazy hołdu i czci.“ W czasie zebrania dekorowano 82 nowych członków.

Aresztowania w Kępnie

Z Kępna donosi nasz korespondent: W związku z ostatniem zebraniem Stronnictwa Narodowego w Kępnie aresztowani zostali pod zarzutem uniemożliwienia wejścia na salę zebrania st. post. służby śledczej Warzesze, a tem samem udaremnienia mu wykonania czynności służbowych, pp. Kazimierz Kużaj, Wacław Galusiński i Telesfor Kolendowicz, wszyscy członkowie Stron. Nar. w Kępnie.

Odstawiono ich do dyspozycji władz sądowych. (Kc)

Rewizje w Strzałkowie

Ze Strzałkowa donosi nasz korespondent:

We wtorek rano przeprowadziła policja rewizję w mieszkaniu kierownika placówki Stron. Narodowego p. Witosławskiego, szukając jakichś ulotek oraz spisu osób z „sanacji“.

Wynik rewizji był negatywny, o czem spisano protokół.

Przeprowadzono również rewizję u wszystkich kierowników placówek Stron. Narodowego w okolicy, także bez rezultatu.

Przygotowania do wojny

Gorączkowe przygotowania w kierunku udoskonalenia uzbrojenia i wyposażenia armji włoskiej trwają bez przerwy. Dużo czasu zajmują prace badawcze i rozpoznawcze nad powstawaniem specyficznych chorób tropikalnych, nad wyborem umundurowania najodpowiedniejszego w zabójczym klimacie nizin abisyńskich.

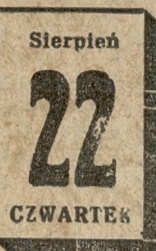
W rzymskim instytucie badań chorób tropikalnych przeprowadzane są obecnie doświadczenia nad typem helmu dla żołnierzy. Ogólny nadzór nad tą pracą ma znany fachowiec, dr. Aldo Castellani. Codziennie można usłyszeć przed instytutem żołnierzy, którzy stoją po 20 minut w pełnym słońcu z hełmem na głowie, pod którym znajduje się termometr. Celem tych doświadczeń jest przekonanie się, jaki rodzaj hełmów ochrania najlepiej od uderzenia słonecznego.

Na szeroką skalę wprowadzane są inowacje w uzbrojeniu armji. Artylerja otrzymała nowy typ moździerza okopowego, piechota — nowe karabiny, uruchomiono też ulepszone typy czołgów. W tajemnicy prowadzone są doświadczenia z gazami trującymi i łzawiącymi.

Na czele oddziałów lotniczych ma stanąć albo generał Valle albo też marszałek Balbo. Doradcami wojennymi Mussoliniego są generałowie Bo-

no i Graziani.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kalendarz rzym.-kat.

Czwartek: Symforjana m.
Piątek: Zacheusza b., Joachima

Kalendarz słowiański

Czwartek: Radomiła
Piątek: Cichomira

Słońca: wschód 4,45

zachód 19,05

Długość dnia 14 g. 20 min.

Księżyc: wschód 22,33 zachód 15,25
 Faza: 7 dzień przed nowiem.

Przepowiednia pogody na czwartek: Nadal ciepło i pogodnie.

WYCHOWANIE, KURS

— * Kurs chorób pszczelich w Poznaniu. Wielkopolski Związek Pszczelarzy w porozumieniu z Wielkopolską Izbą Rolniczą organizuje w czasie od 23 do 25 sierpnia kurs chorób pszczelich, w którym udział wzięć mogą jedynie doświadczeni i wytrawni pszczelarze. Pierwszeństwo mają delegaci organizacji pszczelarskich. — **Kurs chorób pszczelich** odbędzie się na sali posiedzeń Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Otwarcia kursu dokona o godz. 10 prezes związku, radca Nikodem. Wykłady odbędą się z następujących przedmiotów: 1) choroby zaraźliwe czerwiu i pszczoł dorosłych (dr. Kruszka), 2) choroby niezaraźliwe i szkodniki pszczoł (sekr. Zw. Balcer), 3) drobnoustroje (dr. Fiałkowski), 4) biologia i przyroda pszczoły (red. Widera). Kurs jest bezpłatny.

KOMUNIKATY RÓZNE

— * Rejestracja poborowych. Zarząd miejski w Poznaniu, Wydział wojskowy, podaje do wiadomości, że rejestracja poborowych, tj. urodzonych w roku 1917, odbywać się będzie codziennie od 1. 9. do 30. 9. 1935 włącznie, prócz niedziel i świąt w Wydziale wojskowym, pl. Sapieżyński nr. 9, parter, pokój 1.

— * Zmiany w nowym rozkładzie jazdy. W związku z wprowadzeniem w przyszłym miesiącu jesienno-letniego rozkładu jazdy kolejowej, mają u nas nastąpić pewne zmiany, redukujące niektóre pociągi niedzielne na odpowiednich odcinkach, a przenoszące te pociągi na dni powszednie. O zmianach tych ukazuje się w niedługim czasie komunikat prasowy dyr. kolejowej w Poznaniu. (sk.)

— * Nowych motorówek u nas nie będzie. Prasa stołeczna podała ostatnio, że w związku z wprowadzeniem jesienno-letniego rozkładu jazdy kolejowej, w kilku dystryktach P. K. P. uruchomione zostaną nowe pociągi motorowe. M. in. dystrykt toruńska, posiadająca w obecnej chwili 13 zespołów motorowych dwuwagonowych, powiększyć ma swój stan posiadania o 2 nowe zespoły, co przyczyni się do motoryzacji linii Gdynia — Puck — Hel. Dystrykt poznański, jak wynika z tych informacji, nowych motorówek nie otrzyma. (sk.)

— * Publiczna Szkoła Doksztalująca Zawodowa nr. 4 elektrycznych w Poznaniu przypomina wszystkim pp. przedsiębiorcom elektrotechnicznym i zawodów pokrewnych o obowiązku zgłaszania, w myśl obowiązującej ustawy, nowoprzyjętych uczniów do szkoły. — Nowy rok szkolny rozpoczyna się dnia 3 września rb. Zgłoszenia należy kierować do sekretariatu szkoły, ul. Bergera 5 (przy Ryнку Weldeckim) w godzinach od 9—14.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * Na jezdni pomiędzy zamkiem a pomnikiem Wdzięczności, znajdując się w asfalcie od kilkunastu dni głęboka dziura, która dla pojazdów stanowi istną udrękę. Dziura taka mogłaby być tolerowana na niezabudowanych peryferiach, a nie na przynajmniej ważnym miejscu Poznania. (wel.)

— * Posen jeszcze pokutuje. W pewnym nowootwartym lokalu przy pl. Wołności podaje się gościom kawę na talerzach, na których wyciśnięte są napisy „Kaffehaus Neuser Posen”. (wel.)

— * Przy wejściach do urzędu pocztowego 3 (na Łazarzu) ustawiają murarze nowe balustrady kamienne. Gmach pocztowy zyska przez to na estetycznym wyglądzie. — Może doczekamy się, że niektóre domy prywatne w śródmieściu (zwłaszcza słynna kamienica narożnikowa przy ul. Kantana) zostaną upiękosenie nowym tylnym, jak to się zresztą stało z budynkiem przy ul. św. Marcina, narożnik ul. Wysokiej... (wel.)

— * Nie kwapij się ze swym sądem. Poniedziałkowa „Skrzynka ogólna” Rozgłośni Poznańskiej wykazała, że słuchacze naszej rozgłośni bardzo słabo reagują na wydawanie do wydawania swojej opinii o audycjach radiowych. Podczas gdy w innych rozgłośniach stosunkowo liczni stu-

Dziś ostatni dzień bezpłatnych przewozów dzieci

Dziś kończy się impreza ministerstwa komunikacji, zorganizowana dla dzieci. Nim znane będą cyfry bezpłatnego przewozu dzieci w całej Polsce i w całej dystrykcji kolejowej poznań-

skiej, notujemy, że na stacji Poznań skorzystało z bezpłatnych przejazdów do dziś 7.800 dzieci.

Najwięcej dzieci wyjeżdżało bezpłatnie w dni świąteczne.

chacze wypowiadają swój sąd o różnych numerach programu, u nas nie kwapią się do tego. I tak np. ostatnio do wspomnianej już „Skrzynki” nadeszło zaledwie kilka listów.

Dobrzeby było jednak, aby ten slabiutki ruch się ożywił, uwagi bowiem słuchaczy stanowią cenny materiał nie tylko dla rozgłośni poznańskiej, ale również i dla biura studjów „Polskiego Radja”, które poznaje w ten sposób upodobania swoich odbiorców. Pamiętajmy o tem, że jaki słuchacz, taka rozgłośnia, że nie my jesteśmy dla niej, lecz ona dla nas. Placimy więc mamy prawo wymagać. A radio musi wiedzieć, co nam się podoba, a co nie, dlatego też pisujemy do niego, podając swój rzeczowy sąd o audycjach. (sk.)

— * Zwycięza prywatna inicjatywa. Poczta wyprzedziła wszystkie urzędy państwowe w pozyskiwaniu dla siebie klientów. Stwierdzamy to nie po raz pierwszy. Publiczność spodziewa się, że za pocztą także kolej wysunie sympatyczne hasło „frontem do klienta”. Jak dotąd — niema na to widoków. Z tej też przyczyny kolej otrzymała poważną konkurencję w autobusach, które taniej i dogodniej przewożą liczne rzesze pasażerów. Zdarza się, że konkurowanie między autobusami a koleją objawia się także na dworcach autobusowych. Ustawiono tu ostatnio kilkanaście ławek dla pasażerów — i nie utrudnia się przystępu ani na perony, ani do restauracji. Tymczasem na dworcu kolejowym szuka się nowych źródeł dochodu w wpatliwym zwiększeniu pokupności... biletów peronowych. Do tego zmierza się przez całkowite zamknięcie publicznego ustępu opodal mostu dworcowego (kto ma potrzebę, niech kupuje za 30 gr bilet peronowy, albo niech szuka innego wyjścia) — i przez zamknięcie przystępu do restauracji. (wel.)

— * Z targu. Dnia 21 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 3,00—3,20 zł; 1 kg masła mleczarskiego 3,20—3,60 zł; 1 kg twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 22—25 gr; 1 mdł. jaj 0,95—1,00 zł.
 Za drób: kura 1,60—3,00 zł; kaczka 2,00—3,50 zł; gęś 3,50—6,00 zł; para gołębi 0,90—1,00 zł; indyk 4,00—7,50 zł; para kurcząt 1,20—2,80 zł.
 Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,60—2,90 zł; 1 kg okonia 1,60—2,40 zł; 1 kg lina 2,20—2,40 zł; karpia 2,40—2,60 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg białych ryb 1,00—1,80 zł; 1 kg sandacza 3,00—3,20 zł; 1 kg karasia 1,20—2,00 zł; 1 kg węgorza 2,40—2,80 zł. Za ryby śnięte płacono 40—60 gr mniej.
 Za jarzyny: 1 kg mł. ziemniaków 8—10 gr; pietruszki 10 groszy; pepek cebuli 5—10 gr; pepek rzodkiewek 10—15 gr; 1 kg szpinaku 70—80 gr; seleru 10—20 groszy; 1 pepek buraków 15 groszy; 1 kilogram rabarberu 10—15 groszy; główka sałaty 5—10 gr; mdł. ogórków 20 do 40 gr; pepek kalarepy 10 gr; marchwi 8—10 gr; kalafior 10—60 gr; 1 kg. pomidorów 20—40 gr; fasoli 40—50 gr; główka kapusty białej 10—20 gr; włoskiej 15—30 gr; moreli 20—40 gr.
 Za owoce: 1 kg owoców suszonych 1,20—2,00 zł; renklod 70—80 gr; jabłek 40—60 gr; gruszek 30—60 gr; śliwek 40—80 gr; borówek 0,80 do 1,00 zł.
 Za grzyby: 1 kg. borowików 1,60 do 2,40 zł kurków 1,40—1,60 zł. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— * Zaginięcia nie było. Jak wczoraj donosiliśmy, rodzice 14-letniej Heleny Janiakówny, Stary Rynek 93, zwrócili się do policji o zarządzenie poszukiwań z powodu jej zaginięcia. Jak się okazało, Janiakówna nie zaginęła, a nie miała ona prostopu klucza i nie mogła wejść do mieszkania. Wobec tego poszła do znajomych na ulicę Wroniecka, gdzie przenocowała. (kl.)

— * Płonąca markiza. Na Starym Ryнку 71 zapaliła się markiza przed kawiarnią p. Stanisława Łajpa. Ogień stłumiłi pracownicy kawiarni, nim powstały większe szkody. (kl.)

— * Jeszcze o zajściu z bufetową Kozłowska. W związku z naszą wczorajszą notatką o pobiciu bufetowej Kozłowskiej za stłuczenie dwóch szklanek i dwóch talerzy, p. Wajmannowa udzieliła nam teraz następującej relacji:

Kozłowska zebrała ją, pchnęła i uderzyła, co widząc Czechowski, odepchnął od p. W. Kozłowska, która upadłszy na drzwi, podniosła wielki krzyk i wybiegła na klatkę schodową. Zrobiło się zaraz olbrzymie zbiegowisko, więc p. W. w obawie, aby K. nie wpadła do restauracji i nie wystraszyła gości, poleciła Czechowskiemu uspokoić Kozłowską. Na czem ono miało polegać — nie wiemy. Przybyły na miejsce zajścia policjant zabrał K. z sobą. Dotąd, jak oświadcza p. W., policjant nie spisywał protokołu i ona nie wie o sprawie sądowej, jak też i o jakimś pobiciu K. w jej mieszkaniu. W kilka dni po zajściu (niedziela, 18 sierpnia) zjawił się do p. Wajmann mąż Kozłowskiej, z zawodu

szofer, który oświadczył przy świadkach, że przyszedł po odszkodowanie dla żony za jej pobicie, a jeśli tego nie otrzyma, wówczas Kozłowska skieruje sprawę do sądu. P. Wajmann nie zapłaciła odszkodowania, podkreślając, że żadnego bicia nie było. (sk.)

KRONIKA POLICYJNA

— * Kogo okradli? W związku z informacją o ujęciu sprawców systematycznych kradzieży, Jareckiego (Za Bramką 4) i Ulatowskiego (Al. Marcinkowskiego 2) informujemy, że okradali oni firmę R. Matuszewski i Spółka, ul. Przemysłowa 22, a nie firmę Roman Matuszewski.

— * Ujęcia. Policja przytrzymała Jana Schoeneicha i Franciszka Jurackiego, mieszkańców schronu wojskowego na Czekałskiem w chwili, gdy wieźli na rowarach trzy worki kapusty. Kapusta ta została skradziona w majątności Wierzenica, w pow. poznańskim. (kl.)

— * Wydalony z Belgii przestępca. Podczas obławy, przeprowadzonej przez komisariat VI, przytrzymał pewnego osobnika, notowanego trzy razy za różne kradzieże, karanego przez sąd w Antwerpi więzieniem za napad na mieszkanie, za kradzież i skazanego na wydalenie z Belgii. Był on poza tem zasądzony przez sądy polskie dwa razy za kradzież na rok i dwa miesiące oraz rok więzienia. (kl.)

Okręg Poznański Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet urządza w niedzielę, dnia 25 sierpnia br. wycieczkę pociągami do Kobylnicy. Przejazd w obie strony wynosi z dworca Tama Garbarska 1,— zł (taryfa pociągu podmiejskiego). Wyjazd o godz. 11,56, powrót o godz. 19,30. Zbiórka biorących udział w wycieczce o godz. 11,30 na dworcu Tama Garbarska (dojazd tramwajem nr. 6). Niniejszem zapraszamy członków poznańskich Oddziałów K. S. K. do wzięcia udziału w powyższej wycieczce. W razie niepogody wycieczka się nie odbędzie.

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 3 124

Poświęcenie kamienia węgielnego w Gnieźnie

W uzupełnieniu sprawozdania z poświęcenia kamienia węgielnego pod nowowybudowaną częścią kościoła św. Wawrzyńca w Gnieźnie dodać musimy, że w uroczystościach wzięł udział wicekonsul Rzeplitej francuskiej p. Plourin, w zastępstwie bawiącego na urlopie konsula Dutarta. Konsulowi francuskiemu towarzyszył p. prof. Omer Neveux.

Jak się zabawia „młodzież pracująca“?

W dniu 14 bm. zamieściliśmy informacje jednego z naszych czytelników o niesłychanych „zabawach”, jakie codnia wczesnie rano urządza się w świetlicy „Organizacji Młodzieży Pracującej” przy ul. 27 Grudnia 16 w podwórzu. Młodzieńcy już przed godz. 6 rano rozpoczynają głośnik radiowy i przez cały dzień niszczą nerwy mieszkańcom. W tym samym domu jest 8 głośników, ale wszystkie razem nie czynią tyle hałasu, co ten jeden owej „młodzieży pracującej”.

Poznańskie „o awanturach w świetlicy O. M. P. przy ul. 27 Grudnia nr. 16 w dniu 14 b. m., odpowiadają w zupełności prawdzie.

Z WIELKOPOLSKI

— * Bydgoszcz. Bydgoski 62 p. d. odwołał w tym roku całkowicie swoje doroczne święto pulkowe, które zwykle urządzało 21 sierpnia. Uroczystości święta pulkowego przesunięto na wiosnę, mianowicie na dzień 26 kwietnia 1936 r.

W szpitalu powiatowym zmarła Rozalia Wiśniewska, mieszkanka wsi Wtelnio, powiatu bydgoskiego. Przyczyną śmierci było wypicie przez niuważącego ostrego płynu, przepisanego swego czasu przez lekarza, jako lekarstwo zewnętrzne do płukania gardła. Mimo szybkiego przewiezienia Wiśniewskiej bydgoską karetką pogotowia ratunkowego do lecznicy i energicznych zabiegów lekarskich nie udało się jej utrzymać przy życiu.

Miasto przystąpiło do prac kanalizacyjno-wodociągowych wzdłuż ulicy Ciemnej na Białawkach, które stanowią jeden z etapów przyłączenia do sieci kanalizacyjno-wodociągowej przyszłego nowego osiedla mieszkalnego w lesie za Podchorążówka. Przy ulicy Ciemnej miasto sprzedało w ostatnim czasie cały szereg parcel, na których wkrótce stanąć ma kilkanaście domów i willi. Kilka nowych budowli wznosi się tam już obecnie. M. in. buduje własny gmach Wielkopolskie Towarzystwo Elektryczne.

Jeden z naszych czytelników donosi nam o wypadku bezcelności żydowskiej, której był świadkiem w pewnym lokalu bydgoskim. Przy sąsiednich stolikach siedziały dwie grupy: przy jednym Polaków, przy drugim Żydów. Żydzi zaczęli się zachowywać bezceremonialnie i wyzywająco. Na rzucaną od polskiego stolika uwagę, że bezcelność żydowska przybiera w Bydgoszczy zbyt jaskrawe formy, jakgdyby byli w swojej Palestynie, od stolika żydowskiego padła odpowiedź: — Do Palestyny to będziemy wysyłali was. My mamy większe prawo do Polski, bo mamy pieniądze. — Dopiero ostro postawa Polaków ukręciła tupet synów Izraela i zmusiła ich do opuszczenia lokalu.

Teatr Miejski: czwartek — „Hurra, jest chłopczyk”, piątek — „Morfium”, występ Teatru Ziemi Pomorskiej z Żytkiem w roli głównej, sobota — „Hurra, jest chłopczyk”, niedziela — „Hurra, jest chłopczyk”.

Repertuar kin. Kino Adria — „Skradziono człowieka”, w rolach głównych Lili Damita i Henry Garat, Apollo — „Życie jest piękne” z Annabella, Bajka — „Rozkoszna przystojna”, Quick — z Liljana Harvey, Bałtyk — „Przystojny jednej nocy”, i „W pogoni za diamentem”, Krystal — „Pieśń zdobywa świat” z Józefem Schmidtem, Marysienka — „Symfonia życia” i „Wyspa skarbów”, Rewja — „Wielka księżna Aleksandra” i „Dwie siostry”.

Znowu jednego dnia dokonano w Bydgoszczy aż trzech kradzieży rowerów, pozostawionych bez opieki na ulicy lub w korytarzach domów. Tym razem powrzywudzeni są: „Eugeniusz Schmitt, zam. przy ul. Jagiellońskiej 28, Jan Schwidhaniec (Łowicka 4) i Leon Wyczałkowski (Niegolewskiego 34). — Helenie Bukowski, właścicielce sklepu spożywczego przy ul. Śniadeckich 22, skradziono większą ilość artykułów żywnościowych na sumę około 50 zł.

Ćwiczenia drużyny sokoła żeńskiego odbywają się w sali gimnastycznej przy ul. Kornańskiego. Tam również przyjmowane będą zapisy nowych członkiń ćwiczących.

*** Czarnków.** Doroczne zawody kościuszkowskie urządza Tow. Gimn. „Sokół”. W dniu 6 października na stadionie P. W. i W. F. Na zakończenie odbędzie się na sali „Hotelu Dworcowego” zabawa.

W dniu 14 b. m. rano około godziny 6 z okien świetlicy na podwórzu posypały się butelki, potem rozległy się krzyki i śmiechy rozbawionej młodzieży, oraz piski kobiece — przy akompaniamencie rozpuszczonego głośnika radiowego. Gdy jeden z lokatorów przywołał posterunkowego, 4 młodzieńców uciekło z świetlicy, a reszta w towarzystwie kobiety zamknęła się na klucz. Jak nasz informator stwierdził, protokół z powodu zakłócenia spokoju nie został spisany.

W sprawie tej od wydziału okręgowego „Organizacji Młodzieży Pracującej” w Poznaniu otrzymaliśmy następujące sprostowanie:

„Nieprawdą jest, jakoby codnia wczesnie rano w świetlicy Organizacji Młodzieży Pracującej przy ul. 27 Grudnia 16 urządzały „niesłychane zabawy” oraz jakoby przed godziną 6 rano rozpuszczano głośnik radiowy.

Natomiast prawdą jest, że w tejże świetlicy żadnych zabaw rano nie urządza się, a jedynie w dniu opisanym zajścia zebrało się kilku członków organizacji, celem udania się na wycieczkę i wtedy wyjątkowo nastawiono radio. Zaznaczyć należy, że świetlica otwarta jest codziennie dopiero w godzinach popołudniowych.

Nieprawdą jest, jakoby owego dnia z okien świetlicy posypały się na podwórzu butelki, a potem rozległy się krzyki i śmiechy rozbawionej młodzieży oraz piski kobiece.

Prawdą jest natomiast, że w świetlicy wtedy nie było żadnej kobiety oraz nie wyrzucano żadnej butelki, co stwierdził protokółarnie przywołany policjant.

Nieprawdą jest, jakoby „protokół z powodu zakłócenia spokoju publicznego” nie został spisany”, z czegoby wynikało, że istotnie takie zakłócenie nastąpiło.

Prawdą natomiast jest, iż wezwany policjant protokółarnie stwierdził, iż wogóle żadne zakłócenie spokoju publicznego nie nastąpiło.”

Sprostowanie z daty 16 b. m. podpisał inż. Leon Woronowicz, naczelnik Okręgu O. M. P.

Co twierdzą lokatorzy kamienicy przy ul. 27 Grudnia 16?

W posiadaniu naszym jest pismo siedmiu lokatorów, zamieszkałych w podwórzu przy ul. 27 Grudnia nr. 16. Lokatorzy ci zgodnie stwierdzają swejmi podpisami, że wiadomości „Kurjera

z pokoi kobieta i mężczyzna odnieśli tylko lekkie obrażenia, natomiast urządzenie domowe uległo zniszczeniu.

— **Czempin.** „Sokol” w Czempinie urządził 15 b. m. w ogrodzie Bractwa Kurkowego do-poroczną zabawę latoową, na której program składały się m. in. zawody i konkursy gimnastyczne. W skoku o tyczce zdobył I m. W. Bączek, II m. A. Michałowski, w rzucie kulą i m. J. Sobkowiak, II m. Lorenc, w trójbójżu zaś druchem I m. J. Przybylska, II A. Baczykówna. Publiczność gorąco oklaskiwała konkursy druchów i druchów.

— **Damasławek.** 10-lecie swego istnienia obchodził Zw. Inwalidów Wojennych w Damasławku. Nabożeństwo odprawili ks. prob. Tytewski. Uroczyste zebranie odbyło się na sali p. Mencla pod przewodnictwem delegata wojewódzkiego p. Chmielowskiego z Poznania. Sprawozdanie z działalności odczytał p. Chelmiński. Po składaniu życzeń i wręczeniu telegramów, wręczeniu zasłużonym członkom dyplomów. Na zakończenie odbyła się zabawa ludowa.

— **Dąbrówka Kościelna.** Odpust Matki Boskiej Dąbrowieckiej w roku bież. przypada w sam dzień Matki Boskiej Narodzenia na niedzielę, 8 września. Wstępne nieszpory w sobotę o godz. 6. Przed nieszporami procesja Eucharystyczna, kazanie po nieszporach. W niedzielę msze św. o godz. 5, 6, 7 i 8. Wotywa pod Dębem o godz. 9. Suma z procesją i kazaniem o godzinie 10.30. Po kazaniu nieszpory i pożegnania pielgrzymek. Ze względu na przypadające w tym dniu wybory do Sejmu nabożeństwo przełożone jest o 1/2 godziny wcześniej niż w inne lata, żeby pielgrzymki zdążyć przed godz. 9 do domów swoich. Pielgrzymki wszystkie uprasza się, żeby odpowiednio rychlej zorganizowały przybycie swoje do Dąbrowki Kościelnej. O niżki kolejowe zechcą kierownicy pielgrzymek zwrócić się conajmniej na tydzień przed wyjazdem do swoich stacji kolejowych. Niżki zależnie od udziału zgłoszonych pielgrzymów uzyskać można od 30—70%.

— **Gebiec.** W czasie obławy na element przestępczy, przeprowadzonej przez policję w lasach okolicy Gebiec, ujęto jakiegoś podejrzanego osobnika. Doprowadzony na posterunek P. P. w Gebieciach osobnik ten w żaden sposób nie chciał ujawnić swego nazwiska. Wobec tego przetransportowano go do Gniezna, gdzie został osadzony w areszcie.

— **Groźny pożar** wybuchł w Wójcinie w zagrodzie rolnika Józefa Stańkowskiego. Pastwa żywiołu padła stodoła i chlew. Następnie ogień przeczucił się na sąsiednie zabudowania rolnika Józefa Rombrowskiego, niszcząc dom, stodołę i chlew. Przyczyną pożaru nie ustalono.

— **Gostyń.** Staraniem ks. prob. Ludwicza w Domachowie, wniesiony zostanie w parafii tej w niedługim czasie wspaniały pomnik

Dalsze szczegóły o śmierci Angielki na lotnisku

Zabita przez śmigło p. Stevenson była angielską mistrzynią szachową, zaproszoną do Warszawy na rozpoczynającą się tam jutro kobiecą olimpiadę szachową

W sprawie tragicznego zgonu na poznańskim lotnisku cywilnym na Ławicy 52-letniej angielskiej mistrzyni szachowej, p. Agnes Bradley-Stevenson, z domu Lawson, która jechała do Warszawy na kobiecą olimpiadę szachową, dalsze dochodzenia prowa-

p. Agnes Bradley-Stevenson.

dzi kierownik VII komisariatu P. P. aspirant Zarzycki.

Panią Stevenson śmigło uderzyło dwukrotnie w prawą skroń, rozbijając jej czaszkę. Śmierć nastąpiła natychmiast. Zgon stwierdził lekarz pogotowia ratunkowego 66-66. Po przybyciu

na miejsce wypadku wiceprokuratora Góralewicza zwłoki Angielki zabral z lotniska samochód zakładu pogrzebowego „Ceremonjal” i przewiózł je do gmachu medycyny sądowej. Sprawa pogrzebu nie jest jeszcze ustalona, ponieważ dopiero dziś zawiadomiono o wypadku męża zmarłej, zamieszkałego w Londynie.

Pani Stevenson mieszkała w Londynie przy Gouden-Road 47, S. W. 5. Przy sobie miała dużą torbę z krowodylowej skóry. W torbie tej znaleziono paszport, wystawiony w lutym b. r. przez „Foreign Office” i zaopatrzonego w wizę tranzytową, udzieloną przez generalny konsulat polski w Londynie w dniu 13 b. m. W torbie znaleziono również list „Polskiego Związku Szachowego”, w którym mistrz szachowy Przepiórka w imieniu organizatorów zapraszał p. Stevenson na kobiecą turniej szachowy, rozpoczynający się w Warszawie 22 b. m. i donoszący jej, że zarezerwowano dla niej pokój w Hotelu Sejmovym. Pięniędzy zmarła miała przy sobie niewiele: 24 złote w walucie polskiej i nieco srebra angielskiego; książeczki czekowej nie posiadała.

Zaznaczyć należy, że samolot pasażerski linii lotniczej „Lot”, którego śmigło zabiło p. Stevenson, pilotowany był z Berlina przez sławnego lotnika Karpińskiego. Odlot samolotu z Poznania do Warszawy opóźnił się wskutek tragicznego wypadku o przeszło 2 godziny.

Aczkolwiek famagłosi, iż p. Stevenson popełniła samobójstwo, podchodząc do śmigła, będącego w ruchu,

nie wskazuje, że dobrowolnie pozabawiła się życia. W czasie podróży z Berlina zachowywała się normalnie i była nawet ożywiona. Nie pozostawiła też żadnych listów.

Wiceprokurator Góralewicz uważa, że p. Stevenson zginęła wskutek nieszczęśliwego wypadku. Zwłoki jej zwolnił i nie zamierza zarządzić sekcji zwłok.

Jeżeli nie zgłosi się nikt z rodziny zmarłej, wówczas zwłoki p. Stevenson będą pochowane w Poznaniu staraniem linii lotniczej „Lot”.

O tragicznym wypadku poinformowany został angielski konsul honorowy w Poznaniu, prof. Massey w Poznaniu i ambasador brytyjski w Warszawie.

— Nagle zachorowała podczas wieczornej przechadzki Anna Kostecka, której stan na skutek silnego bólu głowy od porażenia słonecznego jest poważny.

— Związek małżeński pomiędzy p. Piotrem Łusakiem a p. Stanisławą Jabłońską z Mogilna pobłogosławiony został w dniu 14. b. m., w kościele farnym.

— Zmarła 105 letnia Marianna Mrówczyńska z Padnieka pod Mogilnem. Za pogrzebem szły jej dzieci, które doczekały się także sędziwego wieku i to 84, 80 i 75 lat.

— Tragiczny wypadek wydarzył się przy podawaniu snopów w majątności Blełice, pow. mogileński. Wskutek stracenia równowagi spadła z wysokości 6 metrów 21-letnia robotnica Małkowska, doznając ciężkich obrażeń cielesnych, złamań obojczyka i silnego wstrząsu mózgu. Nieszczęśliwa po 24 godzinach, nie odzyskawszy przytomności, zmarła.

— Krwawa bójka na noże powstała na zabawie Młodzieży w Niestronnie. Ofiarą bójki padł 21-letni ślusarz Piotr Gwidalski z Belek, pow. Znin, który otrzymał 6 ran klutych nożem w głowę i plecy. Rannego odstawiono do kliniki dr. Gracza w Mogilnie.

METROPOLIS

Od jutra, czwartku 22 sierpnia br.
Seanse 5, 13, 7, 15, 9, 15
SALA CHŁODZONA nr 13 281

WSTRZĄSAJĄCY
DRAMAT
EGZOTYCZNY

w/g. rozgłoszeń powieści
STEFANA ZWEIGA

A M O K

W nadprogramie: przepiękny dodatek

realizacji genialnego reżysera sowieckiego
FIODORA OZEPA
z udziałem słynnego tragika
INKISZINIEWA

Najw. Serca Jezusowego, dłuta art. rzeźbiarza K. Piotrowskiego z Poznania.

— Jarmark na bydlę i konie odbędzie się 23. b. m.

— Złot K. S. M. okręgu gostyńskiego odbył się w ub. niedzielę, 18. b. m. w b. miasteczku Piaskach. O godz. 9.30 udano się w pochodzie na nabożeństwo do kościoła parafjalnego w Wielkich Strzelcach. Mszę św. odprawili ks. prob. Teinert, a piękne kazanie wygłosił ks. wikariusz Marian Reinert z W. Strzelc. Otwarcia złotu dokonał prezes okręgu gostyńskiego p. Borowicz z Gostynia, oddając przewodnictwo przedstawicielowi Zw. K. S. M. z Poznania p. dyr. Grandkowskiemu. Po odśpiewaniu Hymnu K. S. M. i zdaniu sprawozdania z rocznej działalności wygłosił referat ideowy ks. Pietrzak z Gostynia. Następnie przemówił p. szambelan Potworowski. Wspólnym śpiewem „My chcemy Boga” zakończono zebranie. W godzinach popołudniowych odbyły się na boisku K. S. M. M. zawody lekkoatletyczne, w których brało udział 52 zawodników.

— **Jarcin.** Pożar wybuchł w gospodarstwie rolnika Marciuszaka w Ciświcy. Ogień strawił dom mieszkalny. Straty wynoszą około 3000 zł. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek wadliwej budowy komina.

— **Kobyłepole.** Z okazji 15 rocznicy zwycięstwa pod Warszawą odbyła się u nas uroczysta akademja, urządzona przez Kat. Stow. Młodzieży Meskiej. Referat wygłosił druh Sabiniewicz, przyczem zarządził 1-minutowe milczenie, prosząc równocześnie publiczność o powstanie z miejsc. W dalszym przebiegu uroczystej akademji druh Dotka w bardzo treściwych słowach zobrazował chwile powstania Polski oraz walki stoczone z czerwona armją w roku 1920. Miła niespodzianką był występ dzieci szkolnych, które pod przewodnictwem p. Stammowej i Przy- stanowiczowej, w płaschach przedstawily „Bajkę królewską”. Po sformowaniu pochodu, ruszono nad Cymbine, gdzie przy zapalonym ognisku wystawiono żywy obraz Polski, a druh Gabrysiak mówił o walkach i o „Cudzie nad Wisłą”. Wspólnym odśpiewaniem „Roty” zakończono uroczystość.

— **Kostrzyn.** Sprzedaż przynusowa nieruchomości, należącej do kostrzyńskiej fabryki makaronów i pierników Sp. Akc. odbędzie się w lokalu p. Piórciniaka, dnia 7 września b. r. o godzinie 10. Cena szacunkowa wynosi 200 tys. zł, cena wywoławcza 133 334 zł, wysokość wadium 20 tys. złotych.

— **Doroczną zabawę latoową** urządzi 25. bm. Kółko Rolnicze w ogrodzie p. Misterskiego. Czy- sty zysk przeznaczony na odnowienie tuł. ko- ściola.

— **Bractwo Kurkowe** wyjeżdża 1 września do Środy na tegoroczne strzelanie o godność króla kurkowego. Równocześnie odbędzie się strze- lanie żniwne.

— **Zabawa latoową**, połączoną z 5-leciem istnienia, urządzi K. S. M. żeńskie dnia 1 wrze- śnia na sali „Sokola”.

— **Zwłoki topielca** wyłowiono w tych dniach z jeziora rogozińskiego. Przy oględzinach okazało się, iż jest to kupiec s. p. Andrzej Piecho- wiak, lat około 40, zamieszkały w Wągrowcu. Sekcja zwłok wykazuje, czy zachodzi nieszczęśliwy wypadek, czy też samobójstwo.

— **Nieszczęśliwy wypadek** wydarzył się na jeziorze w Łaskownicy. Mianowicie p. Zühlke wraz ze swymi córkami 16-letnią Elżą i 9-letnią Erną udali się nad jezioro, by zająć kąpiele. W pewnym momencie starsza córka poczęła tonąć. Młodsza córka, nadbiegając z pomocą sio-

strze, została przez nią również wciągnięta do wody. Zrozpaczona matka poczęła wzywać pomocy. Znajdujący się w pobliżu ludzie wydobyli dziewczynki z wody, lecz przywołany lekarz nie zdołał ich już przywrócić do życia.

— **Krzywin.** W zawodach, jakie odbyły się z okazji „Dnia Sportowego” W. F. i P. W. na 14 wyciecznych nagród — 7 zdobył „Sokol” z Krzywina, 4 Z. R. — Krzywim 2 B. K. Krzy- win i jedna Z. S. Łuszkowo. W siatkówce zwyciężył Zw. Rezerwistów z Krzywina. W strze- laniu z broni małokalibrowej I miejsce zdołał p. Bąkowski z K. S. M. Kopaszewo, dla niesto- warzonych p. Kobas z Krzywina. W strze- laniu żniwnem Bractwa Kurkowego królem został p. Buchwaldt, I rycerzem p. Cyplik, II p. burm. Kabsch, I miejsce w tarczy premijowej zdołał p. W. Turkiewicz, II p. Cyplik, III p. Turkiewicz J.

— **Zjazd** ochotniczej straży pożarnej ode- będzie się w niedzielę, dnia 25 b. m. W progra- mie poświęcenie nowej wspinalni, pokazy i za- wody.

— **Leszno.** Tragiczny wypadek wydarzył się w Lesznie. Zatrudniony przy budowie jednego z domów robotnik Antoni Czwojda, mieszkaniec Zaborowa, pośliznął się na rusztowaniu i ru- nał w dół, rozbijając głowę o cegły. Nieszczę- śliwy poniósł śmierć na miejscu. Drugi wypa- dek wydarzył się na ul. Narutowicza w Lesznie. Mleczarkowie z Gronowa spłoszyli się koń, wskutek czego spadł z wozu łamiąc sobie rękę i ka- lęcząc się dotkliwie. Rannego odwieziono do szpitala. Policja spisała protokół.

— **Związek małżeński** pomiędzy p. Al. Iłską a p. W. Góreckim pobłogosławił ks. kanonik Jankiewicz w asyście ks. Szeleckiego. Młodej parze „Szczęść Boże”.

— **Otwarcie stadionu** miejskiego odbyło się w ub. niedzielę. Z okazji tej odbyły się zawody lekkoatletyczne i strzeleckie.

— **Z okazji 10-lecia** odbyło się 18 b. m. po- święcenie sztandaru „Sokola” w Kąkolowie. Ak- tu poświęcenia dokonał ks. Obarski, poczem w pochodzie udano się na uroczystość zebrania, które zajął p. Płoszajczak, oddając prze- wodnictwo p. Kotlańskiemu. Na zakończenie odbyło się składanie życzeń i wbijanie gwoździ pamiątkowych.

— **Dożynki** w Nowej Wsi, resztówce p. maj. Hendricksa, odbyły się dnia 15. bm. Pracownicy folwarczni w narodowych strojach przy dźwię- kach orkiestry wroczyli gospodarzowi i najbli- szym wieść poczem w miłym nastroju wraz z gośćmi St. Nar. z Leszna bawiono się wesoło do późna.

— **Dowody** dojrzałości osoby emerytów, renci- stów oraz wdów i sierot po pracownikach ko- lejowych prolongować się będzie na rok 1936 w czasie od 21—23. 10. b. r. w Oddz. Ruch. Han- dlowym w Lesznie.

— **Wieżienie** opuścił dnia 12. bm. po sześciu- tygodniowym pobycie kier. rej. Wydż. Ml. S. N. kol. Feglowski ze Śmigła. Skazanego swego czasu kol. F. za zajęcie w Śmiglu, powitali koledzy i koleżanki kwiatami.

— **Kiermasz „Sokola”**, cieszący się rok rocz- nie zasłużonym powodzeniem, odbędzie się w tym roku dnia 1 września na boisku.

— **Konfiskata „Gazety** Leszczyńskiej. Wczo- rajszą „Gaz. Leszcz.” uległa konfiskacie za ar- tykuł „Jak głosować”. Onegdaj również skon- fiskowano „G. Leszcz.” za artykuł „Zaczynają znów wypiekać Berezę”.

— **Wakacje** szkolne wbrew pogłoskom nie będą przedłużone i nauka szkolna rozpocznie się dnia 3 września, t. j. wtorek.

— **Jak** krażąc pogłoski, nastąpi w krótkim czasie zmiana na stanowisku naczelnika tuł. Urze- du Skarbowego p. Jaekla, który zostaje przenie- siony na równorzędne stanowisko do Stanisła- wowa.

— **Miłosław.** Strzelanie żniwne o godność króla zakończono w Miłosławiu 18. bm. Królem żniwnym został p. Stanisław Walczak, I ryce- rzem Jan Lemiszewski, II. Feliks Monarszysł- ski. W strzelaniu do tarczy o medale zdobyli nagrody pp. T. Kurpia, J. Wasiewicz, D. Prause. Premje za strzelanie do tarczy otrzymali pp. L. Szaloty, St. Wasiewicz i T. Kurpia.

— **Wybudowano** ostatnio w naszym mieście kort tenisowy przy wyteżonej pracy zarządu w osobach dr. Gawrona, Jankowskiego Cz., Pawła Mielcarka, Cz. Namysłowskiej. Prace techniczne wykonał bezinteresownie p. inż. Kasperski. Po- święcenia dokona w nadchodzącą niedzielę ks. prał. Łagoda, poczem nastąpi uroczyste otwar- cie kortu.

— **Ujście.** Strzelanie 4-tygodniowe w wia- trówkę o cenne nagrody odbywają się w każdą niedzielę do 25. bm. Początek o godz. 14 w lo- kalu p. Poczyńskiego.

— **Dożynki** żniwne urządził K. S. M. M. wraz z oddziałem żeńskim w ub. niedzielę. W programie jazda na wozach, przybranych w zieleń ulicami miasta. Na zakończenie odbyła się zabawa latoowa.

— **Miejska Górka.** W strzelaniu o godność króla kurkowego żniwnego najlepszy strzał od- dał brat Ratajczak, II miejsce zdołał burmistrz Zyniewicz.

— **Towarzystwo Przemysłowców** urządziło dla działających członków szereg niespodzia- nek bez muzyki i tańcy.

— **Miedzychód.** W myśl hasła rzuconego przez Centralę T. C. L. „Frontem do wsi” od- było się tu przy udziale dyrektora T. C. L. z Po- znania zebranie okręgowe T. C. L., poświęcone reorganizacji bibliotek ruchomych na terenie po- wiata międzychodzkiego. Postanowiono księgo- zbiór dotychczasowych bibliotek ściągnąć do Miedzychódu, przegladnąć go i uzupełnić, aby miał wartość oświatowo-wychowawczą. Praca ta ma być dokonana w przeciągu września.

— **Modrze.** Poświęcenie sztandaru K. S. M. odbyło się 18. bm. w Wierzycy. Poświęce- nia sztandaru dokonał ks. asystent Wawrzyńiak, a mszę św. odprawił ks. dziekan Haase. Po na- bożeństwie odbyła się defilada i akademja, pod- czas której referat o K. S. M. wygłosił delegat centrali p. Jakubowski.

— **Pielgrzymkę** do Górki Duchownej w dniu 7 i 8 września urządzi kierownik okręgu pod- poznańskiego K. S. M. Pielgrzymka wyruszy z Modrzy w sobotę o godz. 8 po mszy św., a wró- ci w niedzielę 8 września wieczorem.

— **Mogiłno.** Z okazji 10-lecia istnienia Kat. Stow. Mł. Żeńskiej w Mogilnie odbędzie się w dniu 25. b. m. złot okręgowy pod protektoratem ks. prob. Brodowskiego.

— **Klub Narodowy** w radzie miejskiej w Mo- gilnie wykluczył ze swego łona radnego p. Me- todego Urbanickiego za wyłamanie się z soli- darności narodowej w obowiązkach radnego.

— **Pożar** od transmisji podczas rżnięcia szezki wybuchł u p. Kazimierza Skuliszaka w Stawiskach pod Mogilnem. Spaliła się stodoła z ternocznym sprzętem, szezczarnia, młockarnia, wiatrak, kartonarka i szopa. Straty wynoszą około 9 tys. złotych. W Łąkiem na szkódę Spółczarza Franciszka strawił pożar stodołę, po- łączoną z chlewami i szezczarnią. Straty wy- noszą 3 400 złotych.

— **Zduń.** Zebranie Stronnictwa Narodo- wego odbyło się wczoraj w lokalu p. Telegi. Przy szczególnie wypełnionej sali młodymi w munda- kurkach i publiczności, zebranie zajął kolega Schlachta, udzielając głosu koleźce Gomółce z Poznania, który wśród niemiłknych oklasków przemawiał na temat obecnych wyborów, oraz ogólnego stanu gospodarczego w Polsce, przede- wszystkim poruszając kwestję żydowska. Mów- ca swem patriotycznym przemówieniem podniósł niebywały zapal i entuzjazm wśród słuchaczy, którzy po zebraniu gremjalnie zapisywali się na członków.

Z POMORZA

— **Toruń.** W ub. poniedziałek w godzinach popołudniowych 26-letni technik budowlany Jan Grabowski obłął kwasem solnym twarz 21-letniej Florentyny Kętówny. Napastnik został ujęty i osadzony w areszcie policyjnym.

— **W** niedzielę 1 września odbędzie się w Toruniu I. ćwiczebny zjazd ochotniczych straży pożarnych woj. pomorskiego. Program zjazdu przewiduje poświęcenie sztandaru i zawody na boisku miejskim przy ul. Gen. Bema.

— **Na** ul. Legionistów pomiędzy Maksymilia- nem Berentem a Leonem Kemskim doszło do krwawej bójki, podczas której Kemski zranił ostrym narzędziem Berenta w reke tak niebez- piecznie, że musiano go odwieźć do szpitala miej- skiego. Kemskiego aresztowano.

— **Policja** aresztowała kierownika kancelarii not. Zakrzewskiego, Zenona Antkowiaka, który na szkódę swego chlebobdawcy sprzeniewierzył kwotę ponad 4000 zł.

— **Przed** kilku dniami oddalił się z domu 16-letni Edmund Antoszewski i udał się w nie- wiadomym kierunku. Policja wszczęła poszuki- wania za zbiegiem.

— **Zbiórka** publiczna podczas „Tygodnia So- kola” w czasie od 26—31 maja rb. przyniosła na terenie całej dzielnicy pomorskiej 4 414,39 zł do- chołu. Uzyskane fundusze przekazano na po- trzeby wychowania fizycznego.

— **Tuchola.** Wykryto zapasy broni niele- galnie posiadanej, podczas rewizji domowej, ur- ządzonej przez władze śledcze za przedmiotami pochodzącymi z kradzieży dokonanej u nauczy- cielki p. Pekalówny w Kiełpinie, oraz nauczy- ciela p. Drapiewskiego w Małym Medromierzu. Otuż o Jana Nowaka w Rzepiczinie znaleziono rewolwer bębunkowy, a w tej samej miejscowo- ści u Michała Czapiewskiego znaleziono: 1 pi- stolet automatyczny, 1 fuzję kurkową, granat ręczny trzonowy, zapalnik do granatu i teczynę. Te przedmioty zabrano, gdyż nie byli oni w po- siadaniu zezwolenia.

— **Pewien** wyrafinowany osobnik przedsta- wiający się za Henryka Mieczysława Jawor- skiego magistrą praw, redaktora czasopisma a- kademickiego „Szkwal” i urzędnika wojewódz- kiego, pojawił się w ostatnich dniach na terenie tucholskim, amieszkawszy w jednym z hoteli, pozostał winien należności za rachunek, a po- nadto pobrał od właściciela mleczarni 15 zł. z ty- tułu prēmumeraty rocznej za czasopismo „Szkwal”. Policja wdrożyła dochodzenia za nie- znanych osobnikiem.

— **Bójka** przy udziale 10 osób wywiała się w Gostycynie między rolnikiem Józefem Pry- tem a stolarem Augustynem Urbanem, na tle porachunków osobistych. Z pierwotnej kłótni wywiała się tak straszna bójka, w której około 10 osób walczyło zawzięcie kijami, rydlami i kamieniami. Nie brakło rannych. Sprawą za- jeła się policja.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

KIPLING I CMENTARZ W LOOS.

Syn znakomitego pisarza angielskiego John Kipling, zginął w czasie wielkiej wojny pod Loos, w Belgji, jako oficer pułku irlandzkiego gwardji. Spoczywa na cmentarzu żołnierskim Porte-De-Morien.

Rudyard Kipling złożył pewną dość wysoką sumę w tym celu, aby codziennie wieczorem rozlegał się na tym cmentarzu sygnał wojskowy: „Do modlitwy za poległych”. Dzieje się to zawsze o tej samej porze.

Kipling, który usunął się z życia pu-

blicznego i zamieszkał zdala od gwaru świata w cichej samotni w Herfordshire, nakłada o tej samej godzinie na swój gramofon płytę, oddającą wspomniany sygnał.

W parę lat po zgonie syna, Kipling zaczął poświęcać się metafizyce, tak jak to uczynił swego czasu Conan Doyle. Obecnie jest jej żarliwym zwolennikiem i badaczem, przeprowadza doświadczenia mediumiczne i to jest jego prawie wyłącznym zainteresowaniem.

NAUKA

Jak dzielić literaturę? We wrześniu odbędzie się w Amsterdamie międzynarodowy kongres historyków literatury. Głównym tematem obrad jest pytanie, w jaki sposób dzielić na okresy literatury współczesnej. Kongres potrwa od 18 do 22 września.

O czasopiśmie historyczne dla Pomorza. Na zebraniu Komisji Naukowych Instytutu Bałtyckiego w Toruniu, odbytem 21 i 22 czerwca r. b. przedstawił prof. U. P. dr. Z. Wojciechowski plan założenia czasopiisma historycznego, któreby specjalnie poświęcone było sprawom polskiej polityki bałtyckiej, obejmując zarówno sprawy pomorskie, jak i wschodnio-pruskie. Konieczność powstania takiego pisma widzi projektodawca w potrzebie organu naukowego, któryby przedewszystkiem zajął się gromadzeniem i publikowaniem recenzji z prac niemieckich. Istnieją wprawdzie Towarzystwa Naukowe w Toruniu oraz Przyjaciół Nauki i Kultury w Gdańsku, ale zajmują się one przedewszystkiem publikacją rozpraw i materiałów źródłowych a mające swą siedzibę w Poznaniu Towarzystwo Miłośników Historji obejmuje bardzo szeroki zakres działalności, — badając zarówno dzieje Wielkopolski, Pomorza i Śląska, — nie może więc także bez reszty poświęcić się sprawom nadbałtyckim. W ten więc sposób powstanie takiego czasopiisma, mającego jako redaktora fachowego historyka, mogłoby istotnie oddać duże usługi, nie wchodząc nawet zbytnio w drogę istniejącym już i zasłużonym wydawnictwom. (J. t.)

OCHRONA ZABYTEKÓW

Najmłodszy Rafael. W Castiglione del Lago znajduje się w kościele parafjalnym Madonna z Dzieciątkiem, w otoczeniu św. Antoniego i Marii Magdaleny. Obraz nosi datę 1500 r. Po oczyszczeniu go, uznał konserwator państwowy na Umbrji, A. Bertini Calosso, że jest to obraz Rafaela, najwcześniejszy z dotychczas znanych. Rafael malował go, mając lat siedemnaście. Historycy sztuki zajmą się oczywiście w sposób krytyczny tą ciekawą hipotezą. (oz)

MUZYKA

„Zglajchszaltowana” opera. Tym razem nie w Niemczech, ale we Włoszech. Inspektorat teatralny, organ ministerstwa prasy i propagandy wypracował statut wzorowy dla wszystkich scen operowych, prowadzonych przez Związki samorządowe. Osobny statut stworzono dla wielkich scen subwencjonowanych (Scala, Reale w Rzymie, Vittorio Emmanuele w Florencji, Carlo Felice w Genui, San Carlo w Neapolu, Massimo w Palermo) osobny dla scen mniejszych. Dyrektorów artystycznych mianuje ministerstwo prasy i propagandy, które też zatwierdza listę artystów i spis dzieł i przez swoich delegatów kontroluje działalność poszczególnych scen.

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Radio dla muzyki i teatru. Włoski broadcasting E. I. A. R. (Ente italiano audizioni radiofoniche) musi ze swych dochodów oddawać znaczną część na rzecz mniejszych scen dramatycznych i operowych oraz na imprezy symfoniczne. Sumy te służą na subwencje. Ostatni rząd wyznaczył 200 000 lirów z tej ogólnej kwoty na koszt koncertów orkiestralnych po mniejszych miastach.

OCHRONA PRZYRODY

Zeszczenie Kazimierza. W sprawach miejskich Kazimierza nad Wisłą doszli do głosu stale tam zamieszkałi malarze. Tem bardziej dziwi i zasmuca obojętność reszty władz w sprawach ochrony przyrody. Znana ze swej malowniczości roślinność najbliższej okolicy Kazimierza a przedewszystkiem ciekawe przyrodniczo ekologiczne wawozu im. Małachowskiego zostały w ostatnich czasach zupełnie zniszczone. Mianowicie założono tam owocowy sad i w tym celu wycięto cały zespół naturalnej i zabytkowej roślinności. Na stokach wawozu powstały nieestetyczne stopnie i sztucznie ubite proggi. Szpeca one okolice i ponadto pośrednio przyczyniły się do wyniszczenia roślinności, z której małym kosztem a z wielkim pożytkiem dalały się utworzyć przyrodniczy rezerwat. Wciąż widać, że idea ochrony przyrody zamala jeszcze ma w Polsce zrozumienia.

LITERATURA

Jeszcze jedna Kleopatra. — Bodaż że Szekspir, tworząc swoją Kleopatę z tyśiącą różnorodnych, nieraz sprzecznych rysów, dał wyraz prawdziwie historycznej. Charakter królowej egipskiej, odzwierciedlony w jej dziejach, dopuszcza najrozmaitsze interpretacje — i nie brak ich w czasach ostatnich. Niedawno Francuz Deloyen przedstawił Kleopatę jako głęboki umysł polityczny, tłumacząc kalkulacją polityczną nawet ucieczkę z pod Akcjum. Obecnie wyszły „Sceny z życia Kleopatry” (Scenes from the Life of Cleopatra) Marji Butte (Londyn, Heinemann, 1935). Autorka uważa, że królowa była wykształconą Greczynką, wedle praw swego kraju — boginią, dobrą dyplomatką, żoną dwóch największych ludzi swego czasu matką czworga dzieci — i niczem więcej. Wszystko co poza tem o niej mówią, to szkaradne potwarze lub fantastyczne zmyślenia.

Książka kończy się w r. 37 prz Chr. a więc nie obejmuje ani bitwy pod Akcjum, ani tem bardziej samobójstwa. Zdaje się, że autorka cofnęła się przed trudnościami Sili się ona na efektywną formę, zmieniając ustawicznie punkt widzenia. Książka zaczyna się rozmyślaniami Pompejusza w chwili wybuchu wojny domowej. Jego zamordowanie oglądamy przez oczy żony Kornelji, później znów natrafiamy na listy Charmion i Iras, służebnic czy dam dworu królowej. (W. T.)

RUCH REGIONALISTYCZNY

„Zagadnienie gospodarcze Śląska”. Pod takim tytułem wydał Instytut Śląski w Katowicach wydawnictwo nowej serii brzesz, przedstawiających najbardziej aktualne zagadnienia gospodarcze na Śląsku. Jako pierwszy tomik tej serii ukazała się rozprawa Eugenjusza Górkiewicza pt.: „Postępy górnictwa węglowego na Śląsku za czasów polskich”. Zajmuje się ona przedstawieniem wysiłku inżynierów polskich nad udoskonaleniem systemów wydobywania, odbudowy oraz przewozu, stosowanych na polskich kopalniach. Zdaniem autora stosowanie tych nowych systemów, które są oryginalne (a jeden z nich odnozący się do budowy grubych pokładów węgla bez posadzki nosi nawet nazwę metody śląskiej), przyczyniło się znacznie do wzrostu wydajności i wartości produkcji.

VARIA

„Lohengrin” na ekranie. Włoska firma Ventura Film kończy nakręcać „Lohengrina”...

TEATR

Festival teatralny w Moskwie został wyznaczony na dni od 1 do 10 września. Wśród dzieł, które będą wystawione po raz pierwszy lub zainscenizowane na nowo, znajdują się: opera Szostakiewicza (młodzieżowego kompozytora sowieckiego) „Katarzyna Izmailowna”; Rowaszowa „Bojownicy”, sztuka z życia armji sowieckiej; oryginalna kompozycja sceniczna Tairowa „Egipskie Noce”, poskładana z urywków Szekspira, Puszkina i Shawa; z muzyką Prokofiewa; Pogodina „Arystokraci”, komedia osnuta na tle planu i budowy ogromnego kanału między Morzem Białym, a Bałtykiem, który to kanał został ukończony w r. 1934; wreszcie będzie wystawiony Szekspira „Król Lear”, Rimskiego-Korsakowa „Sadko”, oraz Fletchera (rówieśnik Szekspira) komedia „Hiszpański ksiądz”. (tz)

Shaw jest coraz starszy. G. B. Shaw, który przebywa obecnie w swym domu wiejskim niedaleko Londynu, obchodził temi dniami siedemdziesiąte dziesiąte urodziny. Obchód polegał na tem — jak donosi apisma angielskie — że Shaw zamknął się od rana w swym gabinecie; po południu wyszedł i oświadczył, że właśnie ukończył pierwszy akt nowej sztuki.

Temat obratem — dodał stary kpiarz — zupełnie nowy: miłość. Byłoby tylko opracowanie go udało się lepiej, niż w ostatnich sztukach Shawa, które są w wielu ustępach przykładami starczego gadulstwa.

Książki nadesłane

„Aarborg” 1935—1936. Nakskov 1935. Wyd. E. Danielsen i Larsen.
Jan Otrębski: „O najdawniejszych polskich imionach osobowych”. Wilno 1935. Rozprawy i Materiały Wydziału i Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie. Tom VI. Zeszyt

TRZY NOWOŚCI Z GÓRALSKIEGO ŚWIATA

Barwa oczu i wzrost Górali polskich — Nie różnią się od Krakowiaków — Ale inni są Górale ruscy — Nowa era w badaniach etnograficznych — Uczony kost trawę z Góraliem — Pieśni Podhala — Kończymy zbieranie muzyki góralskiej.

Przypadek wydawniczy zrzucił, że w ostatnich dniach ukazały się jednocześnie trzy ogromnie cenne książki o góralszczyźnie. Każda z nich do innego należy zakresu wiedzy: jedna — daje podstawy klasyfikacji antropologicznej, druga — omawia zdobnictwo drzewne śląskich Górali, trzecia — przynosi pieśni Podhala.

(z pierwszorzędnymi zdjęciami) oraz przeróżne podniety twórczości snycerskiej. W części drugiej, bardziej już specjalnej, zapoznawaj się z materiałem drzewnym, narzędziami, techniką pracy, przedmiotami zdobionymi, elementami i motywami zdobnictwa, ich wzajemnym wreszcie układem.

Ogromnie ułatwią studjowanie treści: słowniczek gwarowy, opisy tablic, rysunków (doskonale „prymitywem” oddanych) oraz wyczerpujący skorowidz rzeczowy. Biblioteka „góraliska” wzbogaciła się pracą Gładysza o jedno nadzwyczaj cenne wydawnictwo. Warto jeszcze nadmienić, że Gładysz opracowuje obecnie problem szłaosów góralskich w Beskidach Śląskich i spinki metalowe z tych stron.

*

Trzecią wreszcie książką są „Pieśni Podhala” zebrane i opracowane przez najlepszego w tej dziedzinie fachowca, inż. Stanisława Mierczyńskiego. Mamy więc już skompletowaną muzykę instrumentalną (smyczkową) i śpiewy góralskie. Jest ich 101 w układzie na 2 lub 3 równe głosy. Zaznaczyć należy, że nie są to bynajmniej układy „koncertowe”, chociaż przed paru tygodniami kilka z nich odpiewał w Radjo Polskiem zespół kobiecy Są to zapiski, notowane w identycznym brzmieniu z oryginałem. Pochodzą z kilku wsi podtatrzzańskich (Zakopane, Kościelisko, Witów, Działisz, Chochołów, Podczerwone, Ratulów, Czarny i Biały Dunajec, Szaflary, Poronin, Murzasichle, Bukowina, wreszcie z paru hal w Tatrach. W bardzo cennej przedmowie do zbioru mówi autor, że „nasze pismo nutowe nie posiada odpowiednich znaków dla oznaczania sposobu wykonywania pieśni ludowych, jak np. branie tonu głosem otwartym, lub gardlanym. Dlatego to wykonanie pieśni przez osoby nie znające bliżej śpiewu góralskiego nie odda wszystkich jego cech charakterystycznych”. Okładkę do albumu (wydanie „Naszej Księgarni” w Warszawie), pięć barwnych wkładek i trzy rysunki wykonana znana graficzka warszawska, Janina Konarska.

Po wydaniu melodj, granych przez Mroza na kobzie mieć będziemy całą muzykę Podhala i to nie w salonowych układach, lecz czystą, niczem nie skążoną.

Dr. Jerzy Młodziejowski.

Jutro:

ROZWÓJ KULTURALNY POLSKIEGO MANCHESTERU

przez

Mag. J. Gładysz-Szczygielską

Pisma nadesłane

„Przeгляд Zdrojowo-Kapielew”. Nr. 6. Treść: Wiadomości bieżące. — Korespondencja. — Dr. E. Budzyński: „Wytczne dla dalszego rozwoju Buska”. — Dr. F. Walter: „Kult słońca w medycynie”. — Dr. W. Graba-Łecki: „Pralnie mechaniczne w zdrojowiskach”. — Adr. Red. Kraśów, ul. Sobieskiego 16 B.

„Muzyka Kościelna”. Nr. 7/8. Treść: Ks. W. Faustman: „Przed Jubileuszem”. — W. Palczyńska: „Z Dziejów Muzyki Organowej”. — Ks. W. Wargowicki: „Z Liturgji Mezajnej (Offertorium)”. — Inż. Glatte-Goetz: „Do Ziemi Świętej z pielgrzymką i interosem”. — Towarzystwo Wydawnicze Muzyki Polskiej. — St. Kwaśnik: „Praktyczne wskazówki dla zakładających i szkolących chóry kościelne”. — Kolegium Polskich Organistów-Chórników. — Ze Związków. — Nowe Wydawnictwa. — Adres Red. Poznań, Wrocławska 18.

„Przeгляд Organizacji”. Nr. 7/8. Treść: W. Baliński: „System kontroli budżetowej”. — E. Schultze: „O psychologii organizatora”. — Inż. P. Drzewiecki: „Zadania inżyniera w krajach słowiańskich na tle kryzysu gospodarczego”. — Inż. S. Wisłocki: „Racjonalizacja pracy nożyc kęsów płaskich”. — Inż. S. Wojnarowicz: „Usalanie etatów w przedsiębiorstwach miejskich”. — Inż. S. Borkowski: „Czy i jak można zwiększyć zbyt węgla w Polsce”. — W. Milecki: „Feljton redakcyjny”. — Działy stałe. — Wiadomości bieżące. — Adres Red. Warszawa, Mokotowska 53.

Wspaniałe „Zdobienie” Górali z Podhala Matlakowskiego doczekało się towarzysza pod postacią monografji Mieczysława Gładysza p. tyt. „Góralskie zdobnictwo drzewne na Śląsku” w wydawnictwie Polskiej Akademji Umiejętności w Krakowie. Jest to okazały tom dużego formatu, ozdobiony mapą, 125 rycinami w tekście oraz 108 tablicami. Wybitny znawca ludowej kultury materialnej Słowian, Kazimierz Moszyński napisał do omawianej monografji przedmowę, z której dowiadujemy się, że jest to jedna z najwartościowszych prac o sztuce ludowej.

Autor wprawdzie ograniczył się do podania surowego materiału i opisu, lecz właśnie i materiał i opis są swego rodzaju pomnikami. Zwłaszcza autentyczną gwarą wydane teksty są nad wyraz cenne. Niejednokrotnie autor w ciągu długich godzin kosił trawę na górskiej hali z jakimś domorodnym rzeźbiarzem, tylko w tym celu, aby się z nim żyć i przez to zyskać zaufanie w zwierzeniach. Powstałe stąd i zanotowane „drobne zdania” są niemałej wartości klejnotami. Lecz nadewszystko Moszyński widzi w pracy Gładysza zwiąstunke „...nowej ery w naszych badaniach etnograficznych, które dotychczas nie wzniosły się ponad suche notowania faktów, tradycyjnie przekazywanych z pokolenia na pokolenie...”. Nowa era odznacza się głównie tem, że badacz powinien głębiej zapoznać się z ludem i bezpośrednio wżyć się w duchowe jego przeżycia. Tym oto postulatem praca Gładysza sprostała w zupełności. Dzieli się ona na dwa obszerne działy: „Artysta i środowisko” oraz „Twórczość”. W pierwszym opisuje autor estetyczną wrażliwość Górali śląskich, snycerzy ludowych

DZIAŁ GOSPODARCZY

Zamknął się ciężki rok dla rolnictwa wielkopolskiego

Jako odbitka ze sprawozdania Wielkopolskiej Izby Rolniczej za rok 1934-1935 ukazała się znakomicie opracowana broszura naczelnika wydziału ekonomicznego Izby, mgr. Adama Ostrowskiego p. t. „Położenie gospodarcze rolnictwa w Wielkopolsce w r. 1934/35“.*

Praca ta, obejmująca całokształt zagadnień i wydarzeń w rolnictwie wielkopolskim w zakończonym niedawno roku gospodarczym, stanowi źródło nader cennych, sumiennie zestawionych i przejrzyście ułożonych informacji o życiu i pracy społeczeństwa wielkopolskiego na wciąż jeszcze najważniejszym odcinku jego działalności gospodarczej.

Zwracając uwagę szerokiemi kół na tych Czytelników na pracę p. mgr. Ostrowskiego, pragniemy poniżej streścić wyniki jego rozważań.

SPADEK ZBIORÓW W WIELKOPOLSCE

Rolnictwo wielkopolskie doniedawna górowało znacznie wyższą kulturą uprawy nad innymi ziemiami Rzplitej, dzięki czemu było w wyższym stopniu niezależne od czynnika czysto przyrodniczego. Obecnie jednak, w dobie postępującej ekstensyfikacji, przebieg warunków atmosferycznych wywiera w województwie poznańskim większy, niż to było dawniej, wpływ na wysokość plonów, na ogólne wyniki produkcji i na położenie gospodarcze rolnictwa w poszczególnych latach gospodarczych.

Autor stwierdza, że warunki atmosferyczne roku 1934/35 były dla rolnictwa zdecydowanie niekorzystne, w najważniejszych dla vegetacji roślinnej okresach przybierały cechy wręcz klęsk żywiołowych. Dalsze uwagi przedstawiają szczegółowy przebieg niekorzystnego kształtowania się tych warunków, opis suszy, jaka nawiedziła rolnictwo wielkopolskie. „Były okolice, gdzie spustoszenia w poszczególnych uprawach dochodziły do 100 proc., a więc łąki i pastwiska uległy zupełnemu wypaleniu, tak, że siana i pokosu wogóle nie sprzątały, koni czyny bądź zupełnie przepadły, bądź pozostały tak niskie i wysuszone, że nie można ich było wogóle kosić... wreszcie zboża niewyrośnięte w słomie, przedwcześnie dojrzałe i zasnęte w ziarnie, miejscami nie wróciły nawet ilości wysiewu“.

NIEKORZYSTNE WARUNKI ATMOSFERYCZNE: SUSZA

Jakkolwiek susza nie objęła równomiernie całego obszaru województwa, jednak zaważyła wybitnie na ogólnych zbiorach, które w porównaniu z 1933 r. (= 100) wyniosły w 1934 r.: pszenicy — 86,2, żyta — 80,5, jęczmienia — 83,4, owsa — 73,1. Katastrofalnie wypadł zbiór koniczny stanowiąc tylko 27,3 proc. zbioru z 1933 r. Natomiast poprawiły się zbiory ziemniaków (na 120,9) i buraków cukrowych (na 131,4). Należy przytem zaznaczyć, iż obniżenie zbiorów w przecięciu dla całego państwa okazało się stosunkowo nie duże, gdyż zbiory wyniosły w porównaniu z 1933 r. pszenicy mniej o 4,3 proc., żyta — 8,6 proc., owsa — 4,9 proc., a jęczmienia nawet więcej o 1,2 proc. Tem silniej zatem uderzyć musiał nieurodzaj i jego skutki w gospodarstwo rolne Wielkopolski.

P. Ostrowski podkreśla, iż zarówno formy, jak zakres pomocy udzielonej gospodarstwu szczególnie dotkniętym skutkami suszy, przedstawione w dezyderatach Wlkp. Izby Rolniczej oraz organizacji społecznych, wykazywały poważne braki.

MNIEJSZE OBROTY ZBOŻEM

Nietylko jednak zbiory się obniżyły, ale w dodatku i warunki sprzedaży zboża wykazały wydatne pogorszenie. Podaż bowiem w kraju nie zmalała, lecz jeszcze się wzmogła wskutek wyczerpania finansowego i niesłychanie napiętego zapotrzebowania gotówkowego wsi. Wobec spadku produkcji rolniczej Wielkopolski, jak już wspomniano, nieproporcjonalnie znacznego w porównaniu z resztą kraju, cyfry zboża oddanego na rynek przez rolnictwo wielkopolskie musiały się obniżyć.

Gdy zatem obserwujemy wzrost obrotów zbożowych wszystkich giełd krajowych o 26 proc., na giełdzie zbożowej poznańskiej równocześnie cyfra obrotów spadła o 20 proc. Jeszcze gorzej wypadła przeciwstawienie obrotów giełdy poznańskiej z obrotami wszystkich innych giełd polskich, które wykazują wzrost około o 60 proc.

PAŃSTWOWA POLITYKA ZBOŻOWA ZAWIODŁA

Następnie autor poddaje dość surowej krytyce metody państwowej polityki interwencyjnej, a zwłaszcza działalność Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych, które dwukrotnie zaprzęstały zakupów interwencyjnych, wywołując tem gwałtowne załamanie się cen zbożowych, mianowicie w listopadzie 1934 i marcu 1935 r.

Konkludując dłuższy wywód o kształtowaniu się cen, autor stwierdza, że warunki, w jakich odbywała się realizacja zbiorów w województwie poznańskim, były dla rolnictwa Wielkopolski nader niepomyślne. Błędne założenia i niedociągnięcia praktyczne w wykonaniu państwowej polityki zbożowej ugodziły swemi skutkami przede wszystkim w województwo poznańskie. „Bilans polityki zbożowej za rok sprawozdawczy zamknął się na terenie województwa poznańskiego saldem zdecydowanie ujemnym.“

Dalsze uwagi p. mgr. Ostrowskiego na temat gospodarki hodowlanej, położenia finansowego rolnictwa, obniżenia jego kultury gospodarczej itd. streścimy w następnym numerze naszego pisma.

KRONIKA GOSPODARCZA

O WYLĄCZENIE Z PODSTAW OPODATKOWANIA BONIFIKAT.

Samorząd gospodarczy zamierza wdrożyć ponowne kroki o uchylenie, a co najmniej odpowiednio zmodyfikowanie § 33 rozp. wykonawczego do ustawy o państwowym podatku przemysłowym, które prawo wyłączenia z podstaw opodatkowania bonifikat ściętnia tylko do wypadków, gdy obniżki cen sprzedażnych udzielono w tym samym okresie podatkowym, w którym dokonano odnośnych transakcji sprzedaży. Tem samem, chociaż w myśl zasad ustawy o podatku przemysłowym za obrót uważać należy sumę przychodu brutto, wskutek niepotrącalności bonifikat, które udzielone zostały po upływie danego rocznego okresu podatkowego — przedmiotem opodatkowania stają się również sumy, bynajmniej nienależne płatnikom, a przez to niedające się podciągnąć pod pojęcie ekwiwalentu za dokonany obrót.

Powyższa sprawa była już raz przedmiotem interwencji samorządu gospodarczego, podjętej po ogłoszeniu rozporządzenia wykonawczego. Min. skarbu zajęło jednak wówczas stanowisko negatywne, uważając, iż podatek przemysłowy wymierzany jest za roczne okresy, wobec czego zgodnie z tą zasadą również i bonifikaty mogą być o tyle tylko wyłączone, o ile udzielone zostały w ramach tego samego okresu podatkowego, w którym zawarto odnośne transakcje.

W związku z powyższem samorząd gospodarczy wdrożył wśród organizacji gospodarczych dochodzenia, których wyniki będą podstawą do wystąpienia z odpowiednimi wnioskami do min. skarbu.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Wymiar podatku przemysłowego.** Władze skarbowe jakoteż sfery gospodarcze poczyniły odpowiednie kroki w celu stwierdzenia, czy przepisy ordynacji, po raz pierwszy stosowane przy tegorocznym wymiarze podatku przemysłowego, należyście przestrzegane były w praktyce i czy zgodnie z ich zasadami oraz zaleceniami min. skarbu wymiary przeprowadzone zostały z daleką idącą dbałością o realność ich podstaw. Badania przeprowadzone w tym kierunku przez niektóre izby przemysłowo-handlowe wykazały, że akcja wymiaru podatku przemysłowego dla płatników, nieprowadzących ksiąg, naogół przeprowadzona została w sposób prawidłowy i bez uchybień o charakterze zjawiska masowego.

(p) **Dodatkowy wymiar podatku od uposażeń służbowych.** N. T. A. wyrokiem z dn. 15. 3. 1935 r. I. rej. 8572/32, przesłanem do wiadomości władz skarbowych przy okólniku z dnia 11. 6. 1935 r. L. D. V 20239/2/35 wyjaśnił, że w myśl art. 109 i 110 ustawy o podatku dochodowym podatek dochodowy z działu II tej ustawy przypada do zapłaty od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę. W myśl art. 20 tejże ustawy za dochód z uposażeń, emerytur i z najemnej pracy uważa się wszelkiego rodzaju wynagrodzenia, jakie podatnik uzyskuje ze swego stosunku służbowego lub z tytułu najmu pracy wraz z wszystkimi dodatkami. Te wydatki na ubezpieczenie socjalne, ponoszone przez pracodawcę zamiast pracownika, które ustawowo obowiązany jest płacić pracownik, są podwyższeniem wynagrodzenia lub wynagrodzeniem dodatkowym. Na tego rodzaju kwalifikację kwot wypłacanych przez pracodawców za pracowników tytułem świadczeń socjalnych pozostaje bez wpływu fakt, że kwot tych nie otrzymują do rąk pracownicy. W myśl art. 110 ustawy o podatku dochodowym podatek dochodowy z działu II ustawy potrąca się od wszelkich uposażeń lub wynagrodzeń za najemną pracę, a nie ulga wątpliwość, że w rozpoznawanym przypadku uposażenie lub wynagrodzenie ogólne pracownika sta-

nowią wypłaty uposażenia lub wynagrodzenia plus kwoty z tytułu świadczeń socjalnych, do których uiszczenia zobowiązał się pracodawca. Poza tem jest bez znaczenia fakt, iż — w przypadku wymiaru z urzędu podatku dochodowego z działu II ustawy o podatku dochodowym wstecz za okresy przeszłe — pracodawca niema możliwości potrącenia podatku z wynagrodzenia podatnika, albowiem ustawa o podatku dochodowym nie uzależnia dokonywania z urzędu wymiaru podatku dochodowego z działu II ustawy od możliwości potrącenia przez pracodawcę, wymierzonego z urzędu podatku od uposażeń pracowniczych, wręcz przeciwnie z przepisów tej ustawy wynika niedwuznacznie, że za wymierzony z urzędu podatek wobec skarbu państwa jest odpowiedzialny pracodawca. (k)

Z KRAJU

(k) **Dalsze wzmocnienie funta i osłabienie dolara.** Na wczorajszych giełdach walutowych funt angielski miał wyraźnie mocniejszą tendencję, osiągając stosunkowo wysoki poziom. W przeciwieństwie do funta dolar ponownie osłabił, spadając już nawet nieco niżej kursu parytetowego. Zwykłe funta tłumaczy się wzmogoną podażą dolarów oraz zwiększonym popytem na walutę angielską. Dużą podaż dolara przypisuje się różnym czynnikom, a m. in.: zakupom przez Stany Zjednoczone srebra na rynku londyńskim, zwiększonemu wywozowi kapitałów ze St. Zjednoczonych w związku z podwyżką podatków od dużych majątków i wielkich dochodów itd. Dewiza na Amsterdam ma w dalszym ciągu słabszą tendencję. Nieco słabsza jest również dewiza na Medjolan. Pozostałe dewizy nie wykazały poważniejszych zmian.

(k) **Żyto, pszenica i mąka pszenna** zwiększają na giełdzie poznańskiej. W ostatnich dniach na zbożowej giełdzie w Poznaniu panuje nieco mocniejsza tendencja na żyto, pszenicę i mąkę pszeną. Żyto zwiększało się z 9,75 — 10,00 w dniu 16 bm. do 10,50 — 11,75, w dniu 20 bm., pszenica z 13,25 — 13,50 do 14,25 — 14,50, mąka pszena gatunek A, z 24,0 — 26,50 do 25,25 — 27,75, gatunek B z 23,50 — 24,00 do 24,75 — 25,25, gatunek C z 20,50 — 23 do 23,75 — 24,25. Inne gatunki mąki pszennej wykazują również w ciągu omawianego czasu wzrost cen.

(k) **Czy poprawa cen artykułów hodowlanych zrównoważy straty na spadku cen zboża?** Przyszłe możliwości poprawy cen artykułów hodowlanych nie będą w stanie zrównoważyć strat, jakie rolnictwo poniosło wskutek spadku cen zboża. Klęska spadku cen zboża, a przedewszystkiem żyta dotknęła najsilniej małorolnych, gdyż te gospodarstwa zasiewają żytem około 48 proc. swej roli ornej, podczas, gdy stosunek ten u wielkorolnych wynosi 34 proc. Spadek cen uniemożliwia rolnikom zdobyć kapitału potrzebnego na zwiększenie hodowli. Poza tą trudnością istnieją jeszcze inne przyczyny niesprzyjające rozszerzeniu się hodowli, jak np. brak pastwisk i łąk, niemożliwość rozszerzenia uprawy roślin pastewnych z powodu stale powtarzającej się suszy. (AZ)

(k) **W sprawie opłat za ogłoszenia rejestrowe.** Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, że min. sprawiedliwości, idąc na rękę sferom gospodarczym, poczyniło niezbędne kroki w celu obniżenia opłat za ogłoszenia rejestrowe. Równocześnie została podjęta przez min. sprawiedliwości akcja, zmierzająca do usystematyzowania ogłoszeń rejestrowych w „Monitorze Polskim“. Odnosić zupełnego zwolnienia od opłat za ogłoszenia kupców, którzy do dnia 31 grudnia 1935 r. zgłoszą na podstawie art. 30 § 2 przep. wpraw. kodeks handlowy wniosek o wykreślenie ich z rejestru handlowego, to min. sprawiedliwości nie uważa za możliwe przychylić się do wniosku Zw. izb przemysłowo-handlowych. Nie jest bowiem rzeczą możliwą, aby skarb państwa miał pokrywać koszty ogłoszeń rejestracyjnych, które są dokonywane w interesie kupca.

(k) **Eksport drewna w pierwszych 7 miesiącach r. b.** W okresie pierwszych siedmiu miesięcy rb. znacznie się w stosunku do odpowiedniego okresu poprzedniego roku znaczny spadek eksportu drewna. W okresie tym wywieziono bowiem 1.002.927 tonn drewna i materiałów drzewnych za cenę 86.330 tys. zł wobec 1.270.405 tonn wartości 108.897 tys. zł w siedmiu miesiącach 1934 r.

(k) **Nowe działy produkcji chemicznej.** Sp. Akc. „Boruta“ w Zgierzu rozpoczęła produkcję następujących przyspieszaczy, używanych w przemyśle gumowym: Rezinol M, Rezinol DM, Rezinol D Produkty te odpowiadają importowanym dotychczas z zagranicy przyspieszaczom wulkanizacji, znanymi pod rozmaitymi nazwami. Sp. Akc. „Boruta“ ma możliwość pokryć całkowite zapotrzebowanie wewnętrzne Polski, wskutek czego przywóz z zagranicy odpowiednich przyspieszaczy jest już najzupełniej zbędny.

Z ZAGRANICY

(z) **Zbliżenie gospodarcze państw bałtyckich.** Prasa łotewska i litewska podają, że obecnie toczą się rokowania między Łotwą, Estonją i Litwą, mające na celu uzgodnienie nomenklatury celnej tych państw, oraz omawiane są sposoby dla wspólnego rozwiązania pewnych problemów natury prawno-handlowej, gospodarczej i rolnej. W związku z tem podkreślone jest zaprzytywanie, że rozwiązanie tych zagadnień możliwem będzie tylko w drodze współdziałania gospodarki prywatnej i państwowej polityki gospodarczej.

(z) **Zacieśnienie stosunków między Rumunją a Z. S. R. R.** W najbliższym czasie podjęte będą prace techniczne nad reorganizacją transportu i ruchu towarowego rumuńsko-sowieckiego. Reorganizacja ta pójdzie w kierunku przystosowania szerokości torów kolei rumuńskich i sowieckich oraz budowy dużego mostu kolejowego na Dniestrze. W ten sposób rozszerzone zostaną bardzo poważnie możliwości transportu produktów rumuńskich przez terytorjum sowieckie na terenie Azji Wschodniej. Z drugiej strony Sowiety uzyskują możliwość penetracji gospodarczej na rynkach bałkańskich przez tani i dogodny transport via Rumunja na te rynki. Podjęcie tego ułatwionego obrotu towarowego pomiędzy obu krajami będzie miało niewątpliwie poważny wpływ również i na sytuację rynków sąsiednich.

(z) **Zamknięcie giełd towarowych we Włoszech.** P. N. B. donosi, że giełdy towarowe w Medjolan, Bolonji, Florencji, Fiume, Genui, Padwie, Turynie, Trjeście i Wenecji zostały przez rząd włoski zamknięte. Krok ten pozostaje w związku z obawami, żywionymi co do możliwości spekulacji szeregiem artykułów na tle wzmogzonego zapotrzebowania surowców we Włoszech.

(z) **Włochy nie będą zalegać z płatnościami za import.** Rząd włoski postanowił całkowicie uregulować wszelkie zaległości, powstałe z tytułu importu towarów. Od czasu ustanowienia urzędu komisarza walutowego zapłacono nie tylko zaległości do dn. 8 czerwca, lecz również uregulowano płatności, które zapadły po tej dacie, w następującym stosunku: za węgiel 85%, minerały i metale 76 do 88%, za bawełnę 85%, kauczuk 89%, nawozy sztuczne 80%, drzewo 70%, zboża 96%; należności za frachty, ubezpieczenia i koszty transportu zapłacono w 100%. W związku z tem dzienniki podkreślają, że nieprawdziwe są wiadomości, jakoby Włochy miały poważnie zalegać wobec zagranicy z płatnościami należności, zawieszonymi dn. 8 czerwca.

(z) **Powodzenie szynek polskich w Stanach Zjednoczonych.** Nowojorski wieczorny „Sum“ pisze o wzrastającej popularności szynki, importowanych z Polski. Dziennik twierdzi, że zwykła cen mięsa krajowego oraz brak nierogacizny na fermach amerykańskich przyczynił się do wzrostu importu szynki polskiej, które uważane są za doskonałe. Inne dzienniki donoszą równocześnie o wzrastającym imporcie damskich rękawiczek z Polski.

Krótkie informacje gospodarcze

— Związki właścicieli nieruchomości w Polsce opracowują nowy memoriał do rządu, domagając się wydania ustawy, określającej terminy stopniowego wygaśnięcia przepisów ustawy o ochronie lokatorów.

— Zadłużenie skarbu państwa w Banku Polskim. Banku Gospodarstwa Krajowego i P. K. O. wyniosło na 1 lipca b. r. 358,3 milj. zł.

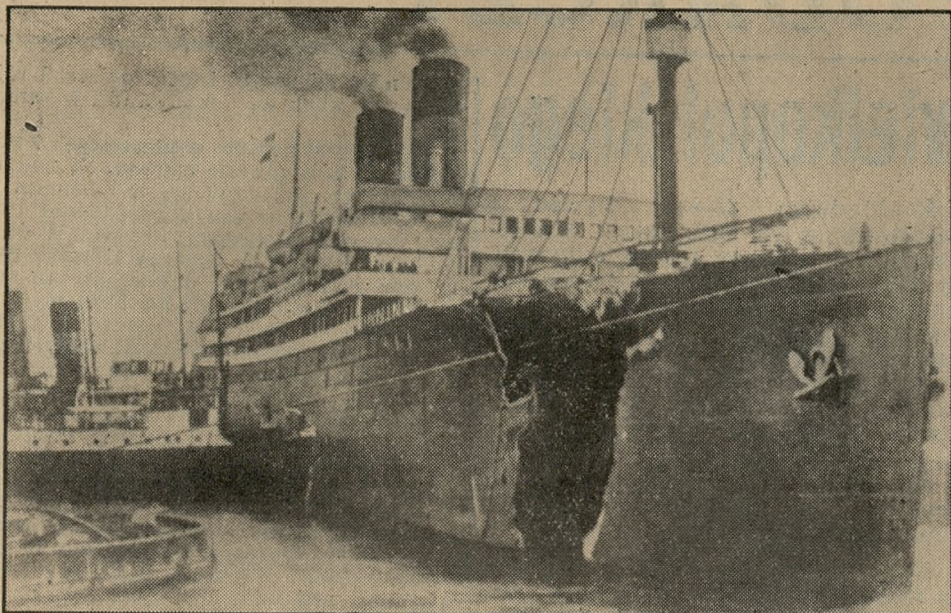
— Organizacja rzemieślnicze zwróciły się do rządu z obszernym memoriałem, wskazując na potrzebę zniesienia podatków na rzecz związków samorządowych w województwach zachodnich.

— Belgja wywozi poważne ilości węgla do Włoch; ostatnio eksportowała Belgja na rynek włoski 40 tys. tonn węgla. Wzmocnienie wywozu zawiadzać należy przyznaniu kopalniom przez rząd belgijski premji w wysokości 35 fr od tonny eksportowanego węgla.

— Liczba bezrobotnych we Włoszech wyniosła w końcu lipca b. r. 687 972 osób, co w porównaniu ze stanem bezrobocia z przed roku (końcu lipca r. ub.) stanowi spadek o blisko 250 tys. osób.

— Rząd szwajcarski zwalcza nadprodukcję bydła i nierogacizny na drodze ograniczenia importu pasz wszelkiego rodzaju

* Poznań 1935, nakładem Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, str. 34.

Skutki zderzenia dwóch parowców angielskich: 10-tys.-tonnowego „Napiera” z 18-tys.-tonnowym „Laurenticem”. Zderzenie nastąpiło na wybrzeżu irlandzkim. „Laurentic” został ciężko uszkodzony; przy katastrofie zginęło 6 ludzi, a 5 zostało rannych.

Lotnicy-rozbitkowie wśród stada rekinów

Koszmarne przeżycie pilotów w drodze do Chin

Dwaj porucznicy - lotnicy francuskiej armii kolonialnej w Indochinach, Retourant i Briant, przedsięwzięli byli lot do Chin. O lotnikach tych słuch wszelki zaginął, a pilotowany przez nich wodnopławiec, pomimo długotrwałych i dokładnych poszukiwań nie został odnaleziony. Los pilotów zdawał się być przesądzony, gdy z Singaporem nadeszła wiadomość, opiewająca, że zaginięni oficerowie uratowani zostali przez towarowy statek japoński, który wysadził ich na ląd w porcie Singapore. Porucznik Briant referuje o swoich i towarzysza przeżyciach jak następuje:

Znajdowaliśmy się nad otwartym morzem w oddaleniu około 120 mil od Saigona, kiedy ku naszemu przerażeniu stwierdziliśmy, że motor działa nieprawidłowo. Ponieważ defekt nie mógł być usunięty, więc zmuszeni byliśmy wodować. Udało nam się maszynę dość szczęśliwie osadzić na wodzie, nie mogliśmy jednak zapobiec uszkodzeniu pływaków. Pierwszą troską naszą było teraz naprawienie motoru; wnet jednak przekonaliśmy się, że roboty tej w żaden sposób wykonać nie zdołamy. Musieliśmy zatem pogodzić się z myślą, że dni kilka zmuszeni będziemy tulać się po morzu, aż jakiś statek nas dostrzeże i wyratuje z opresji.

Początkowo niezbyt przejmowaliśmy się naszym położeniem, nie zdając sobie sprawy z faktu, że życie nasze wisiało na włosku. Dzień mijał, lecz śladu dymu na horyzoncie nie zauważyliśmy. Noc spędziliśmy dość niespokojnie, gdyż dolegał nam głód i pragnienie. Nazajutrz rano zabraliśmy się do wydobycia wody z tanku motoru. Smak tej wody był obrzydliwy; bądź co bądź jednak uzyskaliśmy pewną rzeźkość. Natomiast uczucie głodu stawało się coraz bardziej dokuczliwe; ale na to nie było sposobu. Położenie nasze pogarszało się z godziny na godzinę. Aparat, w

Elektryczna różdżka

Różdżkarstwo, przedziwny talent niektórych ludzi, zanika powoli. Kopalnie nie zatrudniają, jak dawniej, różdżkarzy, obecnie każde wiercenie poprzedzają długotrwałe i zmuśne badania geologiczne. Jednak idea różdżkarstwa nie zanika. Określenie miejsca, obfitującego w skarby mineralne, bez potrzeby kosztownych prób i wierceń frapowało oddawna techników i po wielu trudach udało się zagadnienie to pomyślnie rozwiązać. W słynnym instytucie geologicznym w Shreveport, w Stanach Zjednoczonych, inżynier W. M. Barret skonstruował specjalne urządzenie, pozwalające na drodze elektrycznej określać miejsca, w których znajduje się ruda żelazna. Aparat ten pracuje szczególnie czule, gdy ruda posiada własności magnetyczne. Przeprowadzone doświadczenia na złożach rud żelaznych dały doskonałe wyniki. Obecnie konstruktor pracuje nad aparatem, który wskazywałby również obecność i innych metali.

Angilicy zwiększają swe siły w Singapore

Morska i lotnicza baza operacyjna w Singapore w ostatnich czasach jest coraz bardziej rozbudowywana. Stale tam stacjonujące eskadry torpedowców, zostały wzmocnione jeszcze o jedną, która otrzymała najbardziej nowoczesne jednostki. Równocześnie z flotą morską, powiększone zostały siły lotnicze o większą ilość dużych hydroplanów, przeznaczonych do dalszych lotów, z większym ładunkiem bomb. Obecnie w bazie znajdują się dwie eskadry lotnicze, wyposażone w hydroplany typu Schort - Singapore III z silnikami Rolls-Royce - Kastzel.

niepokojący sposób przechylili się na stronę i, przy jakimkolwiek naszym niezręcznym poruszeniu, mogli się wyrwać. Wobec tego skazani byliśmy na pozostanie w całkowitym niemal bezruchu. Nie byliśmy też zachwyceni skostatowaniem faktu, że całe stado rekinów pojawiło się w pobliżu naszego miejsca przebywania, niby przeczuwając, że tu wkrótce będzie można „coś przekazać”. I było nam na duszy, jak przypuszczalnie bywa ranionemu zwierzęciu, które czując się ostatnim wysiłkiem sił, dostrzeże krążące nad sobą stado krwiożerczych sępów... Rekiny stawały się coraz bardziej napastliwe, a gdy ich białe ciała poczęły wynurzać się tuż obok naszych pływaków, Retourant nie wytrzymał i, pochwytywszy wiosło, począł niem walić w „morskich tygrysów”. Wkrótce jednak musiał zabawy tej zaniechać, bo aparat nasz nie zniósł żadnych gwałtowniejszych ruchów. — Chcę tutaj stwierdzić, że jako lotnik i żołnierz, nieraz już patrzyłem w oko śmierci, lecz że będę kiedyś wydany na jej pastwę całkowicie bezbronny, tego nigdy nie przypuszczałem.

Tak minęły dwa dni i trzy noce. Głód dobijał nas ostatecznie... Żadnej pomocy! A wokół ten pustynny beżmiar wodny... W pewnej chwili zauważyliśmy, że nasza pocziwa maszyna zaczyna tonąć... Wśród rekinów zakotłowało się; sądziły widocznie, że upragniona chwila się zbliża... I wtenczas, aczkolwiek zdawaliśmy sobie sprawę z bezskuteczności tego wysiłku, poczęliśmy rozpaczliwie wolać, krzyczeć, wzywając ratunku...

I stała się rzecz, granicząca z cudem. Z mgieł wieczornych wyłonił się statek... To nie była halucynacja; to nie był żaden „okręt - widmo”... Był to japoński statek handlowy, który usłyszał nasze wolań i przybył nam na ratunek. Staliśmy już po pas w wodzie, gdy łódź okrętowa do nas dotarła. Przestrzeń kilkunastu metrów, dzieląca nas od łodzi, udało się nam szczęśliwie przepłynąć. Rekiny, spłoszone widocznie waroktem śruby okrętowej, nie zaatakowały nas...

Japończycy zaopiekowali się nami serdecznie, a gdy rano przebudziliśmy się w przytulnej kajucie, przeżycie nasze wydało się nam jeno niesamowitym, koszmarnym snem. Kr.

Tajemniczy kielich starochrześcijański W Antjochji

Nielawno w czasie prac wykopaliskowych w okolicach starożytnej Antjochji dokonano ciekawego odkrycia. Mianowicie w skalach na południe od tego miasta znaleziono starożytną świątynię chrześcijańską w jaskini. Ściany kamienne tej świątyni pokryte są niezwykle ciekawymi freskami, które postanowiono zbadać bliżej i w tym celu przystąpiono do ich oczyszczenia. Przy tych pracach natrafiono na pogrążoną w ziemi skrzynię drewnianą, opieczętowaną niegdyś, jak się zdaje, smołą i opatrzoną napisami, do których odcyfrowania już przystąpiono, oraz znakiem ryby. Wewnątrz skrzyni mieścił się kryształowy kielich, roboty, jak się zdaje, rzymskiej, wysokości mniej więcej 10 cm i szerokości ok. 5 cm na bardzo niskiej nóżce, co wskazywałoby na pochodzenie mniej więcej z I wieku przed naszą erą. Ponieważ istnieje raport ze zdobycia przez Baldwina I po pierwszej wyprawie krzyżowej Cezarei syryjskiej, w którym wśród zdobytych klejnotów wymieniono kryształowy kielich, który według podania ówczesnego służył Chystusowi Panu podczas ostatniej Wjeczery, powstało przypuszczenie, że znaleziony obecnie kielich jest właśnie tą relikwią. Oczywiście, sprawa wymaga bliższego jeszcze zbadania, które może ułatwić dalsze wykopaliska, a przede wszystkim odcyfrowanie napisu na skrzyni. (KAP)

Niezwykły okaz róży, która nie znajduje się na końcu gałązki, jak zwykle, lecz w której lodyga przechodzi przez kwiat na wyłot. Okaz ten znajduje się na wystawie kwiatów w Berlinie.

Pierwsza książka polska w Ameryce

W roku bieżącym wychodzi polskie w Stanach Zjednoczonych obchodzą setną rocznicę ukazania się pierwszej książki polskiej w tym kraju. Był to podręcznik do nauki języka angielskiego, który ułożył Marcin Rosienkiewicz, b. prof. Liceum Krzemienieckiego, wygnany z kraju po powstaniu listopadowym.

Książka ta była przeznaczona dla rozbitków powstania listopadowego, deportowanych przez Austrię.

Jak w bajce...

Około dziesięć lat temu, pewnego dnia wiosennego, młoda i urodziwa wieśniaczka, zamieszkała z rodzicami i licznym rodzeństwem w małej wiosce pod Jassy w Rumunii, zniechęciła się do ciężkiej codziennej pracy w polu i zwabiona blaskiem wielkiego miasta, pokryjono opuszcila rodziną wioskę. Przez długie lata nie dawała o sobie żadnego znaku życia.

W tych dniach, jak donosi prasa rumuńska, przed niedną zagrodą, z której 10 lat temu wyruszyła młoda dziewczyna, zatrzymała się luksusowa limuzyna, przywożąc zdumionym kmiotkom, wraz z nieoczekiwaną niespodzianką, szczęście i majątek. Ze śniącego samochodu wysiadła wytwornie ubrana młoda jeszcze kobieta, która jak się okazało, nie była nikim innym, tylko ową wieśniaczką, która przed 10 laty poszła w świat. Znowu raz tutaj ukazał się los przychylnym i hojnie wynagrodził biednej dziewczynie jej stanowczość.

Po opuszczeniu wioski rodzinnej dziewczyna udała się do Bukaresztu, gdzie została przyjęta w charakterze ucznicy u krawcowej. Ze względu na skromne zarobki, zamieszkała wspólnie ze samotną starą panną, która przywiązała się do dziewczęcia. Po kilku latach staruszka umarła, zostawiając swej młodej towarzysze kilka tysięcy lei. W posiadaniu tej kwoty, przedsiębiorcza dziewczyna zakupiła bilet 3 klasy i udała się do Paryża, gdzie znalazła posadę w wielkiej firmie mód damskich. W Paryżu poznała młodego studenta Amerykanina, który z powodu braku środków materialnych, wywołanego nagłą śmiercią ojca, nie miał możliwości

Fabryka posągów Buddy na Litwie

Niedługo będzie można sprowadzać sobie prawdziwego Buddę z bardzo bliska, bo z... Kowna. Już dawno przekonano się, że dąb litewski jest świetnym materiałem rzeźbiarskim, nie pęka, nie kruszy się, a nade wszystko jest odporny na niszczące działania robaków. Coroku Litwa eksportowała olbrzymie ilości dębów do Indji, obecnie jednak, ze względu na trudności dewizowe i podwyżkę tariff celnych, postanowiono zainstalować warsztaty rzeźbiarskie w samej Litwie i sprowadzać do Indji posądkę w stanie gotowym. Jak donoszą, do Kowna przybyło ostatnio kilku artystów hinduskich w celu założenia fabryki „bud-dów”.

Sztuczny deszcz

Już oddawna i w rozmaity sposób usiłowano fabrykować sztuczny deszcz w celu złagodzenia przykrych następstw zbyt długich okresów suszy. Jednym z najnowszych sposobów jest metoda, której wynalazcą jest pewien Japończyk. Za materiału do sztucznego deszczu obrał ów Japończyk sproszkowany lód. W celu wywołania deszczu należy wzniesić się wysoko samolotem i rzucić lodygowy proszek na dany teren; każda cząstka lodu, odlebiając warstwę otaczającą ją powietrza, zgaszcza parę w niej zawartą i sama się w niej rozpłaszcza. Woda, powstała z tej fuzji, łączy się z wodą, utworzoną przez kondensację pary atmosferycznej i powoduje spadek deszczu. W celu otrzymania 1 milimetra wody trzeba ok. 50 kg. lodu (na 1 hektar).

Kadłub samolotu — spadochronem

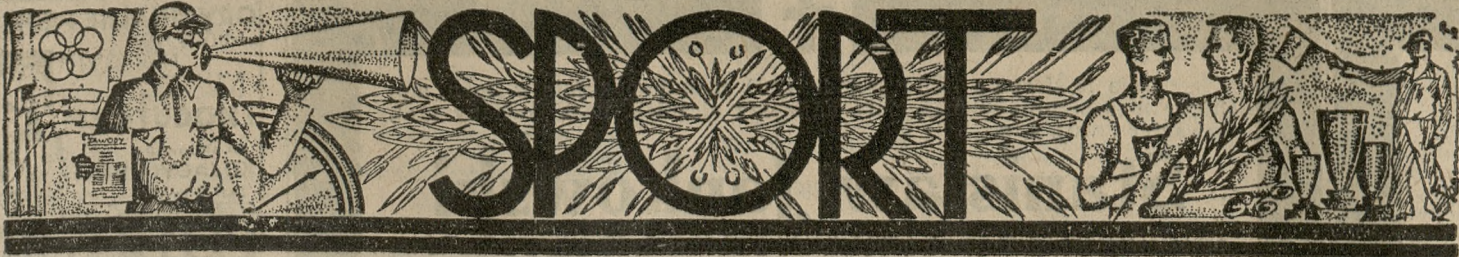
Chcąc skutecznie zwiększyć bezpieczeństwo lotów na liniach komunikacyjnych, jeden z konstruktorów angielskich zaprojektował bardzo ciekawe rozwiązanie techniczne kadłuba samolotu pasażerskiego. Nowy wynalazek polega na tem, że płócienne pokrycie całego kadłuba spełnia jednocześnie rolę spadochronu. W razie wypadku pilot przez uruchomienie specjalnej dźwigni odłącza motor wraz ze skrzydłami od reszty samolotu, a jednocześnie pokrycie kadłuba oddziela się od niego, tworząc olbrzymi parasol. Siedzenia pasażerów są w ten sposób skonstruowane, że są ruchome i zawsze zajmują tę samą pozycję, bez względu na położenie samolotu. Dzięki temu ulepszeniu nawet w razie wypadku pasażerowie opuszczają się przy pomocy spadochronu zupełnie bezpiecznie w takiej pozycji, jaką zajmowali podczas lotu.

Ile ziemniaków zjadamy?

Z pośród wszystkich krajów największe spożycie ziemniaków przypada w Polsce. Wynosi ono przeciętnie 762½ kg rocznie na jednego mieszkańca. We Francji spożycie ziemniaków na jednego mieszkańca rocznie wynosi 462½ kg, w Danji 266 kg, w Szwajcarii 189 kg, w Anglii 110 kg, w Stanach Zjednoczonych 90 kg, oraz w Bułgarii 10 kg.

Londyńska straż ogniowa odbywa corocznie zabawę 'lotową', w czasie której odprawiają się najrozmaitsze igrzyska. Na zdjęciu widzimy wycisgi przez beczki bez dna i następnie zaraz przez worki od młaki.

Najbliższe zamierzenia poznańskich lekkoatletów

W dniu 31 b. m. start Walasiewiczówny, Krauss i Dollinger — 31 bm. i 1. 9. Warszawa i Poznań — 22. 9. dziesięciobój o mistrzostwo Polski i Wrocław — Poznań

Poznań będzie we wrześniu i październiku terenem kilku atrakcyjnych imprez lekkoatletycznych, z których każda z osobna będzie sensacją niecodzienną. Zarząd poznańskiego O. Z. L. A. przygotował niezwykle bogaty program zawodów w sezonie jesiennym, o czym poinformował nas wyczerpująco prezes p. Br. Szwarz i wiceprezes p. W. Dorożala.

Pierwszą imprezą jesienną będzie rewanżowe spotkanie międzymiastowe Warszawa — Poznań, które odbędzie się w sobotę 31 sierpnia i w niedzielę 1 września na stadionie miejskim w Poznaniu. W roku ubiegłym Warszawa pokonała reprezentację naszego miasta różnicą zaledwie 2 punktów, to też spodziewać się można zaciętej walki, zwłaszcza, że okręg poznański, który na tegorocznych mistrzostwach Polski w Białymstoku uzyskał największą ilość punktów, dołoży niewątpliwie wszelkich starań, by przez zwycięstwo zadokumentować, że jest w tej dziedzinie najlepszym w Polsce. W programie zawodów będzie 16 konkurencyj. W kilku z nich odbędą się „porachunki osobiste” a mianowicie: w biegu na 100 m Trojanowski II i Teodorowski, na 200 m Koźlicki i Biniakowski, na 800 m Kuźmicki, Maszewski — Lesicki i Pawlak, w skoku w dal Plawczyk — Hoffman I i II, w dysku i kuli Siedlecki — Heljasz i Tilgner, wreszcie w oszczepie rywalizować będą o lepsze Lokajski z Turczykiem.

W ramach tych zawodów odbędzie się jeszcze jedna sensacja. Będzie nią międzynarodowe spotkanie kibiców w dniu 31 bm., z udziałem pogromczyń Walasiewiczówny, Niemki Kraus, która zmierzy się z Walasiewiczówną w biegach na 60 i 100 m. Partnerką ich będzie druga znakomita zawodniczka niemiecka Dollinger, której wyniki w tej konkurencji są również na poziomie klasy światowej. „Ta czwarta” w tej konkurencji będzie Słazczka Orłowska-Kalużowa, która na tegorocznych mistrzostwach Polski w Krakowie wykazała doskonałą formę. Zaproszono również Pomoczkę Książkiewiczównę.

Przy takiej konkurencji spodziewać się należy pobicia rekordów światowych.

Spotkanie będzie do pewnego stopnia „rewanżem”, po spotkaniu międzymiastowym pań Polska — Niemcy, które odbędzie się w dniu 25 bm. w Dreźnie.

Drugą poważną imprezą będzie rewanżowe spotkanie międzynarodowe reprezentacji Poznania z Wrocławiem w dniu 22 września również na stadionie miejskim w Poznaniu. Pierwotnie mecz miał się odbyć 8 września, jednak z powodu wyborów przesunięty został o dwa tygodnie. Impreza ta połączona będzie z dziesięciobojem o mistrzostwo Polski (21 i 22. 9.), którego organizatorem jest w roku bież. Pozn. OZLA. Na starcie staną czołowi dziesięciobojowcy Polski z Plawczykiem (Warszawa) i Wiczorkiewiczem (Wilno) na czele.

W roku ubiegłym Poznań przegrał w Wrocławiu różnicą 4 punktów, przyczem reprezentacja nasza walczyła bez Biniakowskiego, który w tym czasie startował we Włoszech a Heljasz był chory i rzucił tylko lewą ręką. Poznań przegrał wówczas obie sztafety. Najsilniejszy punkt Wrocławia to skok o tyczce, w której to konkurencji startować będzie wicemistrz Niemiec Hartman. Skoczył on na tegorocznych mistrzostwach Rzeszy 3.96 m.

Mając w Poznaniu tak znakomitego zawodnika, postanowił POZLA zaprosić do tej konkurencji rekordzistę Polski Sznajdera z „Pogoni” katowickiej oraz drugiego naszego reprezentanta, Moronczyka z lwowskiego „Sokoła”.

W tym samym dniu (22. 9.) wystawia okręg poznański po raz pierwszy drugą reprezentację męską, która razem z drużyną kobiecą wyjedzie na zawody propagando-

wo - międzymiastowe do Torunia. Czwartym spotkaniem międzyokręgowym będzie mecz Poznań — Pomorze w dniu 6 października w Bydgoszczy, z okazji jubileuszu 15-lecia pomorskiego OZLA.

I jeszcze jedna atrakcja! Zarząd POZLA toczy pertraktacje o start w Polsce światowego biegacza na średnich dystansach Anglika Lovelocka, mistrza świata na 1 milę ang. Miałby on się spotkać w Poznaniu, w terminie jeszcze nieustalonym, z chlubą polskiej lekkoatletyki Kucharskim. Spotkanie to odbyć się ma (po raz pierwszy w Polsce) przy świetle elektrycznym. Następnie dwa starty Lovelocka odbyłyby się w Warszawie i Białymstoku. Pertraktacje są już w toku, tamuje je jedynie dziwne sta-

Kolarstwo

W Pucku odbył się bieg kolarski o puchar wybrzeża, organizowany przez miejscowy „Sokół”. Trasa — Długości 40 km. — prowadziła przez kapielską otwartą Bałtyku. Zwyciężył Zawodny (Sokół-Warszawa) w czasie 1 g. 14:45, przed Langem (Sokół Puck) i przed Gerszonem (Morski Dyon Lotniczy).

Lekka atletyka

„Sokół” Gniezno — „KPW” Inowrocław 128:66. Zawody rozegrane w Gnieźnie przyniosły w poszczególnych konkurencjach następujące wyniki: 100 m: 1. Barczak (K. P. W.) 11.6, 2. Kwapiszewski (Sokół) 11.7; kula: 1. Jamre (S) 11.55, 2. Siudziński (S) 10.32; 800 m: 1. Lubawy (S) 2:14.8, 2. Kucharski (S) 2:16.2; skok w dal: 1. Michałowski (S) 5.93, 2. Kubik (KPW) 5.89; 200 m: 1. Kwapiszewski (S) 25 s., 2. Błażejowski (KPW) 25.4; skok w wyż: 1. Siudziński (S) 1.64, 2. Barczak 1.59; dysk: 1. Jamre (S) 35.39, 2. Michałowski (S) 30.80; 4x100 m: 1. „Sokół” 48.5 s.; oszczep: 1. Michałowski (S) 42.32, 2. Lubawy (S) 40.92; tyczka: 1. Krawczyński (S) 3.25, 2. Przybylski (S) 3.00; 1500 m: 1. Kucharski (S) 4:38.2, 2. Guziołek (S) 4:49.2. (br)

„Sokół” w Rakoniewicach przeprowadził zawody, które w poszczególnych konkurencjach przyniosły następujące wyniki: 100 m — 1. Bańkowiak (Leszno) 11.2, 2. J. Zygmunt (Rakoniewice) 11.4; 400 m — 1. Maik (L) 55.5, 2. Maraszek (R) 56; 3000 m — 1. Wierkiewicz (Zabikowo) 9:47, 2. Zawieja II 10:05; skok w dal — 1. Zygmunt (R) 6.24, 2. Bańkowiak (L) 6.04; skok w wyż — 1. Przymuszała (R) 1.65, 2. Flioger (Wolsztyn) 1.54; o tyczce — 1. Bańkowiak 3.20, 2. Sworowski 2.95; kula — 1. Zygmunt (R) 10.59, 2. Maraszek (R) 10.12; dysk — 1. Strugała (R) 33.60, 2. Zygmunt (R) 30.92; oszczep — 1. Matuszewski (Grodzisk) 41.10, 2. Kaczmarek (R) 36.30; sztafeta szwedzka — 1. Leszno 2:17.6, 2. Rakoniewice 2:20.

W mistrzostwach głuchoniemych w Londynie zwyciężyli w poszczególnych konkurencjach: 10000 m: N. Taavo (Fin) 33:37.4; 400 m pl.: M. Allie (Fr.) 63.7; 4x100 m: Francja 46.3 (rek.); 4x400 m: Francja 3:41.2 (rek.); w wyż: Vikko (Fin) 1.71; tyczka: H. Massall (Ang.) 3.20; kula: K. Walentin (Fin) 13.14; 4x100 m pań: Anglja 57; w wyż pań: M. Sperling (N.) 1.295.

Piłka nożna

Zarząd P. Z. P. N. nadesłał do okręgów pismo, w którym stwierdza, że mimo wydanych zarządzeń na początku sezonu, nie została usunięta z boisk piłkarskich brutalność i niesubordynacja zawodników oraz agresywna postawa publiczności w stosunku do arbitrow. PZPN przypomina stare zarządzenia, wydając równocześnie nowe, które mają ukrocić rozpasanie na boiskach.

nowisko białostockiego OZLA, który za strat Kucharskiego w Poznaniu, żąda tylko... 50 proc. zbioru brutto! Spodziewać się jednak należy, że białostocki OZLA zredukuje swoje wygórowane żądania i zgodzi się na propozycje przedstawione przez POZLA.

Dalej pertraktuje się również o przyjazd do Poznania drużyny japońskiej, która bawiła na akademickich mistrzostwach świata w Budapeszcie. Jeżeli warunki finansowe będą możliwe do przyjęcia, wówczas Poznań będzie miał możliwość oglądania zawodników egzotycznej Japonii. Natomiast oferty drużyny amerykańskiej, P. O. Z. L. A. nie przyjął, bowiem jeden start miał kosztować 5 tysięcy złotych.

Najbliższy mecz międzymiastowy rozegra nasza reprezentacja w dniu 1 września w Brukseli. W dniu 15 września pierwszy zespół grać będzie z Niemcami we Wrocławiu, drugi — w Warszawie z Lotwą.

Kryśkiewicz (Warta) królem strzelców. Po ostatnich spotkaniach piłkarskich o mistrzostwo ligi, prym w ilości strzelonych bramek prowadzi Kryśkiewicz (Warta) 13. Następnie idzie Matjas (Pogoń) z 12 golami na sumieniu. Kopeć (Wisła) strzelił 10 bramek, Król (L. K. S.) zdobył 9 bramek. Po 8 strzelił Wilimowski (Ruch), Artur (Wisła), God (Śląsk) i Niechciol (Pogoń). 7 bramek zdobyli: Borowski z Pogoni i Szerfke z Warty. Po 6: Riesner z Garbarni, Wiecek ze Śląska i Piry z Warszawianki. Po 5 strzelił: Lis z Warty, Pazurek I z Garbarni, Korbas z Cracovii, Peterek z Ruchu i Gemza z Ruchu. Po 4: Obtułowicz z Wisły, Lyskowski z Legii, Bryła ze Śląska. Szaller z Legii, Świecki z Warszawianki, Włodarz z Ruchu i Sowiak z L. K. S.

Zawody propagandowe w niedzielę dały następujące wyniki:

W Zabikowie kombinowana drużyna z graczy klubów „Stella” Zabikowo, „Strzelec” Luboń, „Orkan” Fabianowo — „Korona” Poznań 2:6 (0:5).

W Mosinie „Sokół” Mosina — „HCP” 0:5 (0:3).

W Środzie reprezentacja Środy składająca się z graczy klubów „Pogoń”, „Legia” i „Strzelec” — „Legia” Poznań 1:3 (0:2).

W Szamotułach „Szamotulski Kl. Sportowy” — „KPW” Poznań 5:4 (4:0).

Mistrzostwo klasy B: „Admira” I — „Unja” Poznań 3:0 (0:0); „Pogoń” — „Blask” 4:1 (1:0); „Polonia” Główna — „Sparta” Poznań, walkower dla „Polonji” z powodu nieprzybycia „Sparty”; „Rawicki Kl. Sportowy” — „Sokół” I Leszno 1:0 (0:0); „Śremski Kl. Sportowy” — „Kościński Kl. Sportowy” 1:3 do przerwy, po przerwie sędzia przerwał zawody z powodu wtargnięcia publiczności na boisko i wrogiego ustosunkowania się wobec drużyny gości i sędzię; „Unja” II Kościan — „Polonia” II Leszno 2:0 (1:0); „Sokół” Kepno — „Ostrowski Kl. Sportowy” II 3:0 (2:0); „KPW” II — „San” 1:7 (1:6); „Pentatlon” I — „Korona” II 5:0 (2:0); „Stella” Gniezno — „Warta” II 2:3 (0:2).

Mistrzostwo klasy C: „Sparta” Oborniki — „Nielba” Wągrowiec walkower dla „Sparty” z powodu nieprzybycia „Nielby”; „Concordia” Murowana Goślina — „Strzelec” Wronki 5:1 (3:..); „Polonia” Nowy Tomyśl — „Obra” Zbąszyń 7:0 (3:0); „Korona” Bukowiec — „Dyskobolja” II Grodzisk 5:0 (2:0); „Sokół” Wolsztyn — „Czarni” Wolsztyn 0:4 (0:2); „Kościński Kl. Sportowy” II — „Kania” Gostyń 2:7 (2:2); „Strzelec” Wieruszów — „Naprzód” Ostrów 2:2 (0:0); „Sokół” II Kepno — „Viktoria” Ostrzeszów, z powodu ulew i niezdadności boiska, zawody się nie odbyły; „Reszkowianka” Re-

szków — „Polonia” II Kepno 1:2 (0:1); „Warta” III — „Cybina” II 8:1 (7:0); „Poznań” II — „Sparta” II Poznań, walkower dla „Poznań” II z powodu nieprzybycia „Sparty” II; „Sokół” Mogilno — „Viktoria” Września 0:4 (0:3); „Pogoń” Śmigiel — „Sokół” Rawicz 2:0 (0:0); „San” II — „Korona” III 4:0 (1:0); „Pogoń” II — „Pentatlon” II 6:4 (2:2); „Promień” Opalenica — „Sokół” Opalenica 1:2 (1:1).
Zawody towarzyskie: „Polonia” I Główna — „Poznań” II 4:4 (1:1).

Pięściarstwo

Mecz Polska — Niemcy 1 września w Warszawie będzie siódmym spotkaniem obu reprezentacji. Dotychczas Niemcy pokonał nas pięciokrotnie, a tylko raz udało nam się rozstrzygnąć mecz na naszą korzyść.

Pierwsze spotkanie we Wrocławiu wygrali Niemcy 10:6.

Dnia 6. 1. 1930 w Katowicach wygrali również Niemcy 10:6.

Dnia 8. 9. 1931 r. w Poznaniu zwyciężyła Polska 10:6.

Dnia 13. 11. 1932 r. w Dortmundzie zostaliśmy rozgromieni 2:14.

Dnia 24. 11. 1934 r. w Essen przegraliśmy znowu Niemcy 10:6.

Dnia 24. 11. 1934 r. w Essen przegraliśmy piąty raz 5:11.

PIEŚNI WSCHODU

AUDYCJA RADJOWA
CZWARTEK 22. VIII. O GODZ. 18.15

Absolwenci szkół i kursów zawodowych

Według ostatnich danych Głównego Urzędu statystycznego, świadectwa ukończenia szkół i kursów zawodowych w Polsce w roku szkolnym 1933/34 otrzymało 23.115 absolwentów, w tem 12.209 mężczyzn i 10.906 kobiet. Świadectwa ukończenia wydziałów o poziomie niższym otrzymało 613 absolwentów, o poziomie średnim I stopnia 7.829, o poziomie średnim II stopnia 3.477, o poziomie wyższym 981, zaś świadectwa ukończenia kursów otrzymało 10.215 absolwentów.

Szkoły zawodowe państwowe ukończyło ogółem 5.389 absolwentów, w tem 3.611 mężczyzn i 1.778 kobiet, samorządowe 1.532 absolwentów (603 mężczyzn i 8.199 kobiet).

Według kierunku wykształcenia liczba absolwentów szkół poszczególnych rodzajów przedstawiała się następująco: rolnictwo 551 absolwentów, w tem 418 mężczyzn i 133 kobiety, przemysł i rzemiosło 10.657 (5.705 mężczyzn i 4.952 kobiety), handel i administracja 6.652 (3.103 mężczyzn i 3.559 kobiet), komunikacja 2.795 (2.693 mężczyzn i 102 kobiety), miernictwo i meljoracje 226 (221 mężczyźni i 5 kobiet), gospodarstwo domowe i usługi osobiste 1.683 (69 mężczyzn i 1.614 kobiet), oraz służbę zdrowia ukończyło 541 absolwentek.

W Warszawie uzyskało świadectwa ukończenia 4.995 uczniów, w województwie warszawskim 437, w łódzkim 1.880, w kieleckim 1.577, w lubelskim 686, w białostockim 932, w wileńskim 1.484, w nowogrodzkim 146, w poleskim 467, w wołyńskim 628, w poznańskim 2.995, w pomorskim 1.304, w śląskim 1.006, w krakowskim 2.032, w lwowskim 2.041, w stanisławowskim 251, oraz w tarnopolskim 254 uczniów.

Dnia 18 sierpnia 1935 r. rozstał z tym światem, urzędnik Banku naszego, s. p.

Paweł Pawlica

Zmarły w ciągu swej długoletniej pracy odznaczał się pilnością i obowiązkowością, a zalety Jego charakteru zjednały Mu ogólną sympatię wśród współpracowników.

Zarząd i współpracownicy

Banku Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.

Poznań, w sierpniu 1935 r.

Pg 5221-34,15

Dnia 18 sierpnia 1935 r., zmarł nagle nasz kolega, s. p.

Paweł Pawlica

W Zmarłym straciliśmy dobrego i serdecznego kolega, którego niekazitelnym charakterem poznaliśmy przez pracę w naszej organizacji czy to jako członka Zarządu lub współpracownika.

Cześć Jego pamięci.

zg 11644

Zrzeszenie Pracowników

Banku Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc. Tow. zap.

Zarząd Główny

Koło Poznań

Dnia 19 sierpnia br., zmarła w Kórniku, przeżywszy lat 83, dobra matka naszego s. p. ojca, s. p.

Cecylja Mittkova

z domu Sempnińska
I. voto Przymusińska

Pogrzeb odbędzie się w Kórniku, dnia 22 sierpnia br. O godz. 9.30 przed poł. nastąpi eksportacja zwłok z Zakładu S. S. Miłosierdzia do kościoła parafjalnego w Kórniku, skąd po żałobnej mszy św. wyruszy kondukt pogrzebowy na cmentarz, o czym zawiadamiamy Krewnych i Znajomych Zmarłej.
Wnuki.
ng 13 886

Dnia 20 sierpnia 1935 r., o godz. 2,25 w nocy, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, s. p.

Franciszek Musialski

przeżywszy lat 58. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 23. bm. o godz. 17,30 z kościoła parafjalnego św. Łazarza w Górczynie.

W głębokim smutku pogrążona
rodzina.
zg 11 647
Poznań, Małeckiego 28, Wągrowiec.

Dnia 19 sierpnia 1935 r., zmarł długoletni członek honorowy naszej organizacji, s. p.

Stanisław Brzeski

dyrektor firmy Brzeskiauto.

W Zmarłym tracimy jednego z bardzo gorliwych członków honorowych, którego szlachetność i nieocenione zasługi około rozwoju automobilizmu i organizacji pozostaną w trwałej naszej pamięci.
Pogrzeb odbędzie się dnia 22. bm. o godz. 16 z kościoła parafjalnego św. Józefa przy ul. Bukowskiej. O liczny udział członków w pogrzebie proszę.
Zrzeszenie Zawodowych Automobilistów R. P. w Poznaniu.
zg 11 643

Samochód marki „NASH“

18/90 P. S. limuzyna 6—7 osobowa, motor i karoserja remontowane w Gdańsku w 1934 r. korzystnie do sprzedania z prywatnej ręki. Oferty Kurjer Poznański zg 11 638.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Kamienica
śródmieście dochód roczny 7 660
cena 63 000, wpłaty 30 000 reszta długoterminowa pożyczka. 3 1/2%
Oferty Kurjer Poznański
zg 32 396

Kupię
dom czynszowy Poznań, przy
Poznań przy gotówce 10—18 000.
Oferty Kurjer Poznański
zg 32 759

Wille
2 mieszkaniowa blisko śródmieścia, solidny ładny obiekt, korzystnie sprzedam. Wpłaty 25 000, reszta amortyzacja. Oferty Kurjer Poznański zg 32 649

Parcele
1200 tanio odda Halażkiewicz, Pasieka 20 (Winogrady). Pośrednictwo pożądane.
zg 32 637

Dom
rodzaj willi składem, 12 ubikacji, 10 morgów ogrodu zamieniam na dom najchętniej piekarnia. Bloch, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 15.
zg 32 782

Dom
nowy sprzedam cena 7 000, wpłaty 4 000. Rogożno. Działkowa 3.
zg 32 776

Działki budowlane
przy ul. Wioślarskiej sprzedam taniej zaraz za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański zg 32 801

Najtańsze parcele budowlane przy Osiedlu Warszawskiem
bardzo korzystnie położone światło wodociąg. Małeckiego Droga Debńska 11. Telefon 11-90.
Pg 4 564 28 9

Nową wille
ogród, bez dachu, przy Mosinie sprzedam właściciel 5.500. Janicki, Krosno (Mos. os) przy wistkach.
d 3657

Wille
pięciopokojowa ogrodem owocowym Poznań przy tramwaju za 18 000 sprzedam — Dom Złociń, Wrocławska 22.
zg 32 813

Kupię dom
w Poznaniu przy wpłacie 25.000.
Oferty Kurjer Pozn. dg 3639

Dom
komfortowy, cena 60 000, wpłaty 31 000, reszta amortyzacja. Jasicki, Plac Wolności 6, m. 15. — Telef. 22-43.
zg 32 876

Kupię
kamienicę, wpłacie 60 000. Szczegółowe oferty właścicieli do Kurjera Poznańskiego zg 32 890. — Pośrednicy wykluczeni.

Kupię
wille Poznań, wpłacie 20 000. — Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zg 32 889. Pośrednicy wykluczeni.

Sprzedam
parcele od 150—300 m² ul. Winogrady (Szlag). Oferty Kurjer Poznański dg 3643

Najlepsza lokata kapitału
8 lub 4 morg z em., dobrze położone przy Poznaniu sprzedam korzystnie. Sobierajski, Dominikańska 3 tel 24-42. Pg 5216-34.17

Wille — dom
kupię, wpłacie do 15 000 zł. Szczegółowe oferty tylko od właścicieli do Kurjera Poznańskiego sub: zg 32 863

2 PIENIĄDZ

600,—
złotymi przebiegając jako współnik czynny do pewnego interesu. — Oferty Kurjer Pozn zg 32 744

Pożyczki Narodowej
obligacji poszukuje. Poznań, Działkowa 52 m. 4. zg 32 705,6

10 000,—
pożyczki poszukuje na I hipotekę domu wartości 150 000. Oferty Kurjer Poznański zg 32 952

Szukam około
18 000,—
na I hipotekę kamienicy czynszowej, wartości 50 000. blisko Poznania, dam 15 proc. i zabezpieczenie złotych w złocie. Pożyczka może być krótkoterminowa. Oferty do Kurjera Poznańskiego zg 32 840

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Puszczykowie
poszukuje 2 pokoi kuchnia umeblowanych 2 tygodnie, zaraz. — Murkowska, Puszczykowo, Poznańska 21 a. zg 32 707

Dwa
niekrepujące pokoje używaniem kuchni lub utrzymaniem przy lesie do wynajęcia. Walendzi-wicz, Puszczykowo, Niwka-Nowa. — (poczta Mosina). zg 32 787

4. OSOBISTE

Trwałą ondulację
farbowanie włosów manicure peruczki i t. d. wykonuje fachowo — Salon de Coiffure — Muszyńskiego. 27 Grudnia 4 — 3 Maja 3. Proszę zwać na firmę.
ng 12 046

Unieważniam
weksel zł 500 — p. 20 8. 35. wystawiony Kuzmierzowi i Kaczmarekowi, Chmencicze, jako reszta ceny kupna, ponieważ Kaczmarek nie dotrzymał warunków sprzedaży, zawartych kontrakcie. Ostrzegam wszystkich przed nabyciem weksla. Klemens Wisniewski, Głuchowo. zg 32 645

6. OZENKI

Kawaler
lat 30, posiadający 5 000 zł gotówki i procent od hipoteki, pragnie zawrzeć znajomość z panną lub wdową bezdzietną do lat 35, posiadającą jakieś przedsiębiorstwo na wsi lub w mieście. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zg 32 701

Która
dopomoże do objęcia posady leśniczego, lat 32, przystojny, cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zg 32 643

Panna
usamodzielniona, pozna pana subtelnie, inteligentnie, skromnie, stalowisku do lat 40. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zg 32 642

Kulturalną
panią pozna przystojny etatowy urzędnik państwowy, będący na studiach. Cel matrymonialny. — Zgłoszenia fotografija, zwrot, Kurjer Poznański zg 32 740

Która
pani chce do brze zamaż wyjść, zgłosi się Miłńska 12, parter.
zg 32 827

Przemysłowiec
lat 28, późna pania (Cel matrymonialny) P. sag dla powiększenia fabryki pożyczany Pośrednictwo rodziny mile widziane. Sprawy traktuje się poważnie. Zgłoszenia proszę do Kurjera Pozn. zg 32 871

7 SPZELAŻE

Planino
koncertowe. Polna 1 — 17.
zg 32 346

Maszynę
do kawy parzenia „Express“ Hamburg Altona 19 litr, mało używany sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zg 32 500

Meble
tylko
Fabryka Mebli
Rynek Śródecki i Żydowska 4.
dg 3 377

Bokserke
piękna amatorowi. Wiadomość wieczorem Małeckiego 13, Tybierska.
zg 32 281

Sprzedam
najchętniej
zamienię
na odpowiednią kamienicę poważy, czysto pszenny
młyn parowy
przemiału 600 ctn. na dobie, blisko Wisły, w pełnym biegu, hipoteka długoterminowa. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zg 30 768

Na cały świat
wysłałam swoje pianino fortepianu Największa, najlepsza fabryka w Polsce B. Sommerfeld, Poznań, ul. 27 Grudnia 15.
ng 13 048

Planina
nowe i używane z gwarancją na dogodnych warunkach. B. Sommerfeld, Poznań, ul. 27 Grudnia 15.
ng 13 009

Wózki
tanie, wybór. Trąbczyńska, Pieńackiego 11 podwórze.
zg 29 693

Wyszynk
w śródmieściu na sprzedaż. — Adres wskazuje Kurjer Poznański zg 31 499

Szafa
żelazna okazynie. Telefon 64-30
zg 32 765

Skład
cukierków, owoców, dobra klientela sprzedam. Wskaza Kurjer Poznański zg 32 753

Dereń
śliwki węgierski 5 złotych, miód kuracyjny 14 zł bakłażany, siodła papryka 7 zł pieciokłowiec, franco pobranem. Saigorowicz, Zaleszczyki.
zg 32 303

Pokój męski
ciekły flamandzkie filary. Matejki 48, m. 8.
zg 32 766

Meble
poleca najkorzystniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
dg 3439 149

Gruszki
Faworetki (Klasy) P. Koenig, Piatkowo, telefon 33-37.
zg 32 677

Buldogi
młode czyste francuskiej rasy. Zgłoszenia Górna Włda 116, Restauracja.
zg 32 678

Motor
elektryczny 440 volt, 2 konie mocy. Hoffmann, Jodłowa 42 a.
zg 32 679

Meble
najtaniej polskie
Baranowski
Poznań Podgórna 13 Pg 3227 9

Kiekrzu
blisko jeziora dworca, place budowlane. Oferty Kurjer Poznański zg 32 688

Przedsiębiorstwo
przemysłowo - handlowe dobrze zaprowadzone, maszynami, za przemienną okazynie sprzedam za 2 000, fachowość zbyteczna. Oferty Kurjer Poznański zg 32 689

Leica
dobrym stanem, tanio. Mostowa 16, m. 8. od 16 do 17.
zg 32 636

Motocykl
Ariel 350 cm³ ma o używany koźystnie sprzedam. obejrzeć od 11 Kaczor warsztat motocykl. Dąbrowskiego 33.
zg 32 603

Dnia 19 sierpnia 1935 r. o godz. 17,30, zasnął spokojnie w Bogu, mój nigdy niezapomniany mąż, nasz najlepszy ojczulek, nasz kochany brat, szwagier i wuj, s. p.

Stanisław Jankowski

przeżywszy lat 58. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 22. bm. o godz. 17-tej z domu żałoby Msza św. nazajutrz o godz. 9 w kościele parafjalnym na Jeżycach.
zg 11 642

W smutku pogrążona
żona z córkami.
Poznań, ul. Dąbrowskiego 96, parter.

Za oddanie ostatniej przysługi oraz złożenie wyrazów współczucia z powodu zgonu drogiej naszej Zmarłej, s. p.

z Karkuszkowskich Marji Owczarkowej

składamy niniejszem wszystkim szczerze
podziękowanie

Pg 5223-55,476
Poznań, Czempin, Śrem, Jutrosin, 21. 8. 1935 r.
Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak Poznań. Plac Nowomiejski 10. Telef. 10-46.

mąż z rodziną.

Podziękowanie
Wszystkim, którzy nieśli pociechę w chorobie oraz tym, którzy oddali ostatnią przysługę, s. p.

Marji Piekarczykowej

mian. Wieleb. Duchowieństwu a szczególnie Wieleb. Księdzu Telesforowi Kubicickiemu z Mogilna, JWP. Dr. Waldemarowi Kukulskiemu, za niemal synowską opiekę, troskliwość i starania, wreszcie Krewnym, Przyjaciółom, Znajomym i dzieciom szkolnym, składa serdeczne
podziękowanie

zg 11 646
mąż z dziećmi

TYNKI

szlachetne do wyprawy fasad „Granitol“ w dowolnych kolorach z gwarancją na „lugo-trwałość“, oraz wszystkie inne materiały budowlane dostarcza hurtownie i detalicznie najtaniej dg 3 616

M. CZUBEK i S-KA

Poznań, Bron. Pierackiego 8. Tel. 36-91 i 32-12.
Składnica: ul. Spiechrzowa 45/50. Telefon 64.13.

9 pokojowe mieszkanie

słoneczne, z centralnem ogrzewaniem, w centrum, II. p. od 1 października do wynajęcia. Zgłoszenia przyjmuje gospodarz Sew. Mielżyńskiego 5 m. 4.
zg 11 645

ORYGINALNE PROSZKI
„MIGRENO-“
NERVOSIN“
R.M.S.W. N:1599
ZNAK FABR.
z KOGUTKIEM
SA ŚRODKIEM
KOJĄCYM BÓLE
ZASTOSOWANIE:

BÓLE GŁOWY
MIGRENA, NEURALGJA
BÓLE ZĘBÓW
GRYPA, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE: ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE I T.P.

ŻĄDADZIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**
SPRZEDAJA APTEKI

nr 13 644

Mundurki
Płaszcz
szkolne

najlepszy krój
największy wybór
najniższe ceny
— tylko —

W. KONKIEWICZ
POZNAŃ I RYNEK

Mareckiego — mieszanki, dropsy i śmietankowe groszowe to cwar pożądany i wyróżniany przez klienta
Fabryka Cukrów St. Marecki, Poznań
nr 13 497

ORYGINALNY
RUBEROID

Najlepszy i najtańszy materiał do krycia dachów.
Od 40-stu lat we wszystkich krajach najlepiej zaprowadzony. Odporny na działania atmosferyczne — bezwonny. Przy upale nie ścieka. Rynny dachowe są zawsze czyste. Zużyć go można do każdego dachu, bez różnicy pochylności. Dobry środek izolacyjny na ciepło i mróz. „Ruberoid“ przez szereg lat nie wymaga konserwacji. — Zniżka premji asekuracyjnych, gdyż „Ruberoid“ należy do gatunku twardego dachu. ng 13 053

„IMPREGNACJA“ S. z o. o. Fabryka Ruberoidu BYDGOSZCZ
Kaźda rolka oryginalnego Ruberoidu jest zaopatrzona wewnątrz stemplem „RUBEROID“.

ORŁOWO MORSKIE
GIMNAZJUM - SZKOŁA POWSZECHNA
INTERNAT
języki: angielski - francuski - niemiecki **SPORTY**
dg 3 384

KONCESJE alkoholowa szakam natychmiast wolną. Oferty „PAR“ Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 55474
Pg 5219-55,474

Cegle
półtonowe tania oddaje Parowa Cegielnia, Skrzyżn. Kórnik, zdg 32 935

Skład
nabiału śródmieście sprzedam. — Adres Kurjer Poznański zdg 32 933

Okazja
na sprzedaż: 2 wagi Garwensa 50 i 500 kg żelazne (większa do przesuwania), całkowite urządzenie składające się z repozytorium, stoły, postumenty, żelaza sztab, inne towary żelazne za wyjątkowo niską cenę sprzedaje w poniedziałek 26. 8. w Buku, Dworcowa 1. Janiszewski, zaw. masy, zdg 32 844

Skład kolonialny
sprzedam tania z powodu nagłego wyjazdu. Przybyszowa, Września Rynek 15. ng 13 883

Składak
system Klepper sprzedam. Grottera 3. Informacje portier. zdg 32 665

Opony
używane, beznaganne, różnych rozmiarów tania sprzedam. Klimczak. Garaż Miedzynarowy, tel. 13-16. zdg 32 724

Wóz
mieszkalny Strzelecka 15. zdg 32 726

Pianino
Półwiejska 11, m. 12. zdg 32 797

Sypialnia
kalifornijska jabłko kolor różowy korzystnie do nabycia, przyjmują zamówienia na jadalnie, gabinety. Kwiatowa 10. Stolarnia, zdg 32 791

Delikatesy, owoce
w górnej części Główna, ruchliwa ulica zaprowadzą. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 792

Pianino
sprzedam. Józefa 2, m. 4. zdg 32 736

Szkolne fartuski, berety, pończoszki, swetry, bieliznę
poleca Stanisław Schulz, Stary Rynek 80/82, P 4 958/9-33,8/9

Sprzedam
maszynę Compton (kondensacyjną) w dobrym stanie oraz 2 kotły dług. 0,42 mtr., śred. 2,80 każdy o 2 paleniskach. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 780

Skład
z towarami Stary Rynek sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 774

Kolonjalka
towarem, dużym mieszkaniem. Adres Kurjer Pozn. zdg 32 909

Podwozie
na gumach tania. Aleja Piłsudskiego 22. zdg 32 902

Gabinet luksusowy
okazyjny, cały pociągowany Rio Tarisander, bardzo ładny okazjonalny. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 5217-34,18

Kocioł parowy
dwuplaniowy 37,5 m², 9 atm. sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 943

Młocarnia
parowa „Lanza“ 60x24x10 podwójne wytrząsacze sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 944

Lokomobile
„Floether“ nom. 14 KM, 10 atm. z sterownikiem kolbowym sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 945

Siewnik
Zimmermann — Hallensis, 3 m, 23 rzędów sprzedam tania. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 946

Domek (willa)
ogród 3 morgi blisko Poznania, letnisko stacja kolejowa. Pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 32 771

Motor
11/5, rozrusznik Oferty Kurjer Poznański zdg 32 883

Rowery
turystyczny 95, balonowy 105, 8 lat gwarancji — tylko firmie Nowaczek Poznań, Główna 80. ng 13 593-4

Mebel
od najtańszych do najlepszych.

Fabryka Mebli
Poznań, Rynek Śródecki oraz Zydowska 4. Kilkadziesiąt pokoi gotowych.

Okazyjnie
skład delikatów bez konkurencji, tania sprzedam. Zgłoszenia Wrocławska 22, m. 4. zdg 32 814

Cukierki
pieczywo cukierki dobre prospekcyjne, tania sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 32 806

Biust
sprzedam. Fryzjer Szkolna 7. zdg 32 874

Domek
placem budowlanym 1000 qm. przy tramwaju, 15 000, wpłaty 3000. Bloch, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 32 920

2 pokoje
kuchnia, stajnia, świeżo odrestaurowane 2 km od Poznania, dobra komunikacja 35 zł mies. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 876

4 pokojowe
gospodarz. Strzelecka 6. zdg 32 699

4 pokojowe
głównego Jezycze. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 32 888

3-4
pokój z łazienką poszukuje wprost od gospodarza za czynszem miesiecznym. Oferty z podaniem wysokości czynszu do Kurjera Poznańskiego pod zdg 32 894

Dam
200 zł za stróżostwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 927

Wyższy
wojskowy szuka 1. 10. czystego mieszkania od gospodarza. Jezycze Matejki, blisko koszar. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 953

Mieszkania
dwupokojowego od gospodarza poszukuje urzędnik państwowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 895

15. POKOJE UMEBL.

Frontowy
komfortowy od zaraz. Aleje Marcinkowskiego 1. m. 8. zdg 30 299

Pokój
meski, elektryczność solidnemu panu. Fr. Ratajczaka 11 a. 3 wejście, m. 69. zdg 32 169

Jasna
8 — 8. zdg 30 777

Niekrepujące
Słowackiego 37 — 2. zdg 32 762

Dwuosobowy
Marcina 18 — 10. zdg 32 755

Frontowy
elegancki niekrepujący z kłatką. Piekary 24, m. 2. zdg 32 752

Pokój
umeblowany. Wodna 25, m. 7. zdg 32 693

Pokój
u samotnej pani, panom lub małżeństwu. Górna Włosa 111 — 17. zdg 32 652

Dwa
łączone, słoneczne. Drużbackiej 8 m. 10. zdg 32 650

Mielżyńskiego
6 — 7, elegancki, frontowy, panu. zdg 32 639

Pokoik
Waty Jagielni 18 — 10. zdg 32 722

Klatki
komfortowy 1-2 osobowy. Strzelecka 31, m. 10. zdg 32 725

Niekrepujący
Waty Jana III. 11 — 9. zdg 32 738

Panience
Romana Szymańskiego 9 — 6. zdg 32 769

Elegancki
pokój. Strzelecka 3 b, m. 6. zdg 32 819

Klatki
korzystnie utrzymanem. Ratajczaka 9 — 8. zdg 32 817

Ratajczaka
27 — 5, duży, próżny. zdg 32 810

Słoneczny
wygodami. Kwiatowa 3 — 3. zdg 32 818

Dwuosobowy
utrzymaniem. 9 Maja 3 a, m. 17. zdg 32 922

Tanio
z utrzymaniem. Dąbrowskiego 23, m. 8. zdg 32 903

Słowackiego
20 — 9. zdg 32 901

Słowackiego
59 — 9, utrzymaniem — bez. zdg 32 900

Jackowskiego
17 — 8. zdg 32 899

Pokój
plac Nowomiejski 9 — 13. zdg 32 940

Długa
4 — 6. zdg 32 942

Elegancki
niekrepujący telefon panu. Marcina 15, m. 7. zdg 32 980

Ratajczaka
10 — III. zdg 32 859

4 pokojowe
gospodarz. Strzelecka 6. zdg 32 699

Dwupokojowe
kuchnia wili zaraz samotnej osobie, zwrot renowacji. Solacz, Podolska 2. zdg 32 660

Czteropokojowe
Słowackiego „Jur“ Piekary 26. zdg 32 339

Wspólnika
mieszkańców go poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 745

Duży
wybór mieszkań. Młyńska 12, parter. zdg 32 826

Umeblowane
3 pokoje biuro przynależności, front, centrum, zaraz. Wrocławska 33 — 42. zdg 32 820

4 pokoje
komfortowe i pokój i kuchnia w nowym budynku. Poznań, Rynek Śródecki 11. zdg 32 750

3
pokoje kuchnia wolne. Wybickiego 5 gospodarz. zdg 32 807

Czteropokojowe
Marcinkowsko „Jur“ Piekary 26. zdg 32 877

Mieszkanie
2 pokoje kuchnia. Palacza 39. zdg 32 802

Czteropokojowe
służbowe, holl wynajmie gospodarz. Wybickiego 3, Wilda. zdg 32 921

3 pokoje
komfortowe i piętro, 2 balkony 75 miesieczny wiadomość Strzałkowski. Ostrów 10. zdg 32 948

Dwupokojowe
jednopokojowe Ławica, dworzec. Właściciel Kościelna 22, Walkowiak. zdg 32 896

13. SZUKA MIEZK.

2 — 3
urzędnik stanowiska. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 362

Profesor
poszukuje mieszkania skromnego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 460

Duża
wille 3-4 mieszkaniowa z garażem szuka poważnego przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 343

6-5
pokojowego, komfort. Łazarz — Jezycze, górne śródmieście niewyższej II ptr. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 32 300 lub telefon 62-14.

2 — 3
pokojowego mieszkania poszukuje urzędnik państw. (stała) wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 552

Dwupokojowego
śródmieście gospodarza, dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 754

Poszukuje
4 pokojowego słonecznego mieszkania z przynależnościami nie wyższej III piętra. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 674

Poszukuje
3 pokojowego mieszkania 1 października wprost od gospodarza, urzędnicza państwowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 684

Wyższy
urzędnik państwowy poszukuje mieszkania 4 pokojowego z wygodami, Łazarz od 1 października. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 32 648

Poszukuje
pokoju z kuchnią. Dam zgóry. — Oferty do Kurjera Pozn. zdg 32 640

Poszukuje
stróżostwa z wszelkimi naprawami. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 638

Sierżant
poszukuje 1 lub dwupokojowego mieszkania Jezycze-Łazarz, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 666

Trzypokojowego
poszukuje urzędnik 1. 10., płaci zgóry. Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 710

Dwupokojowego
przynależnościami najchętniej okolicie Ostrórog. Bezdzielnicy urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 711

Wyższy urzędnik
4 pokojowego słonecznego komfortem, centrum lub blisko, płaci zgóry. Pośrednicy stanowczo wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 046

Pokoju
próżnego gospodarza, centrum zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 770

Pani
solidna pokój frontowego wygodami, śródmieście, ewtl. obiady cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 741

Poszukuje
2 pokoi, komfort, kuchnia, łazienka, okolicca ulicy Bolnej. Wspólnie Saperskiej. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 747

Pokój
1-2 kuchnia, roczna dzierżawa, 2 osoby na stałe posiadzie. Okolica Jezyc. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 608

21. LICYTACJE

Dzierżawa polowania!
Spółka Łowiecka w Jutrosinie wydzierżawi w drodze ustnego przetargu na okres sześciu lat na bardzo korzystnych warunkach, prawo do polowania na terenie gminy miejskiej Jutrosin, obejmującej obszar 1039 ha. (położony nad lasami i rzekami), który oddadzie się w poniedziałek, dnia 9 września 1935 o godzinie 12 na sali Strzelniczy w Jutrosinie. Warunki licytacyjne wyłożone są do wglądu, do dnia 9 września 1935 godziny 11-tej u Przewodniczącego Zarządu Spółki Łowieckiej, Jutrosin dn. 19 sierpnia 1935. Przewodniczący Zarządu Spółki Łowieckiej (—) Staszewski Józef. ng 3640

23 ROZMAITE

Na obiady
domowe, mięsne, jarskie poszukuje stałych gości. Poczta 33 — m. 6. dg 3521

Greif
Cieszkowskiego 8 od 24 lat **detektywne** biuro. Wywiady obserwacje, dochodzenia. zdg 32 325

Góreczkę
półroczna zdrowa oddam na własną. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 637

Futer
modernizację latem najkorzystniejszą. Ratajczaka 26, pierwsze piętro. zdg 32 796

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada z cyfr, kart, reki. Przyjmuje 10 rana do 9 wieczór. Podgórna 13, mieszkanie 10. front. zdg 32 882

Gorsety
Biustonosze
poleca **Pracownia Gorsetów „Wanda“**
Firma chrześcijańska. Ratajczaka 27 parter. zdg 32 856

Kulturalna

pani poszukuje przeżimowania we dworze. Wymagane kaloryfery, miłe towarzystwo, bridge. Warunki, bliższe dane „Par“ nr. 55,469. Pg 5215-55,465

Radjoodbierniki
Uniwersalne, przerobki, modernizacja zdg 32 928

Radjotel
Piekary 6. Przyjmujemy asygnaty. zdg 32 928

Samochód
półciężarowy wypożyczam. Zgłoszenia Mokra 3. Świdziński. zdg 32 951

Koncesje
alkoholową szukam natychmiast wolną. Oferty „Par“ 55,475. Pg 5220-55,475

Interes
na rachunek lub stanowisko kasjerki kaucją przyjmuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 898

24. NAUKA

Przyjmę
uczniów lub uczennice z dobrego domu na stancję. Opieka rodzicielska, fortepian. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 30 298

Stancja
dla gimnazjalistów inteligentnych rodziców, troskliwa opieka, dobre odżywianie. Zgłoszenia Poznań, Spokojna 10, m. 11. zdg 32 656

Niemieckiego
(zakres handlowy) udziela rodowity Niemka. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 662

Gimnazjstkom
kulturalnych domów zapewniam dobre odżywianie, troskliwą opiekę. Matejki 56, m. 8. zdg 32 730

Kurs tańców
początkujący 23 sierpnia. Śródziński, Strzelecka 3. zdg 32 770

Pokoje
dla uczennic tania dobrem utrzymaniem, wszechstronna opieka, fortepian, telefon. Poczta 33 — 6. dg 3520

programy radjowe

POZNAŃ

Czwartek, dnia 22 sierpnia.

Poznań — 6.30 audycja poranna (Warszawa); 8.20 program; 8.25 wskazówki praktyczne; 8.30-11.57 przerwa; 11.57-12.15 tr. z Warszawy i Krakowa; 12.15 uwertury w wyk. orkiestry symfonicznej pod dyr. Kleibera (płyty); 13.00 z Warszawy; 13.05 melodie operetkowe; 13.30 „Pod znakiem melodii i rytmu“ (płyty); 14.30-15.15 przerwa; 15.15 przegląd gieldowy; 15.25 z Warszawy; 15.30 Lwowa, Włna i Krakowa; 18.30 dokąd jechać w święto? 18.40 życie kultur, art. i społeczne Poznania; 18.45 z Warszawy; 19.05 program; 19.15 koncert reklam.; 19.30 walc w wyk. orkiestry Edyty Lorand (płyty); 19.50 tr. z Warszawy; 20.00 „Z przeszłości Poznania“; „Zawadiacki aktor poznański, co z królem polskim korespondował“ (wygl. Witold Poweł); 20.10 z Warszawy i Lwowa; 21.30 teatr wyobraźni nadaje słuchowisko p. t. „Glupstwo, nie martwy śle“ — Ge-

zrabka i Kawczyńskiego (tr. z Poznania na wszystkie rozgl. P. R.); 22.00 wiad. sport.; 22.10 z Warszawy.

WARSZAWA

Czwartek, dnia 22 sierpnia.

6.30 audycja poranna; 12.05 dziennik południowy; 12.15 koncert solistów; 13.00 chwilką dla kobiet; 13.05 arje i pieśni hiszpańskie; 15.15 przegląd gieldowy; 15.25 wiadomości o ekspozycji; 15.30 „Świat bajek“ — koncert; 16.00 wesola audycja dla dzieci; 16.15 pieśni ludowe Dalekiego Wschodu; 16.35 recital fortepianowy; 16.50 z „Pamiętek Soplicy“ H. Rzewuskiego; 17.00 koncert dla naszych letników i uzdrowień; 18.00 „Książka i wiedza“; 18.10 minuta poezji; 18.15 „Cala Polska śpiewa“; 18.45 i 19.30 płyty; 19.50 pogadanka aktualna; 20.00 kącik dla młodzieży wieskiej; 20.10 koncert; 20.45 dziennik wieczorny; 21.00 recital skrzypcowy; 21.30 słuchowisko p. t. „Glupstwo, nie martwy śle“;

22.00 wiadomości sportowe; 22.10 mała orkiestra P. R.

ZAGRANICZNE

Czwartek, dnia 22 sierpnia.

Radio Paris — 22.30 koncert. Koeningwusterhausen — 12. koncert południowy; 14.00 rozmaitości muzyczne z wystawą radiową w Berlinie; 16.00 koncert z pokładu okrętu w Bremie; 18.00 muzyka na cymbałach; 19.00 muzyka ludowa; 20.10 muzyka popularna. Londyn 20.00 i 22.00 koncert. Motela i Sztokholm — 20.00 słuchowisko; 21.00 płyty; 22.00 koncert. Budapeszt — 20.10 muzyka czuńska. Beroumenster 21.00 muzyka francuska. Sztutgart — 20.10 wieczerz wesoly; 21.30 pieśni ludowe; 22.30 muzyka taneczna; 0-02 muzyka nocna. Wiedeń — 19.35 audycja wokalna i instrumentalna. Praga — 19.25 „Rusalka“ op. Dvorzaka. Rzym — 20.40 „Andrzej Chętny“ op. Giordano. Bukareszt — 20.00 „Aida“ op. Verdiego. Mediolan — 20.40 koncert ork. wojskowej.

22.00 wiadomości sportowe; 22.10 mała orkiestra P. R.

BATERJE ANODOWE EMKA NAJLEPSZE

150 volt z 15,50 120 volt z 11,50
100 volt z 9,50 90 volt z 7,50
60 volt z 5,50

„Emka”
Właśc. Marian Włodarczyk
Zakł. Radjotechn. i Fotogr.
POZNAŃ-WROCŁAWSKA 30
TEL. 36-83

nr 13851

Kursy Kroju

założone 1870
koncesjonowane
początek

wrzesień

Poznań, Światokrzyski 3, Kazu-
bowska, zdg 32 748/9

Kursy

stenografii, pisania maszyną roz-
poczynam 5 września. Kantaka 1,
m. 6 Poznań zdg 32 702/3

Dla mej bratanki

gimnazjastki

szukam towarzyszkę na wspólna
stancję pokojów, słoneczny,
dobre utrzymanie, troskliwa opie-
ka. Adres wskaże Kurjer Pozn.,
zdg 32 949

25. MUZYKA

Dobrze zgrany kwartet
od 1 września, a br. do kabaretu po-
trzebny. Oferty z podaniem war-
unków instrumentów i fotogra-
fii, która zwrocie, składać pod
zdg 32 146 Kurjer Poznański

Pierwszorzędny

alt saksofonista wolny. Wągro-
wicz, Szeroka 5 Piłkowskiego,
zdg 32 917

Pianista

z acordeonem, jazzbandzista z
śpiewem, pierwszorzędny, wolny
1 września. Oferty „Rutynowa-
ny”, P. A. T., Grudziądz,
nr 13 525

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych.

Urządnicę gospodarczą
kawaler z dobrą poloniją
poszukuje posady zaraz. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 31 487

Gospodyni

znająca wykwinne gotowanie,
zaprawy, prasowanie sztywnej
bielizny i chów drobiu, długolet-
nie świadectwa i polecenia szuka
posady. Oferty uprasza do Ku-
rjera Pozn. pod zdg 31 231

Nauczycielka

starsza, pozwolenie, równocześnie
jako

kasjerka

samodzielna korespondentka, wy-
uczycielka, ogród, skromne wy-
maganie. Świadectwa. Oferty
Kurjer Poznański dg 3553

Pomocnik biurowy

piszący na maszynie poszukuje
jakiegokolwiek posady. Łaskawe
oferty uprasza do Kurjera Pozn.
zdg 32 075

TEATRY

Poznań, środa, 21. 8.

TEATR POLSKI — Dziś
„Krzyk”, gościnny występ
Stefana Jaracza.

Czwartek, 22. 8. „Krzyk”,
gościnny występ Stefana
Jaracza.

TEATR LETNI w Zoologu:
Dziś o godz. 8 rewja p. t.
„Zaczynamy o 8-mej”.

KINA

Poznań, środa, 21. 8.

APOLLO: „Wiktor czy
Wiktoria”.
CORSO: „Legjon Śmierci”.
GONG: „Sobowót”.
GWIAZDA: „Julika”.
METROPOLIS: „Frasquita”.
OSWIATOWE T. C. L.: —
„Królowa szybkości” oraz
„Szarańcza i mucha”.
RENAISSANCE: „Stracony
Express”.
SFINKS: „Śluby Ulańskie”.
SŁONCE: Maly Pułkownik.
ŚWIT: „Boleró”.
TECZA-Lazarz: „Tu rządzi
humor”.
TECZA-Wilda: „Abecadło
Miłości”.
WILSONA: „Viva Villa”.

Panna
inteligentna zna szycie poszukuje
posady do składu, dzieci lub
samotnej pani. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 32 407

Bona - niania

lat 38 długoletnie świadectwa szu-
ka posady do dzieci, pomocy w
gospodarstwie domowym, może
być na przed lub po południu. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 342.

Robotnik

do rozwojenia towarów w róż-
nych przedsiębiorstwach poszu-
kuje pracy. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 332 495

Młodzieniec

lat 17, poszukuje posady pokoju
wego, obeznany z gospodarstwem
domowym, czysty, staranny. Wy-
kształcenie gimn. zna 4 języki. —
Włoch, Lisewo Koscielnie, poczta,
Złotniki Kuj. pow. Inowrocław
u pp. Racieckich, zdg 32 07

Bufetowiec

obeznany z pracą bufetową, ob-
sługa gości na sali szuka posady
zaraz lub od 1. Antoni Ziomek,
Sucha, kolo Żywca, Role 210,
zdg 32 299

Młody

mezczyzna kilkoroletni drobnych
dzieci, ciężkim położeniu poszu-
kuje jakiegokolwiek zajęcia. —
Oferty Kurjer Pozn. dz 3 600.

Nauczycielka

wychowawczyni początki francu-
skiego i niemieckiego z prawem
nauczania szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 32 440

Pomocnik

piekarski obeznany z wypiekami
specjalnego chleba koszykowego,
dotąd w Poznańskim nieznanego,
dobra siła, zna piec murkowe
szuka posady. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 32 764.

Poszukuje

posady z gotowaniem do wszyst-
kiego kochająca dzieci. Oferty
Kurjer Poznański zdg 32 756

Gospodyni

kucharka, ucziwi, pracowita z
dobrem gotowaniem, zaprawy,
pieczenie, długoletnie świadectwa
poszukuje posady od 1 września.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 32 673

Panienska

z dobrej rodziny wychowanka
siostr szuka jakiegokolwiek zaj-
ęcia, najchętniej do dzieci, miej-
scoowość obojętna. Oferty Kurjer
Poznański zdg 32 685

Panienska

młoda, przystojna, lat 18, zupełna
sierota szuka posady panny słu-
żącej w rodzinie, przyjmie posadę
w cukierni lub do dzieci. Oferty
Kurjer Poznański zdg 32 691

Biuralistka

szuka posady od zaraz ewentl.
do składu, pensja 40 zł. Oferty
Kurjer Poznański zdg 32 690

Nauki

krawieckiej poszukuje inteligent-
na panienska. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 32 696

Dziewczyna

młodsza, ucziwi, do wszystkiego
poszukuje posady od zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 32 647

Ucziwi

szuka posady. Zgłoszenia do Ku-
rjera Poznańskiego zdg 32 641

Uczeń

piekarsko-cukierniczy z 2 1/2 rocz-
ną praktyką poszukuje dalszej
nauki. Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 659

Poszukuje

posady woznego, portiera, samot-
ny inteligentny kapitał rezerwy,
kaucja bankowa 300. — Łaskawe
oferty Kurjer Pozn. zdg 32 672

Ekspedjentka

inteligentna ze szkola wydziałowa,
piecioletnia praktyka szuka
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 32 843

Aptekarz

aprobowany z długoletnią prakty-
ką ze znajomością języka niemieckiego
i z prawem zarządu,
polecony jako sumienny, dokład-
ny i uprzejmy pracownik poszu-
kuje zastępstwa lub stałej posady.
Oferty do Kurjera Poznań-
skiego zdg 32 846

Francuzka

młodej powierzchowności młoda
poszukuje posady na wyjazd z
charakterze guwernatki, dame de
compagnie. Wymaganie skromne.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 847

Pracznia

ucziwi szuka prania. Za Bram-
ka 4 — 4. zdg 32 937

Kucharka

do wszystkiego także na wyjazd
szuka posady, skromne wyma-
gania. Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 934

Pielęgniarka

i zastępczyni pani domu szuka
posady od 1 września. Oferty
uprasza do Kurjera Poznańskiego
zdg 32 842

Masazystka

przyjmię posadę jako samodzielną,
lub posługę z gotowaniem. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 32 919

Ekspedjentka
początkująca do składu kolonial-
nego lub cukierków szuka posady.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 932

Czeladnik

piekarski poszukuje pracy, miej-
scoowość obojętna. Oferty Kurjer
Poznański zdg 32 855

Osoba

inteligentna starsza, władająca
dobrze językiem niemieckim posu-
zukuje posady jako wychowaw-
czyni lub zarządczyni domu. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 857

Nauczycielka- wychowawczyni

starsza, pozwolenie nauczania,
kochająca dzieci szuka posady
do młodszyc od września. Oferty
Kalisz, Garncarska 6, Świ-
talska, zdg 32 841

Kucharka

z dobrem gotowaniem długolet-
nie świadectwem szuka posady.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 709

Dziewczyna

wiejska szuka posady do wszyst-
kiego od zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdg 32 720

Panienska

z ukończoną Szkoła Gospodarcza
przyjmię posadę od 1. 9. Oferty
do Kurjera Pozn. zdg 32 723

Inteligentna

wykwalifikowana gospodyni posu-
zukuje posady do dworu, samot-
nego pana, blisko Poznania. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 416

Panienska

z ukończoną szkoła wydziałowa
i handlowa poszukuje posady. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 799

Kelner

z kaucją szuka posady. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 52 790

Szukam

posady do skromnego domu. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 778

Krawcowa

domowa dobrem szyciem poszu-
kuje posady. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 32 777

Służąca

szuka miejsca najchętniej w Le-
sznie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 802

Kucharka

restauracyjna z ubremi świadec-
twami szuka posady od 1 sub 15.
9. 35. Łaskawe zgłoszenia do Ku-
rjera Poznańskiego zdg 32 785

Dziewczyna

samodzielna poszukuje posady. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 736

Kucharka

ucziwi poszukuje posady. Oferty
Kurjer Poznanski zdg 32 746

Posługi

z praniem poszukuje Oferty Kur-
jer Poznański zdg 32 728

Młoda

dziewczyna przyjmie posługę od
zaraz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 825

Inteligentna

panienska, sierota lat 19, szuka ja-
kiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer
Poznański zdg 32 821

Dziewczyna

ucziwi poszukuje posady do
wszystkiego. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 32 804

Ślusarz

montersz szuka dorywczej pracy
za najniższą zapłatą, okolica obo-
jętna. Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 832

Krawcowa

garderobe damska, mundurki
chłopiace, przefasowanie, repa-
racja futer, poszukuje posady za
dom, wyjazd. Strzelecka 10 — 13.
zdg 32 873

Dziewczyna

szuka posady bez gotowania. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 875

Ekspedjentka

rzeźnicza, piekarska z prowincji
poszukuje posady zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 32 851

Służąca

ucziwi do wszystkiego szuka po-
sady od 1. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 32 854

Posługaczka

poszukuje posady lub służącą. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 893

Posługaczka

młoda, pracowita, sumienna posu-
zukuje pracy. Oferty Kurjer
Poznański zdg 32 929

Inteligentna

panienska do dzieć poszukuje po-
sady od 1. 9. dobrimi świadec-
twami. Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 925

Gospoia

przyjmię posadę jako samodzielną,
lub posługę z gotowaniem. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 32 919

Sierota
matura gimnazjalna, pozwolenie
nauczania, praktyka, lat 21, szuka
posady do dzieci. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 32 939

Posady

szuka ucziwi, bezdzietnych. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 420

Dziewczyna

ucziwi, zaufana z dobrem goto-
waniem dobrimi świadectwami
szuka posady od 1 września.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 304

Panna

przyjmię posadę przygotowania
dzieci do lekcji. Oferty Kurjer
Poznański zdg 32 344

Dziewczyna

ze wsi, czysta i pracowita, posu-
kuje posady do wszystkiego. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 32 341

Ucziwi

dobrem gotowaniem, świadectwami
szuka posady, miejscowość
obojętna. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 32 123

Dziewczyna

gotowaniem do wszystkiego szu-
ka posady od pierwszego. Oferty
Kurjer Poznański zdg 32 466

Dziewczyna

ucziwi poszukuje posady z goto-
waniem. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 32 491

Kucharka

do wszystkiego szuka zajęcia.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 165

Dziewczyna

wiejska samodzielna, dobrze po-
lecona z dobrem gotowaniem szu-
ka posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 32 242

Posługi

i prania szukam. Oferty Kurjer
Poznański zdg 32 240

Kasjerka

początkująca książkowością szu-
ka posady. kaucja bankowa. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 697

Krawcowa

domowa dobrem szyciem poszu-
kuje posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 32 015

Dziewczyna

z prowincji poszukuje posady do
wszystkiego i gotowania od zar-
az. Okolica obojętna. Oferty
Kurjer Pozn. dz 32 014.

Kuśnierz

damski, zdolny, poszukuje pracy
poza domem. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 31 774

Poszukuje

posługi od zaraz, świadectwami.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 766

Posługi

poszukuje zaraz lub 1-go. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 31 811

2.000

udziału lub kaucji złoży szukają-
cy posady młody, obrotny han-
dlowiec, orientujący się w każ-
dej branży. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 31 788

Dziewczyna

starsza poszukuje posady od 1-go
do wszelkich prac domowych 2-
3 osób z długoletnimi świadec-
twami. Oferty Kurjer Poznański
zdg 31 955

Bezpłatnej

praktyki biurowej poszukuje pa-
nienska z kursem handlowym. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 31 831

Cukiernik

młodszy poszukuje posady zaraz
lub później. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 31 610.

Lwowianka

poszukuje posady do wszystkiego.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 548

Służąca

z dobrimi świadectwami, goto-
waniem poszukuje posady jako
przychodnia. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 32 543

Panna

z dobrimi poleceniami poszukuje
w gospodarstwie, najchętniej w
internacie i szpitalu zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 32 540

Panienska

młoda umiejąca gotować przy-
jmię posadę do samotnej osoby.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 32 538

Rządca

gospodarczy lat 40, wzorowa
praktyka pod ogólna dyspozycje
lub samodzielna, złoży kaucję —
szuka posady. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 32 633

Kucharka

z dobrem gotowaniem do wszyst-
kiego, zna kuchnie warszawska.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 573

Szofer mechanicz

12 lat praktyki ma własne nar-
zędzia do naprawy. pos